

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE **PODBREZOVÁ**

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2015 - 2024

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbrezová na roky 2015 - 2024
Územné vymedzenie :	Branskobystrický kraj, okres Brezno, obec Podbrezová – ŠÚJ 508853
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	09.12.2015
Dátum platnosti:	2015 - 2024
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	10.12.2015

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Branskobystrický kraj
Okres:	Brezno
Región:	Chopok – juh
Poloha:	48°48'37"S 19°32'20"V
Nadmorská výška:	470 m.n.m.
Rozloha:	18,57 km ² (1 857 ha)
Počet obyvateľov:	3 965 (31. 12. 2014)
Hustota obyvateľstva:	213,52 obyv./km ²
Nacionále	
PŠČ	976 81
ŠÚJ	508853
EČV	BR
Tel. predvoľba	+421-48
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad, Sládkovičova 76/6, 976 81 Podbrezová
Web:	www.podbrezova.sk
E-mail:	starosta@podbrezova.sk
Telefón:	048 / 617 19 64

OBSAH

1 ÚVOD	4
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PODBREZOVÁ	11
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	11
2.1. HISTÓRIA OBCE.....	11
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	13
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	16
2.4. DOPRAVA.....	20
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	23
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	27
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	36
2.8. BÝVANIE	38
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	40
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE.....	45
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	48
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	50
2.13. ŠPORT.....	50
2.14. KULTÚRA.....	52
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	53
2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY	54
2.17. CESTOVNÝ RUCH	54
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2012 – 2017	55
2.19. SAMOSPRÁVA	55
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	55
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	57
3 SWOT ANALÝZY	57
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	59
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	60
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	61
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	62
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	63
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	64
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	65
3.8 KULTÚRA.....	66
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	67
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	68
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	69
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE PODBREZOVÁ.	70
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA PODBREZOVÁ	79
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE PODBREZOVÁ.....	79
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE.....	82

PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA PODBREZOVÁ	91
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	92
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	92
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	94
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	94
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	95
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	96
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	97
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	98
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	99
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	100
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	100
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	101
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	101
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	102
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	102
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	103
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	104
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	104
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	106
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	106
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	107
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	108
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA PODBREZOVÁ	110
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR OBCE PODBREZOVÁ	111
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHSR	112
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	114
8 AKČNÝ PLÁN	115
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	115
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	116
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	119
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	121
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	123
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	125
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	126
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	128
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	130
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	131
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	132
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA PODBREZOVÁ	133
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	134
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	134
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	136
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	137
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	138
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	140
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	141
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	142
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	144
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	145
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	146
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	146
10 ZÁVER	152
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	153

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbrezová s výhľadom do roku 2024 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbrezová sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Podbrezová, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Podbrezová na roky 2015 - 2024
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnila aj RO ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ, distribúcia dotazníkov na dostupné miesta v obci (obchody, kluby dôchodcov, obecný úrad, knižnice).
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41 (rozpočet obce).

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		

Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Podbrezová je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

Miestnej úrovni

- **Územný plán obce**
- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **Program odpadového hospodárstva**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

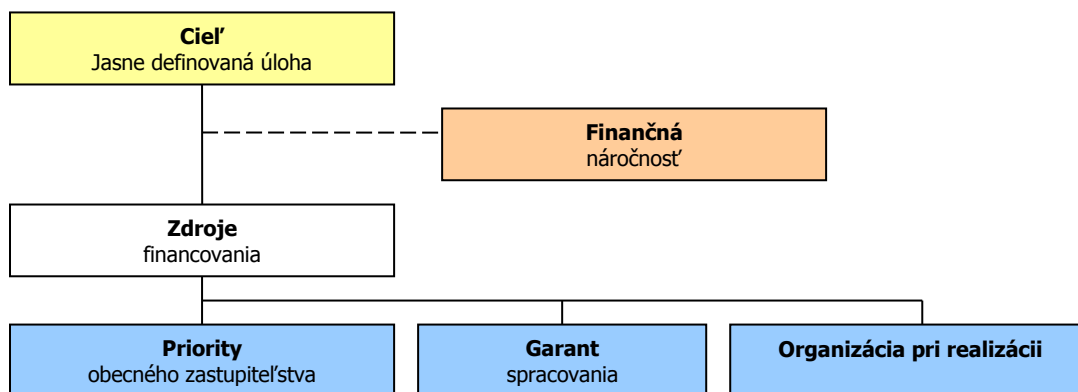
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštatny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbrezová je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Podbrezová. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých Projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

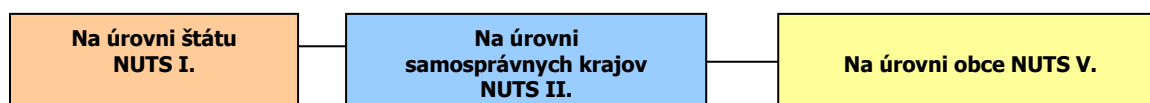
V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych Projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných Projektov. V prípade financovania Projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Branskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni

jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Podbrezová nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Podbrezová boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Podbrezová má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR	1a, 10	1b, 3	EFRR, ESF
			MH SR		
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
			8,9,10,		
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
			4,5,6,		
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	
			5,6,7,9,10,		
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11		EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11		EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHSR obce Podbrezová integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHSR obce Podbrezová 2015 – 2024 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR obce 2007 - 2013, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

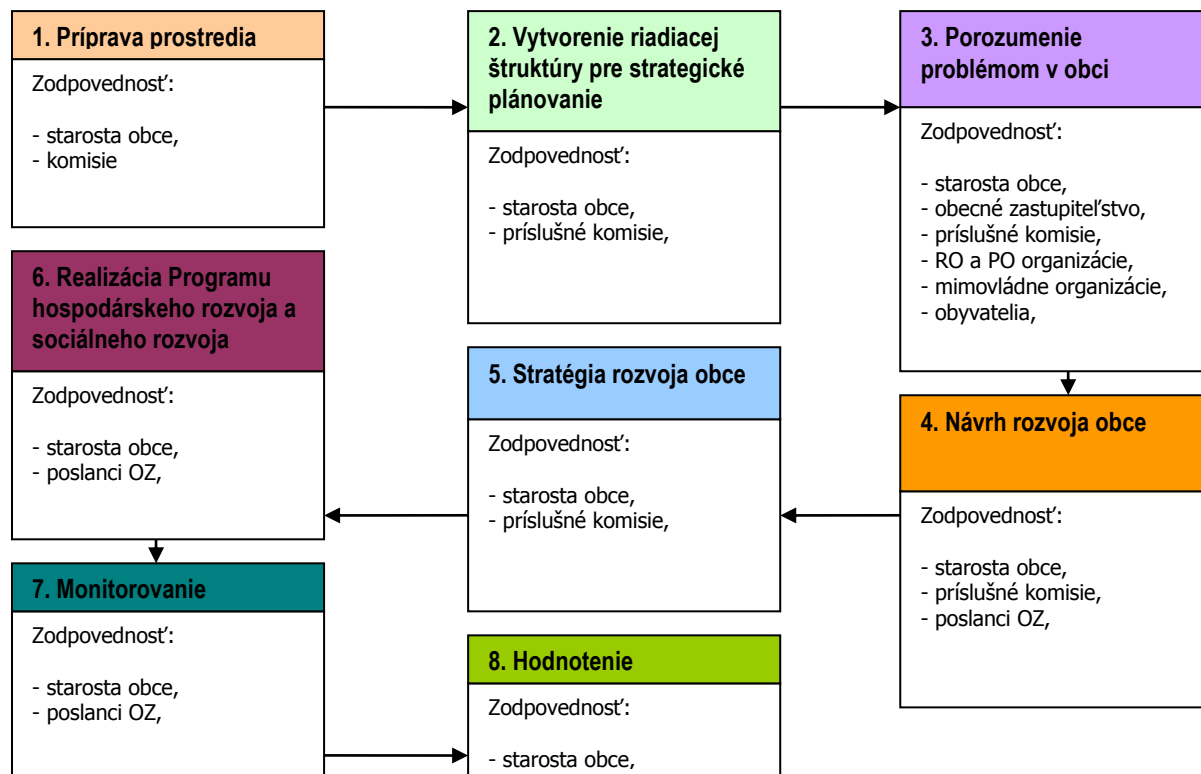
rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Podbrezová. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.
2	Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry. Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov.
3	Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom. Uskutočňovanie plánu.
6	Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhladávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbrezová 2015 - 2024

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Brezno súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Obec Podbrezová leží v banskobystrickom kraji, v západnej časti okresu Brezno medzi pohoriami Nízke Tatry a Slovenské rudohorie. Rozprestiera sa v úzkej doline Hrona na úpätí vrchu Brezová pri hlavnej pohronskej ceste. Obec je významným priemyselným centrom na Pohroní.

Základná charakteristika obce Podbrezová (k 31.12.2013)

Kód obce	Brezno
Názov okresu	Banskobystrický
Názov kraja	obec
Štatút obce	976 81
PSČ	+421-48
Telefónne smerové číslo	1358
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	470
Nadmorská výška obce - mesta v m	1857
Celková výmera územia obce [ha]	213,52
Hustota obyvateľstva na km ²	
Zdroj: ŠÚ SR	

Podbrezová je rozťahnutá v úzkej doline pri hlavnej pohronskej ceste I/66. V súčasnosti pozostáva zo šiestich miestnych častí, symbolicky vyznačených hviezdami v erbe obce - pôvodne starších osád. Osady: Vajsková, Skalica, Štiavnička, Chvatimech, Brezová, Lopej (sprvoti osada obce Predajná). Sú späté s baníctvom, hutníctvom, so spracovaním železa. Osada Podbrezová sa vyvíjala od roku 1840 ako fabrické sídlo pod vrchom Brezová, okolo novej pudlovne a valcovne - najmodernejšieho podniku Hrončianskeho železiarskeho komplexu (dnešných Železiarní Podbrezová).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Podbrezová - vznikla v polovici 19. storočia ako osada obce Lopej. Jej vznik je spojený so založením železiarní - valcovne a pudlovne v rámci Hrončianskeho železiarskeho komplexu. Prvé stavebné práce sa začali v roku 1840. V Štiavničke na Hrone bola postavená hať a stal sa kanál do budúceho závodu. Postupne sa stavali pudlovacie a zvracie pece, v roku 1853 bola dokončená výstavba valcovne koľajníc, tyčového železa a plechu. Výrobu koľajníc spustili v roku 1854 a trvala do roku 1884. Vzhľadom na to, že závod i celý komplex bol postavený pod vrchom Brezová, dostal aj názov Brezová (do r. 1918). V roku 1879 bola uvedená v Podbrezovej do prevádzky prvá siemens- martinská (S-M) päťtonová pec na výrobu plávkovej ocele zo znehodnoteného železného odpadu. V rámci reštrukturalizácie a modernizácie bola v roku 1883, ako prvá v Uhorsku, postavená výrobná valcovných a ťahaných tupožvarovaných rúr. V tomto roku dostali železiarne samosprávu a názov Brezovské kráľovské železiarne vo Zvolenskej Brezovej. Na prelome 19. a 20. storočia patrili podbrezovské železiarne medzi popredné výrobné podniky v Uhorsku s uplatnením sa nielen na domácom, ale aj na zahraničnom trhu. V nasledujúcich desaťročiach bol výrobný sortiment flexibilnejší. Modernizovali a rozširovali sa technologické agregáty, pudlovacie pece boli nahradené siemens- martinskými, zaviedla sa výroba bezšvíkových rúr, začala sa elektrifikácia. Nosné výrobné prevádzky boli oceliareň, valcovňa a rúrovná. 7. marca 1946 sa železiarne stali národným podnikom s názvom Stredoslovenské železiarne. Pri piatom výročí boli premenované na Švermove železiarne n.p. v Podbrezovej. Hutníctvo železa zostalo preferovaným výrobným odvetvím. Realizovali sa dôležité investičné zámery. 28. júna 1968 sa začala výstavba novej ťahárne rúr, v roku 1974 sa začalo s výstavbou ďalšieho výrobného komplexu ťahárne a pretlačovne rúr. Politické zmeny v roku 1989 sa hlboko dotkli aj ŠZ v Podbrezovej. 30. októbra 1991 bol vypracovaný privatizačný projekt s cieľom transformovať ŠZ na akciovú spoločnosť a v roku 1992 sa zo štátneho podniku stala a.s. Železiarne Podbrezová. Kľúčovým investičným zámerom bola výstavba novej oceliarne. 19. marca 1993 bola uvedená do prevádzky 60 tonová elektrooceliarska pec, ktorá nahradila produkciu piatich starých S-M pecí. Postupne sa a.s. Železiarne stali prosperujúcou spoločnosťou. Patrí k najvýznamnejším výrobcam bezšvíkových rúr v Európe. Cez dcérske spoločnosti sa zameriava aj na ťažké strojárstvo a automobilizmus. Angažuje sa aj do cestovného ruchu a cez Nadáciu ŽP podporuje vzdelávanie, kultúru a šport, miestne zdravotníctvo a pod. Spoločnosť je zriaďovateľom súkromného SOU hutníckeho a súkromného gymnázia zameraného na telesnú výchovu. Dňa 1. januára 1999 vznikol právny subjekt Železiarne Podbrezová - Šport, a.s., ktorý má futbalový oddiel a kluby: atletický, cyklistický, golfový, horolezecký a skialpinistický, kolkársky, kondičnej kulturistiky, lyžiarsky, bežeckého lyžovania a biatlonu, plavecký, stolnotenisev, šachový, tenisový,

turistický, volejbalový a klub závesného lietania. Cieľom spoločnosti je zapojiť čo najviac dospelých, ale hlavne mládež do telovýchovy a športu. Podbrezová ako miestna časť obce Lopej a potom aj ako samostatná obec sa vyvíjala ako súčasť miestnych železniarní. Súčasne s výstavbou závodu sa stavali byty pre stavbyvedúci personál, technické kancelárie, ubytovne – šalandy pre robotníkov, menšie domy pre majstrov a predákov, dvojizbové byty s príslušenstvom pre úradníkov, neskôr aj luxusnejšie vilky. Osídlenie Podbrezovej sa uskutočňovalo najprv v priestoroch - Pri kostole, pri potoku Hnusno, potom sa vybudoval Horný Planier, Dolný Planier, Železničarska kolónia, Skalica, Kolkáreň a centrum. Natrvalo sa tu usadili pracujúci z rôznych oblastí Slovenska – Moštenice, Španej Doliny, Donovalov, Poník, Tajova, z Horehronia a iných vzdialenejších dedín. Rozvíjala sa sociálna a zdravotná starostlivosť, v rokoch 1880-1885 bol postavený malý lazaret, v roku 1890 bola zriadená lekáreň, v roku 1893 postavili malú nemocnicu – dve miestnosti pre pacientov a operačnú sálu. Masarykova nemocnica s väčšou kapacitou lôžok bola postavená v roku 1930. Železiarne sa starali aj o výchovu detí, prvá škola v Podbrezovej bola otvorená v roku 1844, chodilo do nej 15 žiakov, v roku 1909 bola postavená jednoposchodová budova ľudovej školy pod kostolom, ktorá mala štyri učebne, kabinet, zborovňu a byt pre učiteľov. Terajšia budova školy na Kolkárni bola slávnostne odovzdaná 19. decembra 1949. Osobitný význam pre robotníkov malo robotnícke spotrebné družstvo, ktoré výhodne zásobovalo obyvateľov potravinami, odevmi i obuvou. Súčasťou obchodných aktivít družstva bývala jeho pravidelná účasť na vystavovaní a predaji svojich artiklov počas pravidelných mesačných trhov, ktoré bývali spravidla vo štvrtok raz v mesiaci, keď bola v závode výplata. Postupne sa zriadovali obchody, služby, kino, pošta, pekáreň, hostinec, neskôr robotnícky dom, závodný hotel s reštauráciou a veľkou kinosálou, v ktorej sa okrem kina konali známe zábavy a plesy, koncerty, divadlá. Závod sa postaral aj o duchovné potreby zamestnancov. Základný kameň kostola bol vysvätený roku 1890, stavba kostola bola dokončená nasledujúceho roku a kostol bol vysvätený 21. augusta 1892. Výnimočné miesto v ňom zaberá hlavný oltár sv. Štefana kráľa, ktorému bol kostol zasvätený. Pre svoje urbanistické, architektonické a umelecko-remeselné hodnoty bol navrhnutý na zápis do Ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok. V tomto období bola Podbrezová ešte ako osada obce Lopej. V predstavenstve obce kvôli vážnosti postavenia osady Podbrezová boli dvaja richtári – jeden obecný richtár a jeden podbrezovský fabrický richtár. Vedenie železniarní s podporou niekoľkých ďalších občanov požiadalo Župný úrad vo Zvolene 29. januára 1921 o vytvorenie samostatnej obce Podbrezová. Obecné predstavenstvo Lopeja a obyvateľstvo obce od počiatku zaujímalo k tomuto zámeru negatívne stanovisko, ktoré podložilo týmito argumentmi: Kataster obce sa už zmenšil a znehodnotil tým, že na ňom boli postavené výrobné, prevádzkové, obytné a rôzne technické stavby. Poľnohospodárske obyvateľstvo potrebuje zväčšovanie a nie zmenšovanie poľnohospodárskeho zázemia. Závod má len zanedbateľný počet zamestnancov s domovskou príslušnosťou, s trvalým pobytom v uvedených osadách a vedenie závodu, ktoré je iniciátorom celej akcie, tiež nie je viazané na Podbrezovú, takže vlastne nejde o reálnu, legitímnu, ale virtuálnu obec. Odmietavé stanovisko k zriadeniu samostatnej obce Podbrezová zaujal aj Hronec, Horná Lehota a Valaská – z územných a finančných dôvodov. Dňa 25. decembra 1925 župné zastupiteľstvo, rešpektujúc stanovisko obcí a okresného úradu v Brezne, zamietlo zriadenie samostatnej obce Podbrezová a dalo súhlas len k zriadeniu expozitúry notárskeho úradu. K doriešeniu územno-správneho členenia obce Lopej a osamostatnenia sa Podbrezovej došlo na rokovaní na MNV v Lopeji 6. apríla 1949 a na celoobecnej schôdzi občanov 11. júna 1949. Existencia samostatných obcí Lopej a Podbrezová trvala do 19. decembra 1959, kedy na slávnostnom zasadnutí výboru DO KSS, MNV, zástupcov NFJ, JRD a zástupcov z Podbrezovej pod patronátom ONV bola schválená integrácia obce Lopej s obcou Podbrezová. Prítomní prijali spoločnú rezolúciu, v ktorej boli zakomponované požiadavky oboch strán. Dohodli sa, že do komunálnych volieb (12. jún 1960) budú obidve obce pracovať ešte samostatne – a potom obec Lopej ako samostatný správny subjekt zanikne. Podbrezová vstúpila do novej etapy svojej existencie. Vďaka ŠŽ mala už pri svojom osamostatnení niektoré črty mestskej infraštruktúry – sieť inštitúcií a služieb, predškolské a školské zariadenia vyššieho typu, zdravotnícke zariadenia s nemocnicou. Podnik poskytoval obyvateľom obce spoločenské miestnosti v závodnom hoteli a Dome pracujúcich, kde sa premietali filmy, hrali divadlá, poriadali zábavy, koncerty, konferencie, rôzne pracovné a slávnostné podujatia, na ktorých vystupovala aj závodná dychová hudba. V ďalších rokoch sa budovali sídliská, športový štadión, verejné kúpalisko, polyfunkčný obchodný dom, nový závodný klub, obnovil sa Dom služieb, zriadili sa Kluby dôchodcov, viacúčelové športové ihriská v Lopeji, v Podbrezovej a na Štiavničke. V areáli ŠŽ sa zriadilo Hutnícke múzeum. Obec poskytla budovu bývalej MŠ na Kolkárni Občianskemu združeniu Klások, ktoré za pomoci sponzorov a rodičov zrekonštruovalo časť budovy a 28. septembra 2007 boli priestory slávnostne odovzdané do užívania ako Kultúrnospoločenské centrum Klások. Podbrezová je členom regionálneho združenia Mikroregión Chopok - Juh, Združenia miest a obcí Horehronia a zoskupenia Ekológ.

Lopej – najstaršia časť obce bola založená v roku 1358. Zakladateľom pôvodne poddanskej obce bol richtár Petrik z Predajnej, ktorý dostal od kráľa Ľudovíta I. povolenie v kráľovskom lese, ležiacom blízko potoka Lopena (odvodený názov obce – Lopea 1424, Lopeya 1470, Lopey 1522, Lopej 1786), zhromaždiť a usadiť ľud, t.j. osadníkov a prisťahovalcov, ktorí chcú v spomínanom lese kľčovať a tam aj vystavať svoje príbytky. Úlohou bolo upraviť pôdu pre poľnohospodárske využitie. Obec patrila Ľupčianskemu panstvu, ktorému musela obec odvádzať ročne nájomné vo výške 18 zlatých, odovzdávať naturálie a tiež odviešť robotu na panskom. Obyvatelia obce sa zaoberali poľnohospodárstvom, chovom oviec a furmančením. Väčší rozvoj obce sa datuje po roku 1670 po prevzatí slovenskoľupčianskeho panstva banskobystrickou komorou. Ešte väčšiu úľavu pocítili, keď bolo zákonom zrušené poddanstvo na uhorskom sneme v Prešporku (Bratislave) dňa 18. marca 1848. Doterajším poddaným obce Lopej odpadli povinnosti voči panstvu a stali sa definitívne slobodnými občanmi, samostatnými roľníkmi. Po vybudovaní železniarní v Podbrezovej mnohí občania Lopeja s nižšou výmerou pôdy odchádzali pracovať do závodu, vznikali kovoľníci. Po roku 1948 sa likvidovalo súkromné vlastníctvo pôdy, zakladali sa jednotné roľnícke družstvá, v Lopeji vzniklo už v r. 1950. V obci bol od roku 1406 vodný mlyn, v 16. storočí pracovala pila poháňaná vodou, v rokoch 1790- 1900 tu bol železný hámor. Najstaršou školou na území obce bola rímsko-katolícka škola pri kostole z roku 1754. Nová školská budova – obecná - bola skolaudovaná 23. mája 1927. Sídlil tam aj notár, konali sa v nej zasadnutia, putovné kino premietalo filmy. Neskoršie sa zriadila kinosála pri hostinci, v ktorej bývali zábavy, miestni herci hrali divadlá, poriadali sa slávnostné podujatia. Podľa staršej listiny bol na návrší začiatkom 15. stor. postavený kostol, ktorý je zasvätený sv. Jurajovi. Kým dostal dnešnú podobu, prešiel niekoľkými prestavbami v novogotickom duchu. Oltárny obraz s výjavom zo života svätca – sv. Juraj bojuje s drakom - namaloval kňaz, priekopník bezdrôtovej telegrafie Jozef Murgaš. R.k. kostol sv. Juraja v Lopeji patrí do skupiny stredovekých kostolov s takmer kompletne zachovaným opevnením s neporušenými štrbinovými strieľňami. Od roku 1963 je kultúrnou pamiatkou, zapísanou v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR. Novou kultúrnou tradíciou obce je Jarná slávnosť svätého Juraja, ktorá sa porieďa každoročne od roku 2000. V obci sa nachádza pekáreň, fitnesscentrum, zmrzlináreň, Hotel sv. Juraja, prameň kráľa Matyáša, malá elektráreň.

Štiavnička – vznikla na území Ľupčianskeho panstva pravdepodobne medzi r. 1424 – 1440. Prvé historické zmienky o Štiavničke ako o osade sa nachádzajú v súvislosti s ťažbou rúd a rýžovaním zlata v potoku Bystrianka. V jej okolí boli dobré podmienky pre chov dobytka, lov zveri a veľké zásoby dreva. V 15. storočí bola osídlená valachmi. Od 17. storočia bola drevárskou osadou banskej komory so sídlom lesnej správy, s drevoskladom, s prístaviskom plti, splavovaním dreva a guľatiny. V roku 1876 bol postavený na Štiavničke prvý piliarsky závod. Nová moderná pílňa bola uvedená do prevádzky začiatkom augusta 1929 – bola najmodernejšia v strednej Európe. V roku 1993 pílňa zhorela, závod začal vyrábať drevené chatky a prístrešky, no na trhu neuspel. V roku 1997 sa skončila výroba v tomto viac ako storočnom závode. Na kopci nad pílňou bolo vybudované veľké sídlisko, futbalové ihrisko, nová telocvičňa, materská škola, 1.-3. roč. ZŠ. V budove Alhambry sa zriadil Klub dôchodcov a pošta.

Vajsková – založená bola ako komorská osada na území Lopeja, pravdepodobne na rozhraní 16.-17. storočia, keď sa tu spomínajú súkromné bane na zlato a olovo. V roku 1790 tu bol postavený železný hámor na brehu Vajskovského potoka na spracovanie surového železa z Ľubietovej a Ponickéj Huty. V prevádzke bol do roku 1886. V roku 1889 pozemky odkúpil Karol Jozef Démuth a hámor prebudoval na antimónový závod. Antimónová ruda sa ťažila v baniach na Lome (Krpačovo). Miestni furmani ju na vozoch (doštenákoch) vozili na spracovanie do Vajskovej. Neskoršie sa dovážala ruda z Ľubele, Dúbravy aj z Rožňavy po železnici. Pre rýchlejší prevoz rudy zo skládky v Lopeji do závodu v roku 1941 začali stavať úzkokoľajnú vlečku, ktorá prechádzala popri Vajskovskom potoku, cez ulicu Hámor, Dolnou ulicou a ponad Hron na železničný sklad. Táto stavba bola unikátna prekonávaním Hrona – do jeho koryta sa vrazili hrubé dlhé drevené piloty, na ne sa namontovalo železné okutie, po ktorom sa viedli koľajnice. V závode sa z rudy získavalo aj zlato – bola na to osobitná pec. Antimón sa vyvážal do Nemecka, Rakúska, Maďarska, Poľska, Rumunska. Po roku 1989 došlo k útlmu výroby, posledná tavba bola v marci 1992. V priestoroch závodu vzniklo niekoľko súkromných spoločností: BSK – výroba strešnej krytiny, Žalúzie s.r.o., BIOHOLZ – spoločnosť na spracovanie dreva. V roku 1888 boli pri Vajskovej – na Lúčkach vybudované kúpele s prírodnou teplou vodou. Drevené budovy sa po desiatich rokoch zbúrali, zostali dva bazény. Využívali sa na kúpanie ešte niekoľko rokov po 2.svetovej vojne.

Skalica – vznikla ako osada Lopeja v súvislosti s výstavbou železniárni pred pol. 19. storočia. Názov dostala podľa kameňolomu pracujúceho pre potreby závodu. Neďaleko kameňolomu železiarne postavili pre robotníkov niekoľko dvojdomov na skalnatých vyvýšeninách, aby nezaberali úžitkovú plochu. Medzi cestou a Hronom bolo postavených niekoľko rodinných domov a súkromný hostinec. V tejto časti sa nachádza aj futbalové ihrisko, ktoré v súčasnosti a.s. Železiarne prerobili na moderné ihrisko s umelým trávnikom a osvetlením.

Chvatimech – vznikol v 18. storočí v časoch rozvoja železiarstva v tejto oblasti. Prvé správy o hámri pochádzajú z roku 1747. Pracovala tu najprv malá taviareň, od roku 1784 skúšňovací hámor patriaci k železiarňam v Hronci. V roku 1811 ho prestavali na oceľový hámor. V roku 1839 dali do prevádzky prvú pudlovacu pec v Uhorsku., roku 1858 ďalšie dve. Po roku 1870 tu mali podbrezovské železiarne valcovňu plechov. Po hospodárskej kríze v roku 1873 bol hámor v Starom Chvatimechu zastavený. V rokoch 1881-1885 pracovala nová prevádzka, známa ako Karlov závod. Valcovali sa v ňom obchodné plechy a plechy na nádobu. Výroba v Chvatimechu bola zrušená až v roku 1950. V súčasnosti si v priestore medzi štátnou cestou a Hronom buduje Čiernohronská železnica areál s nástupnou stanicou pre úzkokoľajný vláčik, ktorý premáva od 1.5. do 30.9. na trati Chvatimech – Vydrovo Skanzen (<http://www.podbrezova.sk/historia.html>, 20.6.2015).

Vymedzenie územia

Hranica katastra obce Podbrezová je uvádzaná na základe podkladov ROEP. V smere pohybu hodinových ručičiek. Rieka Hron km 215,790 (stred) km 215,795 ľavý breh rieky Hron, ľavý breh rieky Hron po sútoku s čiernym Hronom, pravý breh čierneho Hrona po premostení železničnej trate, spodná strana premostenia železničnej trate, rozhranie pozemkov železničnej trate a cesty III/06653, rozhranie pozemkov železničnej trate pozemkov bývania a rekreácie, rozhranie pozemkov železničnej trate a pozemku rieky Hron(ľavý breh rieky Hron po km 214,095). Hranica pretína železničnú trať smerom západným, pokračuje smerom južným, po 75 m zatáča smerom juhozápadným sleduje rozvodnicu bezmenného pravostranného prítoku rieky Hron po kótu 876,1 zatáča smerom južným rozvodnicou cez kótu 924,25 Samanovský vrch po kótu 907,0, ďalej pokračuje rozvodnicou povodia potoka Osrblianka severovýchodne od kóty 914,0 cez kótu 949,0, kótu 975,0, kótu 1018,72 Smolová, kótu 1154 Mittrová v smere k Veľkému Čelnu 375 m pred vrcholom zatáča hranica smerom severným ako rozvodnica Lopejského a Predajnianského Čelna po potok Predajnianske Čelno. Ďalej hranica smeruje proti prúdu pravým brehom potoky Čelno 55 m od premostenia pre účelovú komunikáciu hranica pretína vodný tok a sleduje východnú a severnú hranicu lesných pozemkov po PR Predajnianska slatina. Hranica ďalej sleduje východnú hranicu PR Predajnianska slatina, pretína železniciu v km 52,125 a rieku Hron v km 209,105. Hranica smerom severným pretína cestu U66, potrubie vodného náhonu MVE Dubová, potok Grapeľ cestu III/06657 (ÚPO, 2006, s.5).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Morfológia terénu Riešené územie je tvorené riečnymi a potočnými nivami, terasami a rásochami Nízkych Tatier a Slovenského rudohoria. V priestore Chvatimech - Skalica rieka Hron vytvorila prielom s úzkou nivou s pozostatkami riečnych terás a náplavových kužeľov s úzkymi nivami prítokov rieky Hron. V priestore západne od priestoru Skalica sa rozprestiera Lopejská kotlina tvorená nivou rieky Hron, riečnymi terasami, náplavovým kužeľom potoka Čelno, terasami, nivou a prielomovým úsekom

Vajskovského potoka. Medzi základné morfológicko - kompozičné prvky územia patria: nivy vodných tokov, riečne a potočné terasy, náplavové kužele, prevýšenie rásach (ÚPO, 2006, s.5-6). Obec Podbrezová sa nachádza v západnej časti okresu Brezno Banskobystrického kraja, 8 km od centra mesta Brezno. Najnižšie položené miesto lokalita rieka Hron 443 m n. m. Najvyššie položené miesto Vrchol Mitrová 1154 m n. m. pod vrcholom Veľké Čelno 1157 m n. m. Rázsochy Nízkych Tatier tvorené vodnými tokmi Bystriansky, Hnusné, Brezový, Vajskovský. Rázsochy Veporských vrchov tvorené vodnými tokmi Osrbliansky, bezmenný, Smrekový, Lopejské Čelno, Čelno. Podľa mapy geomorfologického členenia v Atlase SSR (Mazúr Emil, Lukniš Michal a kol., 1980) sa k.ú. obce Podbrezová nachádza v Alpsko-Himalájskej sústave, podsústave Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, oblasť Fatransko - tatranská, celok Horehronské podolie, podcelok Lopejská kotlina - oblasť Slovenské rudohorie, celok Veporské vrchy, podcelok Čierťaž (ÚPO, 2006, s.75-76).

Geologické pomery

Z geomorfologického hľadiska patrí riešené územie do dvoch jednotiek. Na severe územie patrí do Lopejskej kotliny, ktorá je súčasťou Horehronského podolia. Na juhu územie patrí do časti Čierťaž, ktorá je súčasťou Veporských vrchov Lopejská kotlina je územie s typom reliéfu kotlinových pahorkatín prechádzajúca v severnej časti do vrchovinového reliéfu. Horehronské podolie sa dnes prejavuje ako tektonická a morfológická depresia medzi Nízkymi Tatrami a Slovenským Rudohorím. Geologické procesy sa tu kombinovali so zarezávaním vodných tokov do podložia. Je to akumuláčno - erózy, prolúviálne - fluvialný reliéf. Zo súčasných reliéfových procesov sa v doline Hrona uplatňujú fluvialne akumuláčno - erozívne procesy v ostatnom území sú to slabé fluvialne erózne procesy s miernym svahovým pohybom hmôt. Riešené územie je budované dvoma základnými geologicko - tektonickými jednotkami. Sú to metamorfované horniny veporika na juhu a mezozoické horniny hronika na severe. (Podľa geologickej mapy Slovenskej republiky sa riešené územie nachádza z hľadiska tektonickej schémy v časti hronikum a v časti sedimentárných obalov veporika. Niva rieky Hron je tvorená fluvialnými nívnymi hlinami a antropogénnymi navážkami (podradné piesčité alebo štrkovité hliny) V priestore Lopeja naväzujú v okrajoch fluvialne piesčité štrky, prolúviálne hlinité štrky vrchného pleistocénu v ústí doliny Čelno prolúviálne hlinené štrky stredného pleistocénu. Fluvialne nívne hliny holocénu vypĺňajú nivy prítokov v rôznych dĺžkach. Na náplavový kužel doliny Čelno a nivu Hrona naväzujú prevažne nerozlíšené svahové hliny a sutiny nečleneného kvartéru. V rázsoche tvorenej riekou Hron, Veľkým Grapľom a Suchým Grapľom sa nachádzajú v kontakte s nivou Hrona seiské vrstvy v smere SZ fluvialne štrky a piesčité štrky stredného pleistocénu (stredný pleistocén - najstarší ris). V rázsoche potokov Suchý a Veľký Grapľ sa nachádzajú glaci-fluvialne štrky hrubé až balvanovité (najstarší ris). V rázsoche potokov Veľký Grapľ a Vajskovský potok sa nachádzajú fluvialne štrky(kvartér), kampilské vrstvy, seiské vrstvy, reiflinské vápence (silicilum), glaci-fluvialne štrky hrubé až balvanovité (kvartér - stredný pleistocén - starší ris), lúnzské vrstvy seiské vrstvy, kampilské vrstvy (hronikum) guttensteinské dolomity(silicikum). V rázsoche Vajskovský potok, potok Roklina sa nachádzajú, guttensteinské vrstvy(silicilatm), kampilské vrstvy, chočský dolomit s fragmentom reziduálnych štrcov(kvanér), reiflinské vápence (silicikum). V rázsoche potokov Dolinka a Belohra sa nachádzajú v západnej časti seiské a kampilské vrstvy (hronikum), kvartér ako svahoviny v celku - litofaciálne nečlenené s fragmentami stredného pleistocénu - fluvialne štrky a piesčité štrky - najstarší ris a mindel, starý (spodný) pleistocén vo forme fluvialných štrkov a reziduálnych štrkov. Rázsocha potokov Belohra a Brezová naväzuje na nívne hliny piesčitymi štrkami, rauvakmi triasu, kremennými pieskovecami lužňanského súvrstvia a pestrými bridlicami a pieskovecami verfénskej vrstvy. V najvyššej časti rázsochy sa nachádzajú seiské vrstvy s fragmentom fluvialných a reziduálnych štrkov starého pleistocénu. Severne od rázsoch sa nachádza pliocén vo forme Vajskovských zlepcov a Lehotských štrkopieskových vrstiev. Lokálne na rozhraní sa nachádzajú chočské dolomity a svahové zahlienené štrky(resedimentované). V doline Vajskovského potoka v styku s nivou potoka sa nachádzajú seiské vrstvy, travertíny a reiflinské vápence. Z antropogénnych zložiek sa tu nachádza skládka priemyselného - hutníckeho odpadu, V priestore areálu závodu sa nachádzajú navážky. Pod a nad závozom sa nachádzajú v nive glaci-fluvialne piesčité štrky balvanovité. V doline potoka Brezová naväzujú na nivu potoka rauvaky (trias), svahoviny v celku - litofaciálne nečlenené, na ne naväzujú svahové zahlienené štrky a Lehotské štrky. V rázsoche potoka Brezová a bezmenného sa nachádzajú rauvaky (trias), svahoviny v celku - litofaciálne nečlenené, na ne naväzujú svahové zahlienené štrky a Lehotské štrky. V rázsoche potokov Brezová a Hnusné sa nachádza vrch Brezová. V kontakte s nivou Hrona sú verfénske vrstvy, lužňanské súvrstvie (triasu) s lokalitou skládky priemyselného odpadu, antropogénne navážky v nive. Na uvedené horniny naväzujú v smere severnom piesčité štrky, brusnianske súvrstvie, kryštalické živcovo blastomylonitické ortoruly, lužňanske súvrstvie, svahoviny v celku - litofaciálne nečlenené. V doline Hnusné naväzujú na nivu verfénskej vrstvy ramsauské dolomity rauvaky (trias) a seiské vrstvy. Na seiské vrstvy naväzujú svahové zahlienené štrky, fluvialne a reziduálne štrky (akumulácia I vysokej terasy) fragmenty rauvakov (trias), fluvialných a reziduálnych štrkov (akumulácia 2 a 3 vysokej terasy).V rázsoche potoka Lehotačka a Hnusné sa nachádzajú seiské vrstvy. V rázsoche potoka Hnusné a Bystrá sa nachádzajú v kontakte s nivou antropogénne navážky, za nimi sa nachádzajú fluvialne piesčité štrky (akumulácie 3 strednej terasy), severnejšie sa nachádzajú fluvialne štrky a piesčité štrky(akumulácie 2 - hlavnej terasy), severnejšie sa nachádzajú ramsauské dolomity, pararuly, svorové ruly až svory, lužňanské súvrstvie. svahové zahlienené štrky(resedimentované) V rázsoche potoka Bystrá a rieky Hron sa nachádzajú glaci-fluvialne štrky hrubé až balvanovité (starší ris a najstarší ris stredného pleistocénu). Smerom južným od Lopeja sa na morfológii podieľajú kremenné pieskovce triasu - Lužanského, polymiktné zlepenec, pieskovce a piesčité bridlice permu - Predajnianského súvrstvia. Južnejšie sa nachádza krištalikum v podobe živcovo - plagioklasových blastomylonitických ortorúl (metagranitoidy). Táto hornina tvorí pás v smere SV-JZ a začína pi šupkovej štvrti. Juhovýchodne sa ďalej nachádza granáticko - muskoviticko - biotitické pararuly, svorové ruly až svory krištalínika. V priestore Sídlička Kolkáreň bol vytvorený náplavový kužel z hlinených štrkov stredného pleistocénu, odčlenený od nivy pásom Lužňanského a Brusňanského súvrstvia a svahovými hlinami pleistocénu v celku. Oproti doliny Hnusné sa na morfológii podieľajú Trias s Ramsauskými dolomitmi, s fragmentmi kremenných pieskovcov lužňanského súvrstvia, pieskovce a ílovité bridlice lúnzských vrstiev, karpatský keuper s ílovitými bridlicami, vložkami pieskovcov a dolomitov, amfibolické ruly (ÚPO, 2006, s.75-77).

Nerastné suroviny

Podľa podkladov z Obvodného Banského úradu v Banskej Bystrici sa v severozápadnej časti katastrálneho územia nachádza ložisko nerastných surovín dekoratívneho kameňa zaradené ako nevyužívané neperspektívne. V návrhovom období nebude riešená ťažba v uvedenej lokalite (ÚPO, 2006, s.77).

Pôdne pomery

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné druhy pôd:

- 06 fluvizeme typické stredne ťažké.
- 11 fluvizeme glejové, ťažké až veľmi ťažké (lokálne ľahké),
- 56 luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách na povrchu stredne ťažké
- 57 pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),
- 65 kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách. stredne ťažké až ťažké, 71 kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),
- 76 kambizeme (typ) plytké na horninách kryštalinika stredne ťažké až ťažké
- 83 kambizeme (typ) na ostatných substrátoch na výrazných svahoch 15-25°, stredne ťažké až ťažké,
- 87 rendzíny typické a rendzíny kambizeme, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),
- 89 pseudogleje typické na polygénnych hlinách so skeletom, stredne ťažké až ťažké,
- 92 rendzíny typické na výrazných svahoch, 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),
- 93 regozeme na výrazných svahoch, 12-25°, stredne ťažké, až ťažké (veľmi ťažké,
- 94 gleje stredne ťažké, ťažké až veľmi
- 00 pôdy na zrúdoch nad 25, bez rozlíšenia typu pôdy.

V riešenom území sa nachádzajú podľa BPEJ pôdy skupiny 5 až 9 (ÚPO, 2006, s.78-79).

Tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Podbrezová od roku 2004.

Výmera územia v ha.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celk. výmera úz. obce	1856,5	1856,5	1856,5	1856,5	1856,5	1856,5	1856,5	1856,5	1856,5	1856,5	1856,5
Pol'no. pôda - spolu	452,4	452,2	452,2	452,3	452,1	329,1	329,1	329,1	328,8	328,4	327,8
- orná pôda	66,5	66,5	66,5	66,5	66,5	59,8	59,8	59,8	59,8	59,7	59,7
- záhrada	40,8	40,7	40,7	40,7	40,7	42,6	42,6	42,6	42,6	42,6	42,0
- ovocný sad	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
- trvalý trávny porast	344,4	344,4	344,4	344,5	344,4	226,1	226,1	226,1	225,8	225,5	225,5
Nepol'. pôda - spolu	1404,2	1404,3	1404,3	1404,3	1404,4	1527,4	1527,4	1527,5	1527,8	1528,2	1528,8
- lesný pozemok	1128,7	1128,7	1128,7	1128,8	1128,8	1118,8	1118,8	1118,8	1118,7	1118,7	1118,7
- vodná plocha	33,6	33,6	33,6	33,6	33,6	34,1	34,1	34,1	34,1	34,1	34,1
- zast. plocha a nádvorie	154,7	154,7	154,8	153,0	153,1	149,5	149,0	149,1	149,2	149,3	149,3
- ostatná plocha	87,2	87,3	87,2	88,8	88,9	225,1	225,5	225,5	225,8	226,0	226,6

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

K pozitívnej zmene došlo hlavne v prípade nepoľnohospodárskej pôdy. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade trvalých trávnatých porastov. Do roku 2014 klesla ich výmera na 225,5 ha. Ostatné plochy stúpili na 226,6 ha.

Hydrologické pomery

Z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie sa riešené územie nachádza v rajóne

- MG076 krištalinikum a mezozoikum juhozápadných svahov Nízkych Tatier
- MG078 mezozoikum a predmezozoické útvary severovýchodnej časti zvolenskej kotliny a severozápadnej časti Veporských vrchov čiastkové rajóny:
- 076HN12 hydrogeologická štruktúra vápencov a dolomitov chočského príkrovu a karbonatických zlepcov paleogénu v oblasti medzi Podbrezovou - Krpáčovom - Lopejom
- 076HN14 hydrogeologicky je územie tvorené nepriepustnými pieskovecami chočského príkrovu S a SV od Podbrezovej
- 076HNII hydrogeologicky je tvorená vápencami a dolomitmi križňanského a chočského príkrovu, zasahuje až do doliny Hnusné (ÚPO, 2006, s.77).

Riešené územie spadá do čiastkového povodia Hrona (4 - 23 - 02). Hlavným recipientom riešeného územia je rieka Hron, ktorá preteká k.ú. Podbrezová v dĺžke 7,0 km (209,5 - 216,5 rkm). Rieka Hron má pravostranné prítoky: potok Bystrianka (305) - 19,3 rkm - potok Hnusné (299) - Brezový potok (297) - 2,5 rkm - potok Belohra (296) - 1,0 - potok Roklina (295) - 1,5 - Vajskovský potok (266) a ľavostranné prítoky: potok Smrekový (298) - 1,3 - potok Čelno (293) - 11,6 s pravostranným prítokom Lopejským potokom (294) - 7,2. Odtokové pomery jednotlivých tokov sú rozdielne (ÚPO, 2006, s.88).

Pravostranný prítok rieky Hron potok Vajskovský vteká do riešeného územia ako podzemný kanál. V prírodnom tvare je od výrobného areálu Vajsková po prielom pri malej vodnej elektrárni Lopej. Vodný tok až po ústie do rieky Hron je od MVE s upraveným korytom kamennou dlažbou. Pravostranný prítok potoka Vajskovského Biely potok vteká do riešeného územia ako prírodný. V zastavanom území je regulovaný, vytvára pridružený priestor miestnej komunikácie a deliaci prvok výrobného územia od PP. Pravostranný prítok rieky Hron, potok Roklina (Dolinka) je po zastavané územie v prírodnom tvare, v zastavanom území je regulovaný, v ostatnom území po ústie v rieke Hron je regulovaný. Pravostranný prítok rieky Hron vedený u správcu tokov ako potok Belohra je zaústený do potoka Roklina a tvorí pridružený priestor starej trasy cesty 1/66. Pravostranný prítok do Hrona je v skutočnosti odvodňovací rigol. Pravostranný prítok rieky Hron potok Brezový vteká, do riešeného územia ako prírodný tok v ostatnom území riešeného územia je upravený kaskádou poldrov. V zastavanom území tvorí v úseku po ceste 1/66 pridružený pás miestnej komunikácie kompozičný prvok verejného priestranstva. Od cesty 1/66 po ústie v rieke Hron je regulovaný a tvorí členiaci prvok. Pravostranný prítok rieky Hron potok Hnused vteká do riešeného územia v prírodnom tvare po nádrži Hnused, od nádrže je regulovaný a cez výrobné územie tvorí prerušované podzemný kanál. V pozemkoch rodinných domov tvorí súčasť vnútorného usporiadania a súčasne ako stresový faktor vzhľadom na prietoknosť koryta. V priestore medzi výrobným územím SUNIK a ŽP tvorí prvok verejného priestranstva. Pravostranný prítok rieky Hron potok Bystriansky do riešeného územia vstupuje ako deliaci prvok medzi výrobným územím a LPF, po križovaní cesty 1/72 tvorí pridružený pás zbernej komunikácie. Ľavostranný prítok rieky Hron potok Čierny Hron sa podieľa ústím v riešenom území. Ľavostranný prítok rieky Hron potok Smrekový je v ostatnom území v prírodnom stave so stavebnou úpravou pre odber úžitkovej vody pre kúpalisko. V zastavanom území má regulovaný, povrchový a podzemný charakter. Ľavostranný prítok rieky Hron potok Čelno v zastavanom území má charakter čiastočne regulovaného toku. Rieka Hron ako hlavný- recipient vteká do riešeného územia v regulovanom tvare. Vybudovaný je vodný stupeň na odber úžitkovej vody. Regulácia trasy rieky Hron je ovplyvnená železničnou traťou a ohnaničením výrobného územia. Od pravostranného prítoku potoka Bystrého po autobusovú stanicu má výrazne regulovaný charakter s nízkym zastúpením sprievodnej zelene, v úsekoch s kamennou dlažbou s korytom obdĺžnikového charakteru. Od autobusovej stanice je vyššie zastúpenie sprievodnej zelene a tým sa rieka stáva súčasťou verejných priestranstiev po sútoku s Brezovým potokom. Od sútoku s Brezovým potokom po sútok s potokom Čelno je rieka súčasťou krajiny s fragmentom náhonu pre HC Dubová. Od sútoku s potokom Čelno má charakter prírodný (ÚPO, 2006, s.70-88).

Klimatické pomery

Najnižšie polohy pri Hrone majú málo chladnú a málo vlhkú klímu s mierne teplým letom, vyššie nasleduje klíma mierne chladná a mierne vlhká a najvyššia oblasť chladná a vlhká. Klimatické typy údolnej krajiny, pahorkatín, podhoria, vrcholových horských oblastí. Priemerná ročná teplota vzduchu v °C 7,0 v údolných polohách 4,5 v horských polohách. Priemerný počet letných dní ($T_{max}=25^{\circ}C$) 42 v údolných polohách 10 v horských polohách. Priemerný počet dní s inverziou o vertikálnej mohutnosti 100, 300, 500 m v roku 191, 115, 61 dní. Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu v % za rok je 76 v údolných polohách a 79 v horských polohách. Priemerný počet zamračených dní za rok 122 v údolných polohách 140 dní v horských polohách. Priemerný počet dní s hmlou 56 v údolných polohách. 94 v horských polohách. V údolných polohách pri Hrone je dĺžka slnečného svitu 1650 hodín v horských polohách 1547 hodín. Najmenší priemerný úhrn zrážok je v údolí Hrona. Najmenej zrážok v marci a najviac v júni. Priemerný úhrn zrážok za rok 751 mm v údolných polohách 949 v horských polohách. Priemerný počet dní so zrážkami väčšími v úhrne ako 1 mm 107 v údolnej polohe 128 v horskej polohe. Priemerný počet dní so snežením dosahuje v údolí Hrona a jeho okrajových polohách v priemere 40 dní, v horských polohách v priemere 50 dní. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou za rok 84 dní v údolnej polohe a 124 dní v horskej polohe. Priemerná výška snehovej prikrývky za rok v údolí 15,6 cm horské polohy 35,4 cm. Veterné pomery sú modifikované najmä reliéfom. Pri Hrone je prevládajúce prúdenie zo západného a východného smeru. V dolinách potokov je prevládajúce prúdenie v smere ich orientácie. V horských vrcholových polohách sa viac uplatňuje vplyv všeobecnej cirkulácie ako orografických podmienok. Prevláda prúdenie vzduchu zo severu severozápadu a z juhovýchodu. V údolných polohách prítokov je najslabšia veternosť (ÚPO, 2006, s.77).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Územie patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale). nízkotatranská časť prislúcha obvodu centrálnych Karpát (Eucarpaticum), okresu Nízke Tatry, rudohorská časť prislúcha do obvodu predkarpatskej flóry okresu Slovenské rudohorie. Potencionálnu vegetáciu na základe rekonštrukčnej mapy klimaxových spoločenstiev Slovenska (Michalko a kol. 1986) reprezentujú bukové lesy kvetnaté, bukové lesy vápnomilné, dubovo hrabové lesy karpatské. lužné lesy podhorské a horské. Kritériom pre rozdelenie lesov je ich súčasné drevinové zloženie vo vzťahu k potenciálnemu, ktoré je dané prirodzeným vývojom a stanovišťami. Porovnaním sa členia lesy na lesy prírodné a prirodzené (tvorené stanovištne pôvodnými drevinami), lesy poloprirodzené (monokultúry stanovišťa pôvodných druhov drevín, zmiešané porasty pôvodných a nepôvodných druhov (buková smrečina v nižších polohách, mladiny s pozmeneným pomerom zastúpenia pôvodných porastov), lesy kultúrne (monokultúrne, monokultúrne na nepôvodných stanovištiach, agátiny), lesy degradované (zničené imisiami abiotickými alebo biotickými činiteľmi, lesy postihnuté kalamitou). Lúky a pasienky sa členia

na lúky prirodzené, lúky a pasienky prirodzené, lúky a pasienky poloprirodzené, lúky a pasienky kultúrne, Trávne porasty sú fytocenologicky bohaté spoločenstvá, v ktorých prebiehajú zložité konkurenčné vzťahy a v konečnom dôsledku určujú hmotnostný podiel jednotlivých druhov (ÚPO, 2006, s.78-79).

Živočíšstvo

Územie patrí z hľadiska živočíšstva do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, obvod Vnútorňý okrskov Nízkotatranský a Rudohorský. Prirodzenú hranicu medzi okrskami tvorí niva rieky Hron. Z faunistického hľadiska patrí toto územie medzi málo preskúmané okrem lokality Šiklov, kde bol vykonávaný v rokoch 1973-1988 nepravidielný výskum fauny (obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce) (ÚPO, 2006, s.78-79). Celkový charakter živočíšstva podmieňuje jeho geografická poloha. Zo severu a severovýchodu je to komplex vyšších západokarpatských pohorí a za juhu široké doliny a nižšie pohoria čo pre živočíšstvo vytvorilo osobitné ekologické podmienky. Neodmysliteľné sú aj početné jaskyne prevažne z južnej časti územia. Sú tu zastúpené západokarpatské štvrtohorné- boreálne druhy, horské a podhorské zoocenózy s panónskymi alebo s termofilnými druhmi. Územie sa vyznačuje charakteristickou faunou bezstavovcov Západných Karpát na čo poukazuje viac ako 450 dosiaľ zistených druhov chrobákov, vyše 350 druhov motýľov, 286 druhov pavúkovcov, ďalej tu bolo zistených asi 200 druhov dvojkrídlcov, 75 druhov mäkkýšov a 40 druhov mnohonôžok a stonôžok. Viaceré druhy dosahujú limitné hranice svojich areálov. Motýľov reprezentuje napr. chránený vidlochvost ovocný (*Iphiclides podalirius*) a jasoň červenooký (*Parnassius apollo*). Z chránených druhov stavovcov sa tu vyskytuje 1 druh triedy kruhoústnic, 10 druhov triedy obojživelníkov, 9 druhov plazov, 127 druhov z triedy vtákov a tiež 68 druhov cicavcov. Väčšina druhov stavovcov predstavuje karpatské lesné druhy. Vyskytujú sa tu aj niektoré druhy a na základe ich existencie možno poukázať na prítomnosť teplomilných prvkov. Na príklade plazov je to možné dokumentovať výskytom jašterice múrovej (*Lacerta muralis*), jašterice zelenej (*Lacerta viridis*) a užovky stromovej (*Elaphe longissima*). Na hranici areálu bol zistený výskyt západokarpatského endemitu hraboša tatranského (*Microtus tatricus*). Z väčších stavovcov sa tu pravidelne vyskytujú všetky karpatské veľké šelmy, medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk (*Canis lupus*), rys (*Lynx lynx*) a mačka divá (*Felis silvestris*). V severnej časti rieky Hron a v jeho prítokoch sa nachádza jedna z najpočetnejších populácií vydry (*Lutra lutra*). Na Slovensku patrí medzi kriticky ohrozené druhy. Z dravých vtákov je významný výskyt orla skalného (*Aquila chrysaetos*), ktorý tu pravidelne hniezdi, orla kriklavého (*Aquila pomarina*), včelára obyčajného (*Pernis apivorus*) a tiež sokola rároha (*Falco cherrug*) a sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*). Vyskytuje sa tu aj zriedkavý hlucháň (*Tetrao urogallus*). Xerothermné a lesostepné lokality obýva strnádka cia (*Emberiza cia*). Je to vtáčí druh, ktorý je ďalším príkladom teplomilných druhov (4.5.2015, <http://www.npmp.sk/obsah/fauna>).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. V časti Skalica je obecná ČOV, na Štiavničke STVaK B.B. prevádzkuje spoločnosť Veolia. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 100 %, Orange 100 % a O2 cca. 100 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav Obec Podbrezová je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou z troch vodovodov, z ktorých jeden je v správe železniari Podbrezová a.s. a druhé dva v správe SVS, a.s. Banská Bystrica. a. Vodovody v správe SVS, a.s. Banská Bystrica sú: vodovod Dolná Lehota - zásobuje pitnou vodou okrskov Lopej (zóny Vajsková, Lopej.). Zdrojom vodovodu je vodný zdroj Hámor s nasledovnými výdatnosťami : $Q_{min} = 10 \text{ l.s-1}$, $Q_{max} = 25 \text{ l.s-1}$, $Q_{pr} = 16,47 \text{ l.s-1}$. Podľa podkladov o hospodárení s vodou poskytnutých SVS, .s. B. Bystrica z prameňa Hámor sa odoberalo pre okrskov Lopcj cca $Q = 3 \text{ l.s-1}$. Voda pre okrskov Lopej je privádzaná k spotrebiteľom z vodojemu o objeme 300 m s max. hladinou 525.00 m.n.m. cez prírodné potrubie DN 200. Rozvodná vodovodná sieť je profilu DN 150 - 100. Z vodovodu je zásobovaný priemyselný areál Vajsková. Skupinový vodovod Bystrá - Podbrezová - Valaská - Brezno - zásobuje pitnou vodou okrskov Štiavnička a zónu Chalúpkova štvrť. Zdrojom skupinového vodovodu je vodný zdroj Bystrá s nasledovnými výdatnosťami : $Q_{min} = 55 \text{ l.s-1}$ $Q_{max} = 150 \text{ l.s-1}$ $Q_{pr} = 86,63 \text{ l.s-1}$ Podľa podkladov o hospodárení s vodou poskytnutých SVS, .s.

B. Bystrica z prameňa Bystrá je zásobený okrsok Štiavnička cca. $Q = 5 \text{ l.s}^{-1}$ a zóny Hviezdoslavova štvrť, Chalúpkova štvrť cca. $Q = 1 \text{ l.s}^{-1}$ Voda do spotrebiska je privádzaná prírodným potrubím z prameňa Bystrá profilu DN 200. V regulačnej šachte na Strojárskej ulici je v súčasnosti priamy odber bez akumulácie do okrsku Štiavnička a priamy odber cez prírodné potrubie DN 150 do vodojemu Nad nemocnicou 100 m³ s max. hladinou 520,00 m n.m. Z vodojemu Nad nemocnicou je zásobovaná zóna Hviezdoslavova štvrť, Chalúpkova štvrť, Smrečina a ČOV Štiavnička. Rozvodné vodovodné potrubie je profilu DN 150 - 50. Vodovod v správe ŽP a.s., Podbrezová je: vodovod, ktorý, zásobuje z časti okrsok Lopej, Štiavnička a z väčšej časti okrsok Podbrezová a železiarne Podbrezová a.s.. Zdrojom vodovodu je prameň Kráľ'a Matyáša s výdatnosťami: $Q_{\min} = 57 \text{ l.s}^{-1}$ $Q_{\max} = 148,5 \text{ l.s}^{-1}$ Voda zo zdroja nevyhovuje pre zvýšený obsah arzénu požiadavke STN 75 7111 Pitná voda. Za účelom zníženia obsahu arzénu, tak aby jeho obsah spĺňal požiadavku STN 757111 Pitná voda je realizovaná úpravňa pitnej vody vo vodárni Lopej. Voda zo zdroja prameňa Kráľ'a Matyáša je privádzaná prírodným potrubím DN 300 do úpravne vody a čerpacej stanice v Lopeji (ďalej (W+CS)). Z CS je voda vytlačaná výtlačným potrubím DN 200 do vodojemu Frúdle o objeme 236 m³ s max. hladinou 510,30 m.n.m. a ČS Kolkáreň. Z ČS Kolkáreň je voda vytlačaná výtlačným potrubím DN 125 do vodojemu Kolkáreň o objeme 400 m³ s max. hladinou 541,10 m.n.m.. Z vodojemu Kolkáreň je vedené zásobné potrubie DN 150 do spotrebiska. Z vodojemu Frúdle je zásobovaný areál ŽP a.s., Podbrezová, Švermov rad, Hviezdoslavova štvrť, Stúrov rad, Lesoprojekt. Rozvodné vodovodné potrubie je profilu DN 150 – 50 (ÚPO, 2006, s.89-92).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V lokalitách obce Podbrezová, kde nie je vybudovaná kanalizácia sú splaškové odpadové vody odvádzané do septikov, žump, alebo priamo do cestných priekop a do miestnych tokov. V okrsku Lopej v zóne Vajsková je v súčasnosti vybudovaná splašková kanalizácia, ktorá je zaústená do štrbinovej nádrže. Ďalej je vybudovaná ČOV pre priemyselný areál Vajsková, ktorá je situovaná na pravej strane Vajskovského potoka v priemyselnom areáli. Ide o mechanicko - biologickú ČOV Sigma Kombi s kapacitou 430 E0. Odpadové vody po prečistení v ČOV sú vyústené do Vajskovského potoka. V okrsku Lopej má vybudovanú samostatnú ČOV SOU ŽP a.s., Podbrezová, ktorá je situovaná na pravej strane rieky Hron. Ide o biologickú ČOV BC 90 s 440 EO. Odpadové vody po prečistení na ČOV sú vyústené do rieky Hron. Okrsok Podbrezová má v súčasnosti čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu profilu DN 300 a tlakovú kanalizáciu DN 100 v centrálnej časti obce (zóna Skalica. Sládkovičova ulica, Šupkova štvrť) a jednotnú kanalizáciu v obvode Kolkáreň a tlakovú kanalizáciu v dĺžke 3900 m DN 50 - 120 v Starom závode ŽP a.s., Podbrezová. Zo zóny Skalica, Sládkovičova ulica Šupkova štvrť a zo Starého závodu ŽP a.s., Podbrezová sú splaškové odpadové vody cez splaškovú kanalizáciu odvádzané a čistené na čistiarni odpadových vôd Podbrezová (ďalej ČOV) s kapacitou $Q = 307,89 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$ a 3 x 933 EO, ktorá je situovaná pri futbalovom ihrisku v zóne Skalica. Zóna Kolkáreň má v súčasnosti vybudovanú jednotnú kanalizáciu. V tejto časti sa uvažuje oddeliť splaškové odpadové vody od dažďových a vybudovať samostatnú splaškovú kanalizáciu, čím by sa dosiahlo nezaťažovanie ČOV dažďovými vodami. Navrhovaná kapacita ČOV Podbrezová (pre 1866 E0 a kapacitu 307,89 m³·d⁻¹) pre centrálnu časť obce a Starý závod ŽP a.s., Podbrezová nie je úplne vytážená. Základnou modifikáciou čistiacieho procesu v ČOV Podbrezová je nízkozaťažovaná aktivácia s úplnou stabilizáciou prebytočného kalu v procese čistenia. Prebytočný kal je následne odvodnený na vrecovom odvodňovacom zariadení. Vzhľadom na to, že kapacita ČOV Podbrezová nie je vytážená uvažuje sa s napojením zóny Bendička, Smreková. V zónach Švermov rad, Hviezdoslavova štvrť, Stúrov rad, Chalúpkova štvrť sú odpadové vody bez čistenia vyústené cez jednotnú kanalizáciu do potoka Hnusené. V okrsku Štiavnička je vybudovaná splašková a jednotná kanalizácia DN 300 - 400. Odpadové vody sú odvádzané a čistené na ČOV Štiavnička. Pre časť RD Štiavnička je vypracovaná projektová dokumentácia na splaškovú kanalizáciu. Splaškové odpadové vody z tejto časti sa uvažujú odvádzat' a čistiť na ČOV Štiavnička. Do riešeného územia spadá územie ŽP a.s., Podbrezová. Podľa rozhodnutia, ktoré vydal OÚ Brezno má ŽP a.s., Podbrezová povolenie vypúšťať odpadové vody z jednotlivých prevádzok do potoka Hnuso a rieky Hron štyrmi výústami (ÚPO, 2006, s. 92-95).

Elektrická rozvodná sieť

Hlavným napájacím bodom pre zásobovanie riešeného územia Podbrezová elektrickou energiou je z hľadiska širších územných vzťahov elektrická rozvodňa a transformovňa RZ 220/110/22 kV Medzibrod, RZ 110/22kV Podbrezová a RZ 110/22/6kV – Železiarne Podbrezová. Z transformovne 110/22kV Podbrezová sú vyvedené 22 kV distribučné linky č. 308, 382, 426, 426 v smere do záujmového územia a riešeného územia. Distribučné vedenia 22 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy do NN distribučnej siete, prostredníctvom distribučných stožiarových a murovaných trafostaníc 22/0.4 kV. Záujmovým a riešeným územím prechádza VN 22 kV vzdušné distribučné vedenie č. 308, 382, 425, 426 s prierezom vodičov AlFe6 3x95 mm² a AlFe 3x70 mm² z RZ 110/22 kV Podbrezová a RZ 110/22 kV Medzibrod. Z týchto distribučných vedení sú VN 22 kV vzdušnými a káblovými prípojkami pripojené stožiarové a murované distribučné trafostanice TS 22/0.4 kV v záujmovom a riešenom území. Trafostanice slúžiace pre zásobovanie elektrickou energiou jestvujúcu bytovú výstavbu a občiansku vybavenosť v riešenom a záujmovom území sú označené TS 1, TS 2, TS 3, TS 4, TS 7, /TS 11, TS 12, TS 14/. Sekundárna NN sieť je v obci budovaná prevažne ako vzdušná sieť na betónových a drevených podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia. Nová NN sekundárna sieť v novourbanizovaných zónach a lokalitách je budovaná NN káblovým zemným rozvodom. Rozvod verejného osvetlenia je v týchto zónach a lokalitách vedený na samostatných oceľových stožiaroch s NN káblovým zemným rozvodom (Územný plán obce Podbrezová, Zmeny a doplnky č. 1, 2012, s.14).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
  - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
  - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
  - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
  - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
  - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplatením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

Širšie vzťahy V katastrálnom území Valaská sa stýkajú trasy diaľkových plynovodov tzv. Pohronskeho plynovodu s plynovodom Sever – Juh, plynovody VTL DN 500 PN 4,0/2,5 MPa Valaská – Michalová, plynovody VTL DN 200 PN 2,5 MPa Valaská - Brezno, plynovody VTL DN 500 PN 2,5 MPa Valaská - Banská Bystrica. Zásobovanie plynu je riešené z vysokotlakého plynovodu Banská Bystrica — Valaská DN 300 PN Z VTL plynovodu DN 300 sú vysadené odbočky pre - RS VTUSTL Dolná Lehota, - RS VTL/STL SOU Podbrezová a Lopej, - RS VTL/STL železiarne Podbrezová Starý závod, - RS VTL/STL Štiavnička Okrsok Lopej v zóne Vajsková je zásobovaný z regulačnej stanice plynu Dolná Lehota. Okrsok Lopej v zóne Lopej, Lopej - Za Hronom a okrsok Podbrezová v zónach Skalica, Sládkovičova ulica, Šupkova štvrť, Kolkáreň. Bendička, Smreková je zásobovaný z regulačnej stanice umiestnenej v okrsku Lopej. SOU v Lopeji je zásobované z vlastnej RS plynu VTL/STL. Regulačné stanice plynu pre SOU a obec Podbrezová sú umiestnené v areáli SOU v Lopeji. Plošný distribučný rozvod plynu je stredotlaký s pretlakom plynu do 100 kPa, s doregulovaním tlaku pri odberných miestach. Z regulačnej stanice plynu v Lopeji vedie po OcÚ - Ulica Sládkovičova potrubie OC DN 150. Na uvedené potrubie sú napojené: Okrsok Lopej Zóna Lopej: Ulica Družby, Dolná, Murgašova potrubím OC DN 100, Ulica Murgašova, Dolná po Ulicu Do Grapľa OC DN 80, Ulica Partizánska. Ulica Hámor OC 80, Ulica Do Grapľa PE D 63, Zóna Lopej Za Hronom Ulica Belohrad OC 100, Ulica Čelno OC DN 80, Okrsok Podbrezová Zóna Skalica potrubím OC DN 80, Sládkovičova ulica potrubím PE 90, odbočka pre časť sídlisko Kolkáreň potrubím OC DN 100, Zóna Kolkáreň potrubím LPE D 110, D90 Zóna Bendička potrubím LPE D 63, D 50 Zóna Smreková potrubím LPE D 50 Zóna Šupkova štvrť potrubím LPE D 110, D 63, D 50. Zóna Železiarne Podbrezová a.s. je zásobovaná plynom z RS plynu pre Starý závod a z RS plynu pre Nový závod. Dom kultúry v okrsku Podbrezová zóne Kolkáreň je zásobovaný z RS plynu STUNTL ktorá je napojená z rozvodov STL plynovodov železiarní Podbrezová a.s. SUNIK v okrsku Podbrezová časť Chalúpkova štvrť je zásobovaný plynom z RS plynu a STL plynovodom Železiarní Podbrezová a.s.. Plynifikácia nie je realizovaná v priestore okrsku Podbrezová zónach Švermovej ulice, Chalúpkovej štvrte, Hviezdoslavovej štvrte, Štúrovho radu a Lesoprojekty. Plynifikácia okrsku Štiavnička je realizovaná z RS plynovodu Štiavnička umiestnenej v k.ú. Valaská. Prívodné potrubie OC DN 150 je umiestnené v energomoste Železiarní Podbrezová. V priestore kde energomost opúšťa areál Nového závodu vedie potrubie do spotrebiska: okrsok Štiavnička časť bytových domov potrubím: OC DN 150, DN 100 pre KBV a OV - OC DN 150, DN 100 a DN 80 pre 190 b. j. HBV okrsok Štiavnička časť rodinných domov potrubím - PE D90, ktoré vedie z energomostu do k.ú. Valaská časť Piesok, - PE D63 a D50 pre zásobovanie rodinných domov (ÚPO, 2006, s.110).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
  - 8 m pre technologicke objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
  - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
  - 50 m pri regulačných staniach, filtračných staniach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
  - s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

Obec Podbrezová leží v oblasti výpočtovej teploty vonkajšieho vzduchu - 18°C bez intenzívnych vetrov. Priemerná denná teplota v najchladnejšom mesiaci je -4°C. Dĺžka vykurovacieho obdobia je 232 dní pri priemernej ročnej vonkajšej teplote vzduchu +2,9°C. Obec Podbrezová je zásobovaná teplom zo súboru tepelných zdrojov rozmanitých druhov a výkonov. Zdroje tepla na území obce Podbrezová svojou veľkosťou a povahou teplotných médií zodpovedajú charakteru tepelného odberu. V rámci územného plánu sa problematika vykurovania rieši ohľadom na kvantitatívnu ako aj kvalitatívnu stránku zásobovania teplom vrátane ochrany životného prostredia. 12.4.2 Koncepcia zásobovania teplom Zásobovanie teplom obce Podbrezová je zabezpečené zo zdrojov tepla a individuálnym a lokálnym zásobovaním tepla. a. Individuálne a lokálne zásobovanie teplom Zásobovanie bytovo-komunálnych objektov teplom je v súčasnosti prevádzkané na báze elektrického vykurovania, výmenníkových staníc, zemného plynu aj tuhých palív, ktoré sú spaľované v malých

domových kotolniach a individuálnych zdrojoch tepla. Plynofikácia obce Podbrezová umožnila využívať zemný plyn naftový na vykurovanie vo väčšej časti zastavaného územia obce. Individuálne vykurovanie z drobných domových kotolničiek (výkon 0,01 až 0,05 MW) sa týka všetkých priestorov nízkopodlažnej zástavby, rodinných domov a ďalších objektov v rôznych častiach obce Podbrezová. Pokiaľ je k dispozícii plyn, sú tieto zdroje tepla komfortné a hygienicky nezávadné. Ekologické hodnotenie lokálneho vykurovania závisí od použitého paliva. Zdroje tepla Zdrojmi tepla sú kotolne a výmenníkové stanice (ÚPO, 2006, s.106).

Miestny rozhlas.

Obec Podbrezová má vybudovanú sieť miestneho rozhlasu. Prevádzka je zaistená cez rozhlasovú ústredňu s výkonovým stojanom umiestneným v budove Obecného úradu obce Podbrezová. Rozvod je vybudovaný vzdušným a podzemným vedením. a na určených miestach sú umiestnené reproduktory MR. V priestoroch navrhovanej investičnej výstavby je potrebné riešiť s budovaním rozvodov MR.

TV signál

Podľa nameraných hodnôt Správy rádiokomunikácií Banská Bystrica je možnosť príjmu TV programu STV I, STV 2, JOJ, JOJ Plus, WAU, TA3 a TV Markíza. Vykrytie zastavaného územia TV signálmi DVB je na dobrej úrovni.

Telekomunikácie

Administratívnym územím obce Podbrezová vedú diaľkové káble: diaľkový optický kábel /DOK/ Banská Bystrica - Brezno. Z neho odbočuje prípojný optický kábel pre napojenie digitálnej ústredne/RSU/ v Podbrezovej - DOK je zatiahnutý do oranžovej polyetylénovej hadice uloženej v káblovej ryhe v hĺbke min. 1 m. - v prevádzke je aj starý metalický diaľkový kábel,

Miestna telekomunikačná sieť (MTS)

Obce Podbrezová patrí do Miestneho telefónneho obvodu (MTO) Podbrezová, ktorý je súčasťou uzlového telefónneho obvodu (UTO) Brezno. UTO patrí do tranzitného telefónneho obvodu (TTO) Banská Bystrica. V obci Podbrezová je vybudovaná digitálna telefónna ústredňa RSU. Miestna telekomunikačná sieť je budovaná zemnými káblami a vzdušnými telekomunikačnými káblami. Káble sú zaústené v sieťových rozvádzačoch (SR), z ktorých sú napojene zemnými alebo vzdušnými samonosnými káblami účastnícke rozvádzače. Z UR sú napojení jednotliví telefónni účastníci. Telefónne káble zemné sú uložené v zelených pásoch popri štátnych cestách a miestnych komunikáciách. Križovanie trasy s komunikáciami a vodnými tokmi je riešené ochrannými opatreniami. Miestna telekomunikačná sieť má nedostatočnú kapacitnú úroveň vzhľadom na plánovanú výstavbu (ÚPO, 2006, s.113).

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových staniciach. Napojenie na sieť bude v budúcnosti riešené cez rozvádzače RVO napojené z NN rozvodov. Rozvody VO budú riešené v zelenom páse pri komunikácii. Navrhovaný rozvod VO na podperných bodoch rozvodu NN v danej lokalite. VO bude riešené úspornými technológiami. V súčasnosti je podpísaná zmluva o prevode VO do správ SSE, a.s.. Spoločnosť bude realizovať údržbu a rozvoj.

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody. Priestorová štruktúra a dimenzie komunikácií zabezpečujú dobrú dostupnosť pre zásahové vozidlá požiarnej ochrany. Zásobovanie nových rozvojových plôch požiarou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete. Príjazd pre požiarne vozidlá, v rozvojovom zámeroch bude zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (čím sa dosiahne požadovaná minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Sídlo požiarnej stanice jednotky ZPO pre obec Podbrezová je situované v okresnom meste Brezno. V prípade väčšieho požiaru je najbližšia zásahová jednotka s dojazdom do 15 minút.

2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba.

Štátne a miestne komunikácie

Cestné komunikácie Cesty I. triedy Medzi cesty I triedy je zaradená cesta I/66, ktorá patrí do vybranej cestnej siete ako ťah I/66 a plní funkciu zbernej komunikácie pre oblasť horehronia. V ÚPN VÚC je riešená ako cesta, ktorá úsekovo tvorí rýchlostnú cestu s obmedzeným prístupom. Vo výhlade je riešená územná rezerva pre severný obchvat obce Podbrezová v tunelovom riešení v zmysle ÚPN VÚC. Medzi cesty I. triedy patrí cesta I/72, ktorá je ÚPN VÚC preradená do ciest II. triedy, čo je riešením akceptované. Cesty II. triedy Cesty II. triedy bude v návrhu reprezentovať súčasná cesta I/72, preradená v zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja medzi cesty II. triedy. Cesty III. triedy Cesty III. triedy predstavujú zberné komunikácie privádzajúce dopravné zaťaženie z automobilovej dopravy na hlavnú zbernú komunikáciu. Riešeným územím vedú nasledovné cesty III. triedy:

Cesta III/06657 pôvodná trasa cesty I/66 v úseku Predajná - Lopej kde sa úrovňovo napája na súčasnú trasu cesty I/66,
Cesta III/06650 Lopej - Dolná Lehota sa úrovňovo napája na cestu III/06657
Cesta III/06652 Podbrezová - Horná Lehota sa úrovňovo napája na cestu I/66
Cesta III/06653 Podbrezová - Hronec sa úrovňovo napája na cestu I/66
Cesta III/06673 Podbrezová Valaská sa úrovňovo napája na cestu I/66 (ÚPO, 2006, s.81).

Cestnú sieť obce dotvárajú miestne komunikácie, ktoré obsluhujú a zabezpečujú prístup pre celú zástavbu sídla. Trasy miestnych komunikácií v okrajových polohách prechádzajú do poľných ciest, ktoré sú prevažne len so štrkovou úpravou. Časť obslužných a prístupových miestnych ciest v obci má kvalitné riešenie s chodníkmi a verejným osvetlením. Zaťaženosť komunikácií v zástavbe sídla je v súčasnosti nad hranicou únosností. Výrazné zhoršenie životného prostredia spôsobujú ťažké vozidlá tranzitnej prepravy.

Hromadná doprava

Miestnu hromadnú osobnú automobilovú dopravu zabezpečuje v súčasnosti SAD. V riešenom území sa nachádza autobusová stanica Podbrezová s autobusovým nástupišťom s radením autobusových stanovišť za sebou. Autobusová stanica sa nachádza v stiesnených podmienkach medzi cestou I/66 a riekou Hron. Autobusová stanica má 7 nástupíšť pre medzimestské, diaľkové a miestne linky. V riešenom území sa nachádzajú autobusové zastávky Lopej a Chvatimech umiestnené pri ceste I/66, ktoré slúžia pre medzimestskú a diaľkovú osobnú dopravu. Okrem uvedených zastávok sa nachádzajú zastávky miestneho významu v priestore SOU, Ulice Štúrov rad a vo väzbe na cesty III/06650 pre smer Dolná Lehota v priestore Vajsková, III/06652 pre smer Horná Lehota v priestore Chalúpkova ulica, Štiavnička a Chvatimech. Autobusové zastávky v okolí cesty sú riešené samostatnými zastávkovými pruhmi (ÚPO, 2006, s.81-85).

Železničná doprava

Riešeným územím vedie železničná trať č. 170 Zvolen - červená skala. V návrhovom období je riešená trať ako jednokoľajová neelektrifikovaná. V zastavanom území sa nachádza železničná stanica Podbrezová a železničná zastávka Lopej. Na hranici riešeného územia v k.ú. Hronec sa nachádza železničná zastávka Chvatimech. Železničná trať patri do III. skupiny v stave aj v návrhu je riešená ako jednokoľajová. Priepustnosť 48vl./deň. Železničná stanica Podbrezová je II triedy zmiešaná podľa povahy práce, medziláhlá po stránke prevádzkovej. Na železničnej stanici sa neuvažuje s nárastom nákladnej dopravy. Na železničnú stanicu Podbrezová je napojený vlečkový systém Železniari Podbrezová (ÚPO, 2006, s.81-85).

Železničná vlečka.

Zo železničnej stanice Podbrezová vedie železničná doprava prostredníctvom železničnej vlečky do areálu Železniari Podbrezová Starý závod a do areálu Nový závod. Vlečka vedie zo zastávky Chvatimech do Hronca.

Úzkorozchodná Čiernohronska železnica.

V minulosti viedla úzkorozchodná železničná trať čiernohronskej železnice do areálu priestoru spracovania dreva. Výstavbou Nového závodu Železniari Podbrezová, stagnáciou úzkorozchodných železničných tratí došlo k zániku tejto železničnej trate. Jej trasa bola prerušená aj výstavbou prekládky cesty I/66. V rámci obnovy tejto železničnej trate boli vypracované štúdie obnovenia trasy v úseku Hronec - Chvatimech. Štúdiou bola riešená medzi cestou I/66 a Hronom železničná stanica ako nástupné miesto Čiernohronskej železničnej trate (ÚPO, 2006, s.81-85).

Doprava pešia a cyklistická

Chodníky sú vedené pozdĺž zbernej komunikácie a obslužných komunikácií jednostranne, resp. obojstranne, šírky 2,0 m. Doplnené sú samostatnými pešími ťahmi a pešími priestranstvami pri objektoch občianskeho vybavenia. V území málo zaťaženom automobilovou dopravou, sú pre pohyb peších využívané klúdové ulice (ÚPO, 2006, s.81-85).

Statická doprava

Plochy statickej dopravy sú v riešenom území navrhnuté v zmysle uvažovaného stupňa automobilizácie. Odstavovanie a garážovanie v území je riešené s ohľadom na zástavbu formou rodinných domov, individuálne na pozemkoch vlastníkov rodinných domov. Pri bytových domoch je riešené v pomere 1 b. j. jedno odstavné, parkovacie alebo garážové stojisko (ÚPO, 2006, s.81-85).

časť Vajsková	12
časť Lopej	61
Lopej – priemyselná zóna	2
Okrsk Podbrezová	
časť Sládkovičová ulica	157
časť Kolkáreň	49
časť Hviezdoslavova štvrť	22
Okrsk Štiavnička	
Zóna Lesoprojekt	7
Zóna rodinných domov	32
Zóna bytových domov	15
Zóna Chvatimech	10

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Podbrezová tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny štyri zhruba homogénne pásma. Prvým je kompaktné pásmo ornej pôdy, vodné plochy zastúpené vodnou nádržou, pásmo prevažne lesov v západnej časti územia a pásmo obytnej zóny obce. Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňovať environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnu formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody

V území obce sa nachádzajú územia NATURA 2000:

Názov :	Alúvium Hrona
Kód územia :	SKUEV1303
Kraj :	BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

Rozloha : 245,11 ha
Správca územia : NAPANT

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 91E0* Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá *Bombina variegata*, hlaváč bielooplutvý *Cottus gobio*, plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, mihul'a *Eudontomyzon vladykovi*, hlavátka podunajská *Hucho hucho*, vydra riečna *Lutra lutra*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, mlok karpatský *Triturus montandoni*.

Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 478/2002 Z.z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle vyhlášky č. 410/2003 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška č. 706/2002 Z.z.

- Veľké zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 50 MW alebo vyšším ako 50 MW a ostatné osobitné závažné technologické celky.
- Stredné zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 0,3 až 50 MW, ostatné závažné technologické celky, ako aj lomy a obdobné plochy s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečisťujúcich látok, ak nie sú súčasťou veľkého zdroja znečistenia.
- Malé zdroje : Stacionárne zariadenia - domáce kúreniská a ostatné stacionárne zariadenia na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW (podľa vyhlášky MŽP SR č. 144/2000 Z.z. o požiadavkách na kvalitu palív, o vedení prevádzkovej evidencie a o druhu, rozsahu a spôsobe poskytovaní údajov orgánu ochrany ovzdušia).

Okres Brezno ako aj obec Podbrezová patria medzi územia s vyšším množstvom vyprodukovaných emisií na Slovensku. K najväčším zdrojom znečistenia v regióne patrí:

Tuhé znečisťujúce látky

Harmanec-Kuvert,s.r.o.,Brezno/Kotolňa, MO SR,VÚ Nemecká, ZLH Plus, a.s.,Hronec/Kuplova pec, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň, Pipeco Slovakia,s.r.o.,Brezno/Kotol.

SO₂

Železiarne Podbrezová a.s./Tepláreň, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň, Harmanec-Kuvert,s.r.o.,Brezno/Kotol, MO SR, VÚ Nemecká, COOPJednota,NS Č.Balog.

NO_x

ŽeleziarnePodbrezová a.s./Valcov, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň,Železiarne Podbrezová a.s./Kogeneračná jednotka, myWood Polomka s.r.o./Kotolňa, Železiarne Podbrezová a.s./Ťaháreň rúr 2.

CO

Železiarne Podbrezová a.s. /Oceliareň, myWoodPolomka s.r.o.,Kotolňa, ZLH Plus,a.s.,Hronec/Kupl.pec,, Železiarne Podbrezová a.s./Valcovňa rúr, Harmanec-Kuvert s.r.o. Brezno/Kotolňa.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste I. a III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Brezno a obci Podbrezová, Hronec, atď.,

K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km ² podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Brezno	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	0,42	0,44	0,55	0,52	0,51	0,51	0,50	0,49	0,53	0,54	0,57
Oxid siričitý	0,28	0,21	0,16	0,16	0,12	0,12	0,10	0,09	0,08	0,09	0,09
Oxid dusíka	0,25	0,25	0,25	0,24	0,23	0,23	0,20	0,21	0,22	0,23	0,24
Oxid uhoľnatý	0,84	0,82	0,96	1,01	0,93	0,94	0,82	0,92	0,98	0,99	1,03
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,85</i>	<i>0,85</i>	<i>1,02</i>	<i>0,88</i>	<i>0,71</i>	<i>0,70</i>	<i>0,69</i>	<i>0,67</i>	<i>0,71</i>	<i>0,72</i>	<i>0,63</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>2,15</i>	<i>1,96</i>	<i>1,81</i>	<i>1,78</i>	<i>1,43</i>	<i>1,41</i>	<i>1,30</i>	<i>1,41</i>	<i>1,39</i>	<i>1,19</i>	<i>1,05</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>1,19</i>	<i>1,16</i>	<i>1,14</i>	<i>1,06</i>	<i>0,96</i>	<i>0,94</i>	<i>0,87</i>	<i>0,88</i>	<i>0,88</i>	<i>0,81</i>	<i>0,75</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>3,76</i>	<i>3,87</i>	<i>3,70</i>	<i>3,94</i>	<i>3,74</i>	<i>3,64</i>	<i>3,00</i>	<i>3,38</i>	<i>3,65</i>	<i>3,56</i>	<i>3,36</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NO_x), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré

zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčiek je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Brezno jeden z najviac znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k poklesu dochádza v prípade produkcie oxidu siričitého, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Brezno	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	532	551	700	663	639	645	637	622	674	684	687
Oxid siričitý	351	268	200	209	148	150	125	109	100	113	111
Oxid dusíka	312	312	316	305	293	290	253	267	278	288	299
Oxid uhoľnatý	1058	1041	1212	1289	1178	1189	1036	1167	1245	1255	1309

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečisťovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečisťovania prispela aj plynofikácia obce. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň $LA_{eq,p} = 60$ dB a v noci $LA_{eq,p} = 50$ dB. Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, negatívne vplyvajú aj na živočíšstvo. Vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy. Vibrácie sú poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií. V riešenom území obce nie sú vykonávané merania hluku. Za zdroj hluku možno považovať zastavané územie, hutnícku výrobu, dopravu na cestných komunikáciách, kotolne, areály výroby a drobných remeselných prevádzok. Zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútrošidisková doprava.

Pre zosúladenie stavu obytných plôch obytného územia s Nariadením vlády SR č. 40/2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami sa navrhuje riešiť pevné protihlukové bariéry na ochranu vonkajšieho prostredia pred hlukom z dopravy a technické úpravy obytných objektov na ochranu ich vnútorného prostredia tak, aby boli splnené požiadavky podľa oddielu III časti Nariadenia vlády. V okrsku Lopej: v úseku 250 m zapadne a 500 m východne od križovatky cesty I/66 s cestou III/06657, v úseku križovanie cesty I/66 s potokom Dolinka až po križovanie s potokom Belohra. V okrsku Podbrezová v úseku zóny Skalica, v úseku Ulice Štúrov rad. V okrsku Štiavnička v úseku cesty I/72. V priestoroch, kde hluk vo vonkajšom priestore presahuje maximálne prípustné ekvivalentné hladiny hluku sa navrhuje realizovať na základe konkrétnych meraní primerané pevné protihlukové bariéry na ochranu vonkajších priestorov a technické úpravy bytových budov pre ochranu vnútorného prostredia, technické úpravy bytových budov pre ochranu vnútorného prostredia (ÚPO, 2006, s. 87).

Vibrácie

Z hľadiska trvalých zdrojov vibrácií, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlišujeme vibrácie z cestnej dopravy. Na území obce je hlavným zdrojom vibrácií hutnícka výroba a automobilová premávka. Z hľadiska intenzity dopravy v obci je táto environmentálna záťaž závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu. Potencionálnym zdrojom vibrácií pri realizácii rozvoja obce bude činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas výstavby navrhovaných stavebných objektov sa neočakáva. Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za nevýznamný. Zdrojom vibrácií na nízkej úrovni produkcie budú

novu navrhované miestne obslužné komunikácie, ktoré budú v prevažnej miere využívané osobnými motorovými vozidlami.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2011 - 2015 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Banskobystrického kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Banskobystrického kraja 2011 - 2015, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Podbrezová na roky 2011 – 2015. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Množstvo komunálneho odpadu podľa ukazovateľa a rok v % v regióne											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Separ. zbierané zložky kom. odp.	4,37	2,92	8,37	9,07	9,31	10,44	10,58	10,39	11,45	13,20	10,96
Separ. z toho: nebezp. odpad	0,11	0,20	0,34	0,14	0,24	0,30	0,35	0,32	0,35	0,32	0,33
Odpady zo záhrad a parkov	3,39	5,35	10,88	4,43	4,01	4,13	2,88	4,79	5,92	6,79	6,85
Iné komunálne odpady	90,09	88,37	77,80	82,96	83,13	81,85	82,87	81,23	79,44	76,74	79,32
Drobné stavebné odpady	2,14	3,36	2,95	3,54	3,55	3,58	3,66	3,59	3,20	3,27	2,88

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	283,49	221,98	257,35	248,37	247,88	271,72	261,70	270,83	267,69	274,92	260,83
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	14,59	8,82	5,09	3,04	8,38	9,19	24,51	37,73	36,14	51,10	40,74
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	268,90	213,16	232,78	222,90	219,87	236,97	229,95	232,47	224,34	223,75	192,23
% zhodnoc. kom. odpadu	5,15	3,97	1,98	1,22	3,38	3,38	9,37	13,93	13,50	18,59	15,62
% zhodn. kom. odp. komp. (%)	65,64	57,81	21,71	39,62	37,76	31,06	53,94	42,00	36,69	50,83	20,69
% zhod. kom. odp. ako druhot. s.	25,20	32,48	28,74	52,98	53,67	65,84	39,37	44,58	48,53	47,41	53,92

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Zber, preprava a zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu sa realizuje 110 l KUKA nádobami v dvojtyždňových intervaloch, 1100 l zbernými nádobami v jednotýždňových intervaloch. Zber vyseparovaných komodít v IBV (rodinné domy) sa realizuje lokálnym systémom do PE vriec jedenkrát mesačne podľa naplánovaného zvozového kalendára. V KBV (bytových domoch) sú aplikované zvonové kontajnery na každý druh separovaného odpadu, ktoré sú umiestnené na sídlisku Kolkáreň a Štiavnička. Zvoz prebieha v dvojtyždňových intervaloch a v závislosti od naplnenia zvonových kontajnerov. Obec prevádzkuje ZBERNÝ DVOR, ktorý sa nachádza na adrese Štiavnička 199, Podbrezová na pozemku parcelné číslo KN-C 1522, ktorý je vo vlastníctve obce Podbrezová. Zberný dvor slúži ako miesto dočasného uloženia vyseparovaných zložiek KO. V jeho priestoroch prebieha aj dotriedňovanie a úprava vyseparovaných zložiek najmä papiera, plastov a kompozitných obalov. Nasledujúca tabuľka prezentuje vznik jednotlivých druhov odpadov od roku 2006 do roku 2012.

Vývoj vzniku odpadov v sledovanom období od roku 2006 – 2012 (v tonách)							
Komodita	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Papier	49,13	44,25	59,02	44,15	45,61	52,45	55,18
Plasty	8,81	11,14	8,93	5,39	9,24	11,69	16,11
Pneumatiky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04	3,12
Elektroodpad	4,49	7,40	5,41	6,22	2,49	1,54	6,07

Sklo	20,43	34,94	46,12	47,40	53,04	63,34	59,30
Zdroj: POH Podbrezová, 2011, s.10							

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad je zhodnocovaný na obecnom kompostovisku v časti Šiklov na parcele číslo 3695 v k. ú. Podbrezová. Obec za účelom zhodnocovania BRKO zakúpila štiepkovač – drvič drevnej hmoty JUNKARRI HJ 4G. Zberný dvor sa nachádza na adrese Štiavnička 199, Podbrezová na pozemku parcelné číslo KN-C 1522, ktorý je vo vlastníctve obce Podbrezová. Zberný dvor slúži ako miesto dočasného uloženia vyseparovaných zložiek KO. V jeho priestoroch prebieha aj dotriedňovanie a úprava vyseparovaných zložiek najmä papiera, plastov a kompozitných obalov. Do zberného dvora môžu občania priniesť aj elektronický odpad, opotrebované akumulátory a autobatérie. Tieto odpady obec ďalej odovzdáva na ďalšie zhodnotenie odberateľom s ktorými má uzatvorené zmluvy o spolupráci. Na lisovanie komodít slúži jednokomorový hydraulický paketovací lis EKOPACK B100 (POH, 2011, 12-20).

Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy s hospodárskou činnosťou, so zastavanou plochou obce Podbrezová a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie je miestami znečistené priesakmi hlavne z hutníckej výroby v rámci areálov podniku Železiarne Podbrezová, a.s. a únikmi z kanalizácií a septikov. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia v širšom okolí hodnoteného územia, patria aj prevádzky ďalšej priemyselnej výroby a pod.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, priemyselná výroba, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Kontaminácia pôd rizikovými látkami a pôdna erózia

Kontamináciu pôd a prienik kontaminácie do rastlínstva bol posudzovaný spoločnosťou EnviGeo s.r.o. v roku 1996 na základe vzoriek odobratých Agrochemickým podnikom Banská Bystrica v roku 1990 a EL s.r.o. Spišská nová Ves. Kontaminácia pôd emisiami s obsahom As, Pb, Cd, Sb. pochádzajúcimi zo závodu Vajsková sa dá dokázať len v najbližšom okolí závodu približne 500-600 m. Najvyššie obsahy stopových prvkov boli v oblasti neriadenej skládky pod Brezovou (Skalica), kde po prepočte boli vysoko prekročené C limity. Riešené územie je vo veľkej miere kontaminované transportom sedimentov z geochemických anomálií. V rámci prieskumu bolo posudzovaných celkom 35 vzoriek (ÚPO, 2006, s.78).

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Povrchové vody

Povrchové vody v oblasti najviac zaťažuje priemyselná výroba. Najväčšími znečisťovateľmi Hrona sú: Železiarne Podbrezová, Petrochema Dubová, Biotoka Slovenská Ľupča, Harmanecké papierne a niektoré prevádzky v mestách Banská Bystrica, Zvolen a Žiar nad Hronom. Ďalšími zdrojmi znečistenia sú Hliník nad Hronom, Preglejka Žarnovica, mesto Nová Baňa. Na dolnom toku pochádzajú zdroje znečistenia prevažne z poľnohospodárskej výroby, výraznejším znečisťovateľom je tiež mesto Tlmače a Mlyn Pohronský Ruskov. Od profilu Valkovňa na hornom toku rieky, až po Tekovskú Breznicu sa výsledná kvalita vody pohybuje v III., prevažne však v IV. a V. triede čistoty (o.i. vysoký obsah koliformných baktérií). V mieste odberu Nemecká je Hron v skupine doplňujúcich ukazovateľov NEL - UV zaradený do V. triedy čistoty, taktiež aj v mieste odberu Sliač, kde navyše pribúda chemické znečistenie ťažkými kovmi - Zn (IV. trieda) (10.6.2015, <http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/SPRAVA96/4e.html>). Rozdelenie toku podľa tried znečistenia: po Brezno: 1. trieda, veľmi čistá až čistá voda, Brezno – Slovenská Ľupča: 2. trieda, znečistená voda, Slovenská Ľupča – Banská Bystrica: 4. trieda, veľmi silne znečistená voda, Banská Bystrica – Hliník nad Hronom: 3. trieda, silne znečistená voda (15.6.2015, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Hron>).

2.6. OBYVATEĽSTVO

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Podbrezová k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Podbrezová (rok 2011 – SODB 2011)

	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
obec Podbrezová	4060	2070	523	481	3056
Chvatimech	45	23	11	3	31
Lopej	735	399	89	134	512
Podbrezová	1510	738	182	265	1063
Skalica	173	91	23	22	128
Štiavnička	1524	780	212	54	1258
Vajsková	73	39	6	3	64

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 4060 obyvateľov, pričom žien bolo 2070. Ekonomicky činné obyvateľstvo tvorilo 3056 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Podbrezová podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania značne homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (54,56 %). Celkovo 19,68 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícke	2190	54,56
Evanjelické	199	4,96
Gréckokatolícke	24	0,60
Kresťanské zbory	14	0,35
Pravoslávne	7	0,17
Reformovaná kresťanská cirkev	7	0,17
Náboženská spol. Jehovovi svedkovia	1	0,02
Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	7	0,17
Cirkev československá husitská	3	0,07
Bez vyznania	790	19,68
Ostatné	11	0,27
Nezistené	813	20,25

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 20,25 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia evanjelického vierovyznania (4,96 %).

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 84,70 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,40 %) a maďarská národnosť (0,15 %). Rómska národnosť bola zastúpená v počte 1,25 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	3400	84,70
Maďarská	6	0,15
Rómska	50	1,25
Ostatné	2	0,05
Rusínska	2	0,05
Česká	16	0,40
Moravská	5	0,12
Moravská	5	0,12
Nemecká	1	0,02
Nezistená	577	14,37

Zdroj: www.statistics.sk

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci

sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Podbrezová bol zaznamenaný podobne pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Podbrezová 1.1.	4201	4171	4176	4133	4135	4109	4102	4058	4057	4057	4014
Podbrezová 30.6.	4187	4164	4154	4122	4130	4102	4090	4057,5	4057	4035,5	3989,5
Podbrezová 31.12.	4171	4176	4133	4135	4109	4102	4088	4057	4057	4014	3965
muži	2062	2044	2044	2023	2027	2014	2010	1988	1990	1982	1953
ženy	2125	2120	2110	2099	2103	2088	2080	2070	2067	2054	2037
Index	-	1,001	0,990	1,000	0,994	0,998	0,997	0,992	1,000	0,989	0,988
Priemer IX											0,995

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov klesol o 4,45 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,995, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,4 %. V priebehu sledovaného obdobia bol vývoj počtu obyvateľov značne nerovnomerný. V roku 2006 bol zaznamenaný pokles o 43 obyvateľov, v roku 2014 o 49 obyvateľov (k vysokému poklesu došlo aj v roku 2013). Mierny nárast bol zaznamenaný v roku 2005 + 5 osôb.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v SR (hrubá miera) obyvateľov, ako aj prirodzený prírastok v obci Podbrezová.

Prirodzený prírastok											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	0,35	0,18	0,11	0,11	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51	0,68
prirodzený prírastok	-14	-11	-7	18	-4	9	8	6	-15	-14	-10
hrubá miera pr. prír.	-3,34	-2,64	-1,69	4,37	-0,97	2,19	1,96	1,48	-3,7	-3,47	-2,51

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v SR v sledovanom období vykazuje pozitívny trend od roku 2011. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov takmer v roku 2007, 2006, 2009 až 2011. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2007 a 2009.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených a vývoj počtu narodených za obec Podbrezová. V medziročnom porovnaní možno sledovať mierny stúpajúci trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v SR bol evidovaný do roku 2009, kedy na 1000 obyvateľov pripadalo 11,30 živonarodených. Do roku 2014 klesol tento počet na 10,16. V súčasnosti je v obci vyrovnaný trend, aj keď vývoj počtu narodených v obci ovplyvnila ekonomická kríza. Pokles pôrodnosti sa znížil práve okolo roku 2008. V roku 2014 hodnota stúpila na 34.

Počet živonarodených											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	9,99	10,10	10,00	10,08	10,61	11,30	11,12	11,27	10,27	10,13	10,16
narodení	28	33	35	47	28	38	42	42	33	32	34
živonarodení	28	33	35	47	28	38	42	42	33	32	34
hrubá miera živorod.	6,69	7,93	8,43	11,4	6,78	9,26	10,27	10,35	8,13	7,93	8,52

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Štatistika počtu potratov v SR vykazuje protichodné tendencie ako v prípade obecnej štatistiky. Z hľadiska trendu počet potratov v obci výrazne klesá, aj keď sa hodnota nachádza nad celoslovenskými hodnotami.

Počet potratov											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	3,73	3,59	3,53	3,39	3,41	3,31	3,17	3,13	3,03	3,02	2,88
potratovosť	25	23	27	29	30	13	21	23	13	17	12

hrubá miera potratovosti	5,97	5,52	6,5	7,04	7,26	3,17	5,13	5,67	3,2	4,21	3,01
index potratovosti	89,29	69,7	77,14	61,7	107,14	34,21	50	54,76	39,39	53,13	35,29
ukončené tehotenstvá	53	56	62	76	58	51	63	65	46	49	46
hrubá miera uk. tehot.	12,66	13,45	14,93	18,44	14,04	12,43	15,4	16,02	11,34	12,14	11,53

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Počet zomretých obyvateľov SR (hrubá miera) vykazuje stabilný trend s miernym trendom poklesu. Počet kolíše okolo 9,75. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2007. V prípade obce Podbrezová postupne počet zomretých narastá. Kým v roku 2004 bolo evidovaných 42 zomretých, do roku 2014 klesol ich počet na 44. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2012 – 48 obyvateľov.

Počet zomretých											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika*	9,63	9,93	9,89	9,98	9,83	9,77	9,84	9,61	9,7	9,62	9,48
zomretí	42	44	42	29	32	29	34	36	48	46	44
hrubá miera úmrtnosti	10,03	10,57	10,11	7,04	7,75	7,07	8,31	8,87	11,83	11,4	11,03

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend takmer v každom roku okrem 2005 a roku 2012. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2005.

Saldo sťahovania											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	0,53	0,63	0,71	1,26	1,31	0,81	0,62	0,55	0,63	0,44	0,32
migračné saldo	-16	16	-36	-16	-22	-16	-22	-7	15	-29	-39
hr. miera migr. salda	-3,82	3,84	-8,67	-3,88	-5,33	-3,9	-5,38	-1,73	3,7	-7,19	-9,78

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2014 a to – 39 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Podbrezová. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
prisťahovaní	69	113	72	93	50	61	64	59	110	64	58
vystáňovaní	85	97	108	109	72	77	86	66	95	93	97

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V sledovanom období postupne počet vystáňovaných narastá. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne do roku 2007. V roku 2014 počet vystáňovaných dosiahol hodnotu 97. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2005 kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 113 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľov v SR (hrubá miera), ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v SR vždy kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	0,89	0,81	0,83	1,36	2,08	2,34	1,91	2,20	1,20	0,94	1,00
celkový prírastok	-30	5	-43	2	-26	-7	-14	-1	0	-43	-49
hrubá miera celk. pr.	-7,17	1,2	-10,35	0,49	-6,3	-1,71	-3,42	-0,25	0	-10,66	-12,28

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2005, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 5. Naopak k najväčšiemu úbytku došlo v roku 2013 a 2014, kedy celkový počet obyvateľov klesol o 43 a 49 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v SR (hrubá miera) a sobášnosť a rozvodovosť v obci Podbrezová. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Hrubá miera v SR roku 2004 dosiahla hodnotu 5,18. Do roku 2014 mierne klesla na 4,93.

Počet sobášov											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	5,18	4,85	4,81	5,08	5,23	4,86	4,68	4,75	4,81	4,71	4,93
sobášnosť	8	20	14	21	20	13	12	21	26	20	17
hrubá miera sobášnosti	1,91	4,8	3,37	5,09	4,84	3,17	2,93	5,18	6,41	4,96	4,26

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia ako v prípade SR. Najväčší počet sobášov bol v obci evidovaný v roku 2007, 2011 a 2012. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad, aj pod úrovňou SR. Najväčší počet rozvodov bol v obci evidovaný v roku 2008 a 2004.

Počet rozvodov											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	2,02	2,14	2,36	2,26	2,34	2,34	2,21	2,06	2,02	2,02	1,94
rozvodovosť	14	7	13	10	16	5	13	5	12	5	11
hrubá miera roz.	3,34	1,68	3,13	2,43	3,87	1,22	3,18	1,23	2,96	1,24	2,76
index rozvodovosti	175	35	92,86	47,62	80	38,46	108,33	23,81	46,15	25	64,71

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je vysoko nad úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2004 dosiahla hustota hodnotu 225,53 a do roku 2014 klesla na hodnotu 214,89.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územie a rok											
Obec Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	109,77	109,87	109,95	110,08	110,26	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51
Obec Podbrezová	225,53	224,29	223,75	222,03	222,46	220,95	220,3	218,55	218,53	217,37	214,89

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	4171	4176	4133	4135	4109	4102	4088	4057	4057	4014	3965
0	28	33	35	47	27	37	42	43	34	35	35
1-4	124	116	119	118	140	140	144	143	148	149	144
5-9	211	211	195	187	161	143	136	151	159	166	171
10-14	255	248	241	236	206	206	204	192	186	171	151
15-19	329	292	271	249	272	261	235	231	240	208	212
20-24	391	406	396	387	348	322	290	253	237	258	251
25-29	385	392	385	386	379	375	406	384	369	320	295
30-34	338	343	357	377	385	366	360	369	373	363	355
35-39	270	270	279	269	288	318	317	321	344	363	334

40-44	328	309	287	297	289	275	273	268	267	275	307
45-49	377	381	348	333	322	318	304	287	282	273	255
50-54	348	373	374	375	368	367	363	330	319	309	303
55-59	201	219	256	273	295	329	352	358	357	338	334
60-64	165	166	157	175	193	188	199	241	250	273	298
65-69	160	142	151	140	133	146	152	143	156	165	159
70-74	115	130	130	117	126	126	115	127	123	118	133
75-79	78	79	81	96	103	98	105	107	99	106	103
80-84	50	46	48	48	46	56	60	67	75	77	72
85-89	13	16	19	21	24	26	23	33	29	33	36
90-94	5	4	4	3	3	5	6	7	9	13	16
95-99	0	0	0	1	1	0	2	2	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: 20.1.2015, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 55 – 64. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Podbrezová.

Prognózy

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	35	35	35	34	34	34	34	34	34	34	33
1-4	145	146	147	147	148	149	150	151	152	153	154
0 – priem. Index				0,994	% nárast – 0						-5,714
1-4 priem. Index				1,006	% nárast 1 – 4						6,207
Abs. nárast											7
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											4,540
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,637

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 1 roka o 5,714 % a vo vekovej skupine od 1 – 4 by mal počet stúpnuť o 6,207 %. V priemere by mal ale stúpnuť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2015 by mal podiel na celkovom počte činiť 4,540 %, do roku 2025 by mal tento podiel stúpnuť na 4,637 %. V absolútnom vyjadrení však dôjde k nárastu počtu detí len o cca. 7. Nárast by mal byť relatívne málo významný a teda pravdepodobne nebude vytvárať tlak na zvyšovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5-9	177	179	183	189	194	198	202	206	211	215	220
10-14	142	140	137	136	134	131	129	127	125	123	121
5-9 – pr. Index				1,022	% nárast 5 - 9						24,068
10-14 pr. Index				0,984	% nárast 10 - 14						-14,859
Abs. nárast											22
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											8,045
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											8,444

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá nárast. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku narásť o 22. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí narásť o 24,068 %.

V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí klesnúť o 14,859 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal ale stúpnuť na 8,444 %. Obec v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania a je aj zriaďovateľom základnej školy. Ak sa doterajší trend zachová, nebude v sledovanom nevyhnutné toto zariadenia rozširovať.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	204	196	189	181	174	168	161	155	149	143	138
15-19 – pr. Index				0,962	% nárast 15-19						-32,353
Abs. nárast											-66
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											5,145
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											3,422

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal ale do roku 2025 klesnúť na 3422 %. Odliv obyvateľov v tomto veku môže čiastočne súvisieť s migráciou za vzdelávaním, prípade aj pracovnými príležitosťami.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	240	235	229	224	219	213	208	202	197	192	186
25-29	282	275	269	261	255	248	241	234	227	220	213
20-24 - pr. Index				0,975	% nárast – 20-24						-22,458
25-29 - pr. Index				0,972	% nárast 25 – 29						-24,433
Abs. nárast											-123
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											13,165
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											9,899

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 123 obyvateľov. Celkovo 22,458 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 24,433 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
30-34	353	351	349	347	345	343	341	339	337	335	333
35-39	338	342	345	349	353	357	361	365	370	374	378
40-44	314	322	329	337	345	353	361	369	378	387	396
30-34 - pr. Index				0,994	% nárast – 30-34						-5,666
35-39 - pr. Index				1,011	% nárast – 35-39						11,834
40-44 - pr. Index				1,023	% nárast – 40-44						26,115
Abs. nárast											102
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											25,347
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											27,451

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o – 5,666 %. Nárast sa predpokladá v skupine od 40 – 44 rokov a 35 – 39 rokov.

Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine stúpnuť o 102. Kým v roku 2015 sa predpokladá celkový podiel na 25,347 %, do roku 2025 by tento podiel mal narásť na 27,451 %.

Veková skupina 45 – 59

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 45-59											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
45-49	244	234	223	214	205	196	187	179	172	164	157
50-54	292	281	270	260	251	241	232	224	215	207	200
55-59	335	337	338	339	340	342	343	344	346	347	348
45-49 – pr. Index				0,957	% nárast - 45-49						-35,656
50-54 - pr. Index				0,963	% nárast - 50-54						-31,507
55-59 - pr. Index				1,004	% nárast - 55-59						3,881
Abs. nárast											-166
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,967
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											17,482

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá nárast len v skupine 55 – 59 (3,881 %). V skupine od 45 – 49 sa predpokladá pokles o 35,656 %. K najväčšiemu poklesu by malo dôjsť v prípade skupiny od 50 do 54 rokov (-92 obyvateľov). V absolútnom vyjadrení by mal klesnúť počet obyvateľov o 166. Celkový podiel na počte obyvateľov by mal činiť 17,482 %. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb, ako aj zdravotníckych služieb, kultúry a športu.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	327	335	345	356	369	378	388	399	409	420	430
65-69	162	165	168	171	175	178	181	185	188	192	195
70-74	135	137	139	141	143	145	147	149	151	153	156
75-79	104	105	107	108	109	110	112	113	114	116	117
80-84	76	80	84	89	94	99	104	110	115	122	128
85-89	39	42	46	50	54	59	64	69	75	82	89
90-94	20	21	23	26	28	30	32	34	36	38	41
95-99	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,030	% nárast – 60+						33,787
Abs. nárast											292
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,791
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											28,664

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 33,787 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 28,664 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 292 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

Ďalšie demografické charakteristiky

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o cca. 23,51 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles (18,93 %). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 6,00 %.

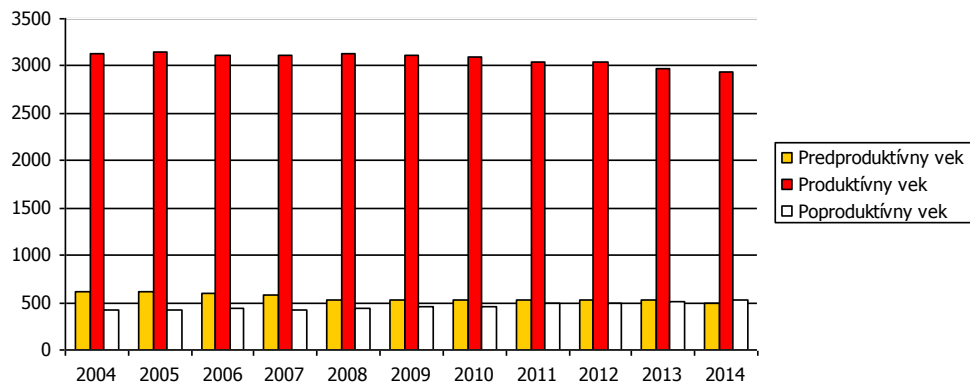
Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	618	608	590	588	534	526	526	529	527	521	501
Produktívny vek	3132	3151	3110	3121	3139	3119	3099	3042	3038	2980	2944
Poproduktívny vek	421	417	433	426	436	457	463	486	492	513	520

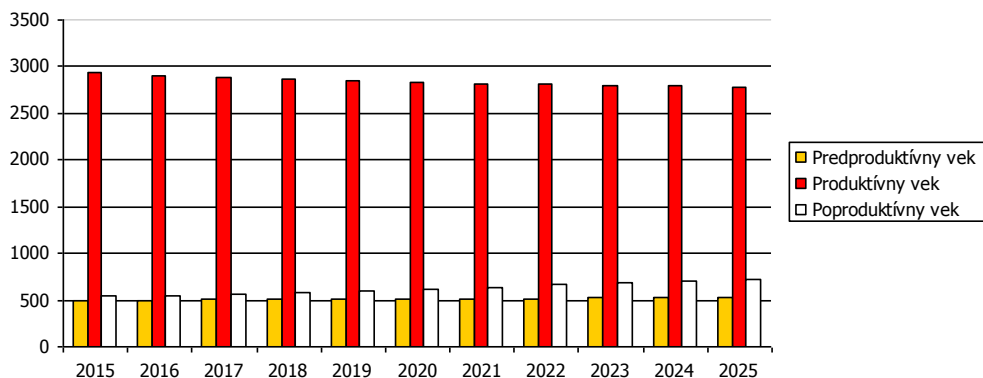
Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu len vo vekovej skupine poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá nárast obyvateľov v každej vekovej skupine.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	499	500	502	506	510	512	515	519	522	525	528
Produktívny vek	2929	2908	2886	2868	2855	2839	2823	2810	2800	2788	2780
Poproduktívny vek	537	550	567	585	603	621	640	660	679	703	726

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľa, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považujú aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 35 do 39 rokov, 40-44 a skupinu od 60 do 64 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2004 až 2014 bol zaznamenaný v skupine od 15-34 a od 45 do 59 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2004 a 2014				
Vek	2004	2014	rozdiel 2014 -2004	
15-19	255	151	-104	
20-24	329	212	-117	
25-29	391	251	-140	
30-34	385	295	-90	
35-39	338	355	17	
40-44	270	334	64	
45-49	328	307	-21	
50-54	377	255	-122	
55-59	348	303	-45	
60-64	201	334	133	

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 30 do 44 rokov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 84,70 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,40 %) a maďarská národnosť (0,15 %). Rómska národnosť bola zastúpená v počte 1,25 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Slovenská	3400	84,70	
Maďarská	6	0,15	
Rómska	50	1,25	
Ostatné	2	0,05	
Rusínska	2	0,05	
Česká	16	0,40	
Moravská	5	0,12	
Moravská	5	0,12	
Nemecká	1	0,02	
Nezistená	577	14,37	

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci Podbrezová majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným odborným vzdelaním (24,46 %) a obyvatelia bez školského vzdelania (pripadá aj na obyvateľov v nižších vekových ročníkoch bez ukončenia základného vzdelávania) (13,03 %). Obyvatelia so základným vzdelaním tvorili skupinu 493 osôb.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
úplné stredné odborné (s maturitou)	982	24,46	
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	363	9,04	
bez školského vzdelania	523	13,03	
učňovské (bez maturity)	510	12,71	
základné	493	12,28	
stredné odborné (bez maturity)	412	10,26	
úplné stredné všeobecné	252	6,28	
nezistené	91	2,27	
úplné stredné učňovské (s maturitou)	180	4,48	
vysokoškolské bakalárske	131	3,26	
vyššie odborné vzdelanie	114	2,84	

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne pozitívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Obnova tvorby pracovných miest a zrýchlenie dynamiky sa prejavilo koncom 90. tých rokov minulého storočia. V súčasnosti pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Svetová hospodárska kríza ovplyvnila nezamestnanosť v celej SR. Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2008 klesajúci trend. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Banskobystrický kraj	19,50	18,32	16,12	14,10	14,25	19,19	18,86	19,83	20,81	18,26	17,22
Okres Brezno	18,06	15,04	13,30	10,81	11,35	18,36	18,00	18,41	19,15	15,97	13,41
Muži	15,87	12,88	10,57	8,11	8,94	17,31	16,13	17,08	17,73	14,59	11,94
Ženy	20,78	17,68	16,68	14,27	14,44	19,68	20,43	20,05	20,87	17,59	15,12

Zdroj: ÚPSVAR, 2003-2013

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2014 dosiahla úroveň 15,12 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2012 (17,73 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a riziková skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel mierne narastá. K znižovaniu podielu dochádza aj v prípade skupiny od 25 do 34 rokov, kedy do roku 2014 klesol podiel na 21,3 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %											
Okr. Brezno	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
15-24	17,2	17,0	16,2	16,2	16,9	16,6	16,0	16,6	18,4	17,6	18,8
25-34	25,4	24,7	24,2	23,9	21,2	22,1	22,7	22,9	23,2	21,9	21,3
35-49	38,5	37,7	38,7	37,3	36,6	35,7	35,2	34,0	34,9	34,2	33,6
50 a viac	18,8	20,7	20,9	22,5	25,3	25,6	26,1	26,5	23,5	26,3	26,4

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných od 13 do 18 mesiacov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky. Z hľadiska dosiahnutého vzdelania tvorili najväčšiu skupinu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR

v Brezne, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj ukazovateľov v oblasti aktivačných prác a malých obecných služieb.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva v roku 2011. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba – Železiarn ePodbrezová, a.s. a ďalších prevádzkach a v službotvornom sektore.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Podbrezová	2037	1664	87	940	816	1537
Chvatimech	18	10	2	8	5	10
Lopej	362	299	26	141	177	258
Podbrezová	709	588	26	330	275	623
Skalica	82	63	2	42	33	67
Štiavnička	829	677	30	404	311	556
Vajsková	38	27	1	15	15	23

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Podbrezová – 1664 obyvateľov.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Podbrezová výroba a následne bývanie. V obci sa nachádza individuálna ako aj hromadná bytová výstavba. Najväčší rozmach bytovej výstavby v obci bol zaznamenaný v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch, keď popri rodinných domoch vyrástli aj bytové domy, ktoré slúžia svojmu účelu dodnes.

Nasledujúca tabuľka prezentuje početnosť bytového fondu v súčasnosti.

Obývané byty a domy (2011)			
	spolu	byty v rodinnom dome	domy
obec Podbrezová	1368	419	488
Chvatimech	10	7	7
Lopej	232	217	207
Podbrezová	557	103	147
Skalica	55	50	50
Štiavnička	491	30	62
Vajsková	23	12	15

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z iných dôvodov (48) a z dôvodu zmeny vlastníctva - 35.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)				
zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
35	25	9	48	9

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v bytových domoch (845). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 71 bytmi. V rodinných domoch je evidovaných 370 bytov v osobnom vlastníctve. Obec má k dispozícii celkovo 2 obecné byty.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
845	370	2	38	71

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Podbrezová disponuje plochou od 40 do 80 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou 81 – 120 m² a viac ako 120 m².

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
v RD	6	79	247	86
v BD	82	659	188	4

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 3 miestnosťami a 2 miestnosťami. Treťou najväčšou skupinou sú 4 izbové byty. Byty s 5+ obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 124.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
84	390	609	157	124

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 375 (RD) bytov v roku 2011 bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody. Vlastný zdroj pitnej vody malo 12 domácností. Bez vodovodu boli 3 byty.

Byty podľa zásobovania vodou v RD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
375	12	2	3

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V bytových domoch bolo na spoločný zdroj napojených 870 bytov.

Byty podľa zásobovania vodou v BD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
870	6	4	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentujú nasledujúce tabuľky. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 189 bytov RD a 426 bytov BD, a pevnou linkou disponovalo 184 bytov v rodinných domoch a 342 v bytových.

Vybavenosť bytov a domácností v obci v RD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
330	194	211	184	189

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a domácností v obci v BD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
755	462	389	342	426

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Podbrezová je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného diaľkového kúrenia. Iný typ vykurovanie využíva cca. 230 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		
681	329	230	4		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených zemným plynom – 799 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využíva 61 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
799	61	69	184	77	15

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ. Podľa vývoja úrovne bývania v štátoch Európskej únie je štandardom mať viac ako 400 bytov na 1 000 obyvateľov, t.j. obložnosť cca 2,5 osôb/byt. Pre ďalšie obdobie sa predpokladá v obci Podbrezová úmerný rast počtu obyvateľov k navrhovaným bytom a s obložnosťou 2,5 obyvateľa na byt pri úvahe, že časť vlastníkov bytov v rodinných domov bude zároveň vlastniť aj byty v hlavnom meste a rodinné domy budú využívané na striedavé resp. víkendové bývanie.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Hospodárska základňa obce Podbrezová je pomerne dobre rozvinutá. Významným faktorom ovplyvňujúci tento vývoj v súčasnosti je alokácia hutníckej výroby, kde je koncentrovaná podstatná časť výrobných aktivít obce a kde je smerovaná dochádzka za pracovnými miestami. V roku 2014 bolo evidovaných 175 fyzických osôb podnikateľov. Ich počet postupne narastá. V obci boli evidovaní 2 samostatne hospodáriaci roľníci.

Fyzické osoby - podnikatelia podľa právnych foriem											
Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fyz. osoby – podnik.	163	169	198	216	218	215	222	199	194	177	175
Živnostníci	152	160	188	203	206	203	209	187	181	163	159
Slobodné povolania	11	9	10	13	12	12	13	12	12	13	14
Sam. hosp. roľníci	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>, 20.9.2014

Celkovo je v obci činných 118 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 86 ziskových a 32 neziskových subjektov.

Právnické osoby											
Podbrezová	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Práv. osoby spolu	58	64	67	71	74	76	90	92	98	107	118
Práv. osoby ziskové	35	41	43	47	50	51	62	60	67	77	86
Práv. osoby neziskové	23	23	24	24	24	25	28	32	31	30	32

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>, 20.9.2014

V obidvoch skupinách došlo v sledovanom období k nárastu subjektov. Uvedené súvisí so samotným rozvojom obce a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti.

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov v regióne podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov je činných v oblasti priemyselnej výroby, stavebníctva, obchodu a obchodných činností. Pomerne vysoké % (20,7) je orientovaných na poľnohospodárstvo a lesníctvo.

Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a ...	18,8	18,2	19,2	18,4	17,7	20,5	20,7
Priemysel spolu	21,3	19,1	19,3	19,9	21,1	20,7	21,9
Priemyselná výroba	21,3	19,0	19,2	19,8	21,0	20,7	21,9
Dodávka elektriny, plynu, pary a ...	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dodávka vody; čistenie a odvod ...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stavebníctvo	15,8	16,7	16,7	16,7	17,6	16,6	17,1
Veľkoobchod a maloobchod; oprava ...	21,2	20,1	18,8	18,1	17,7	15,8	15,2
Doprava a skladovanie	3,8	4,1	4,3	4,4	4,6	4,4	3,0
Ubytovacie a stravovacie služby	4,7	5,3	5,0	4,8	4,5	4,5	4,3
Informácie a komunikácia	1,3	1,5	1,5	1,5	1,4	1,6	1,6
Finančné a poisťovacie činnosti	0,7	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3
Odborné, vedecké a technické činnosti	5,7	7,1	7,2	7,5	7,1	7,1	6,8
Administratívne a podporné služby	1,4	1,5	1,7	1,7	1,7	2,2	2,6
Vzdelávanie	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Umenie, zábava a rekreácia	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,5	0,5
Ostatné činnosti	3,4	3,7	3,7	4,0	3,6	3,7	3,8

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese činných v oblasti obchodu, nehnuteľností a obchodných činností a priemysle. Pomerne silo sú zastúpené aj subjekty v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva. V obci Podbrezová sú najviac zastúpené priemyselné podniky.

Podniky podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a ...	10,9	11,7	11,5	11,1	10,9	11,0	10,8
Priemysel spolu	14,1	13,7	13,2	12,9	12,3	11,9	11,2
Ťažba a dobývanie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Priemyselná výroba	13,7	13,0	12,6	12,3	11,7	11,3	10,6
Dodávka elektriny, plynu, pary a ...	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Dodávka vody; čistenie a odvod ...	0,0	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Stavebníctvo	8,8	8,6	9,6	9,8	10,1	9,7	9,7
Veľkoobchod a maloobchod; oprava ..	27,9	27,9	26,4	26,1	26,3	26,0	26,0
Doprava a skladovanie	4,8	4,1	3,8	3,8	4,2	4,4	5,9
Ubytovacie a stravovacie služby	6,5	6,5	6,3	6,4	5,5	5,9	5,4
Informácie a komunikácia	3,1	3,1	3,4	3,4	4,0	4,6	4,3
Finančné a poisťovacie činnosti	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,5	0,4
Činnosti v oblasti nehnuteľností	4,0	3,9	4,4	4,2	4,0	3,8	3,7
Odborné, vedecké a technické činnosti	7,6	8,2	9,0	9,1	9,4	9,9	10,0

Administratívne a podporné služby	4,1	4,2	4,3	4,7	5,1	4,5	4,9
Vzdelávanie	0,7	0,7	0,7	0,9	0,8	0,7	0,7
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3,5	3,7	3,9	4,1	4,1	4,0	3,9
Umenie, zábava a rekreácia	3,1	2,9	2,6	2,5	2,3	2,1	1,8
Ostatné činnosti	0,4	0,5	0,5	0,5	0,8	1,0	1,3

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska pol'nohospodárskeho pôdneho fondu a pol'nohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Podbrezová, ktorá je začlenená do okresu Brezno, kraj Banskobystrický. Celková výmera pol'nohospodárskej pôdy je 327,8 ha, z čoho orná pôda zaberá len 59,7 ha. Najväčšie zastúpenie trvalé trávnaté porasty – 225,5 ha. Celkový podiel pol'nohospodárskej pôdy na celkovej výmere sa znižuje. Podiel na celkovej výmere má pol'nohospodárska pôda len 17,7 %.

Výmera pol'nohospodárskej pôdy v obci Pohorelá											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
% z celkovej výmery	24,4	24,4	24,4	24,4	24,4	17,7	17,7	17,7	17,7	17,7	17,7
Pol'nohosp. pôda - spolu	452,4	452,2	452,2	452,3	452,1	329,1	329,1	329,1	328,8	328,4	327,8
- orná pôda	66,5	66,5	66,5	66,5	66,5	59,8	59,8	59,8	59,8	59,7	59,7
- záhrada	40,8	40,7	40,7	40,7	40,7	42,6	42,6	42,6	42,6	42,6	42,0
- ovocný sad	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
- trvalý trávny porast	344,4	344,4	344,4	344,5	344,4	226,1	226,1	226,1	225,8	225,5	225,5

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Riešene územie je obhospodarované pol'nohospodárskymi subjektami: právnickými osobami so sídlom v Predajnej, Jasení, Hornej Lehote a fyzickými osobami. V zastavanom území časť Lopej sa nachádza hospodársky dvor, ktorý je zadáním úlohy určený na zmenu funkcie. V ostatnom území sa nachádza v priestore Za Hronom hospodársky dvor, ktorý neplní funkciu pol'nohospodárskej výroby. Okrem uvedených plôch sa v riešenom území nenachádzajú zariadenia (funkčné plochy) pol'nohospodárskej výroby. Pol'nohospodárska pôda obce Podbrezová leží v klimatickom okrsku mierne teplom, vlhkom s miernou zimou. Hydrologickú sieť riešeného územia tvoria vodné toky: rieka Hron, potok Hnused, potok Brezový, potok Roklina (Dolinka), potok Vajskovský, potok Suchý Grapel', potok Čelno, potok Smrekový, potok Bystrianka. Reliéf územia s PP tvoria nivy a pahorkatiny. V riešenom území sa nachádzajú fluvizeme glejové, pseudogleje typické. kambizeme pseudoglejové, kambizeme typické a kambizeme luvizemné, gleje (ÚPO, 2006, s.56-75).

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky, aj keď ich celková produkcia výrazne klesla.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zrniny spolu	2,90	3,65	3,22	2,62	2,87	3,31	3,67	2,02	3,06	3,49	3,10
Obilniny	2,90	3,65	3,00	2,62	2,87	3,31	3,67	2,26	3,06	3,49	3,10
Olejniny	1,46	2,56	1,06	1,85	2,24	3,14	2,43	1,72	0,64	0,45	0,5
Zemiaky	13,11	14,06	15,24	15,85	14,32	17,34	16,60	5,77	12,99	12,16	6,43
Viacročné krmo.	4,77	4,83	4,15	4,63	4,83	5,84	4,51	5,61	4,19	5,17	4,26

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Brezno. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny a oviec.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Okres Brezno	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	34,4	32,6	29,8	31,4	34,5	32,8	34,7	32,8	34,9	32,9	32,9
B	16,0	15,5	13,4	14,0	15,2	13,7	15,3	14,1	15,7	15,0	15,0
C	81,1	75,9	73,9	80,5	88,5	92,6	93,9	96,7	95,9	98,2	98,2
D	84,7	87,1	86,7	78,3	60,8	58,3	54,5	39,5	40,0	36,4	36,4

E	622,1	2 237,3	2 480,7	2 485,4	669,4	2 864,2	679,9	2 644,4	2 561,3	2 891,7	2 891,7
F	565,4	562,5	563,5	557,9	597,0	612,7	607,4	598,6	646,1	599,8	599,8

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

Lesné hospodárstvo

Riešené územie sa nachádza vo východnej časti lesného hospodárskeho celku (LHC) Predajná a jeho obhospodarovanie v štátnych a neštátnych lesoch prevádzajú Lesy SR š.p. Banská Bystrica prostredníctvom OZ Slovenská Ľupča - Lesná správa Predajná so sídlom v Lopeji. Územie k. ú. Podbrezová sa rozprestiera po oboch brehoch rieky Hron. Svojou severnou časťou prislúcha do Fatransko-tatranskej oblasti, a to do celku Nízke Tatry podcelku Lopejská kotlina. Južná, väčšia časť patrí do oblasti Slovenské rudohorie celku Veporské vrchy, podcelku čert'az. Územie LHC Predajná patrí do oblasti západokarpatskej flóry, nízkotatranská časť prislúcha obvodu vysokých Karpát okresu Nízke Tatry, rudohorská časť prislúcha do obvodu predkarpatskej flóry okresu Slovenské rudohorie. Nízkotatranská časť je charakterizovaná predovšetkým svojou masívnosťou s výraznými rozdielmi v nadmorskej výške, geomorfologickou rôznorodosťou, nesúrodosťou geologického podkladu a prevládajúcou južnou expozíciou. Takéto podmienky majú za následok silné narušenie vegetačnej pásovitosti, pričom studené vysokohorské klimatické vplyvy zasahujú hlboko do dolín. Teplomilné rastlinstvo preniklo na územie LHC údolím rieky Hron a uplatňuje sa najmä na vápencoch a dolomitoch hlavne na dolomitových plochách v oblasti Lopeja, Vajskovej, Dolnej a Homej Lehoty. V strednom lesnom pásme sú najčastejšie bučinné druhy, vo vyšších polohách a na severných expozíciách doplnené o horské druhy. V minulosti vznikli najväčšie škody pôsobením vetra, snehu a po týchto kalamitách následným premnožením lykožrúta smrekového, ďalej pasením a lesnou zverou. Vietor pôsobil aj v minulosti ako jeden z najškodlivejších činiteľov. Najviac škôd spôsobil prepadový vietor. V posledných rokoch možno pozorovať zvýšené poškodenie porastov imisiami. Do budúca možno predpokladať, že ich výmera bude narastať čo bude mať za následok ich menšiu odolnosť. Pre LHC Predajná je vypracovaný Lesný hospodársky plán(LHP) s platnosťou do roku 2008. V riešenom území sa nachádza podľa LHP Lesný obvod Smreková a Lesný obvod Čelno. Lesné hospodárstvo v riešenom území (k.ú. Podbrezová) okrem porastových plôch v ostatnom území predstavuje Lesná správa Predajná so sídlom v Lopeji, ktorá je umiestnená v zastavanom území. Okrem lesnej správy sa v zastavanom území v časti Čelno nachádza kancelária vedúcich lesných obvodov a Robotnícka ubytovňa Čelno, V ostatnom území sa nachádzajú: Expedičný drevosklad Lopej v priestore Za Hronom, zariadenia v doline Smreková - Robotnícka ubytovňa Smreková, zhorenisko chaty a v doline Lopejské Čelno - Robotnícka ubytovňa Studená, Chata Mitrová. Priestor Expedičného drevoskladu je navrhnutý ako zastavané územie s vecným bremenom trasy skupinového vodovodu s reguláciou využívania v priestore ochranný, ch pásiem. V priestore zhoreniska Chaty Smreková je prípustná prestavba v pôvodnom priestorovom usporiadaní iba pre účely lesného hospodárstva.. Podľa evidencie nehnuteľností Správy katastra Brezno tvorí LPF 60,5% celkovej výmery administratívneho územia Podbrezovej z čoho 0,1% sa nachádza v zastavanom území obce a 60,41% v ostatnom území obce (ÚPO, 2006, s.56-75).

Maloobchod

Zariadenie potravín širokosortimentných sa nachádza v priestore Ulica Partizánska a ulica Hámor. V okrsku Podbrezová sa zariadenia nachádzajú v priestore Ulica Sládkovičova, Kolkáreň. V okrsku Štiavnička sa zariadenie nachádza v lokalite bytové domy Štiavnička. Zariadenia zmiešaných predajní sa nachádzajú v okrsku Lopej v priestore Ulica Družby. V okrsku Podbrezová sa zariadenie nachádza v priestore Ulica Štúrov rad, V okrsku Štiavnička sa zariadenia nenachádzajú v polyfunkcii s bývaním v priestore Bytové domy Štiavnička. Zariadenia novinovej služby sa nachádzajú v priestore autobusovej stanice SAD, Ulice Štúrov rad. Zariadenie sa nenachádza v okrsku Štiavnička. Zariadenia budú lokalizované na základe potrieb vo verejných plochách prípadne v jestvujúcich stavebných objektoch (ÚPO, 2006, s.56-65).

Zariadenia potravín špecializovaných sa v riešenom území nachádzajú v okrsku Lopej v priestore Ulica Partizánska, Ulica Družby. V okrsku Podbrezová sa nachádzajú zariadenia v priestore Ulica Sládkovičova, Kolkáreň. V okrsku Štiavnička sa zariadenie nachádza v priestore BD Štiavnička. V návrhu nie sú riešené nové plochy. Zariadenia budú lokalizované v rámci vyváženej ponuky a potrieb v jestvujúcich stavebných objektoch. Zariadenia predajne textilu, domácich potrieb, drogerie, drobného

tovaru, obuvi a koženej galantérie, špecializované predajne. V okrsku Lopej sa nachádza zariadenie textilu v priestore Ulica Hámor, drobného tovaru v priestore Ulica Partizánska, špecializovaná predajňa v priestore Ulica Družby. V okrsku Podbrezová sa zariadenia textilu nachádzajú v priestore Ulica Sládkovičova, Kolkáreň, obuvi a koženej galantérie v priestore Ulica Sládkovičova, špecializované predajne v priestore Skalica (ČS PHM), Ulica Sládkovičova (záhradkárské potreby, stavebniny), Ulica Štúrov rad (radiátory), Lesoprojekt (autopredajňa). V okrsku Štiavnička sa zariadenia nenachádzajú. V návrhu nie sú riešené nové plochy pre predajne textilu, domácich potrieb, drogérie, drobného tovaru, obuvi a koženej galantérie, Zariadenia v potrebnej kapacite budú riešené v rámci vyváženej ponuky a potrieb v existujúcich stavebných objektoch. V návrhu sú riešené nové plochy pre špecializované predajne v okrsku Lopej v priestore ulica. Družby. V okrsku Štiavnička v priestore Lesoprojekt je riešená plocha pre rozšírenie autopredajne. V priestore Chvatimech je riešená plocha pre CS PHM s predajom potrieb pre motoristov (ÚPO, 2006, s.56-65).

Veľkoobchod

Pre zariadenie nepotravinárskeho tovaru sa v návrhu neriešia nové plochy. Nové zariadenia je možné lokalizovať intenzifikáciou existujúcich plôch výrobných území (ÚPO, 2006, s.56-65).

Nevýrobné služby

V okrsku Lopej v priestore Ulica Hámor sa nachádza holičstvo a kaderníctvo. V okrsku Podbrezová v priestore Ulica Sládkovičova sa nachádzajú dve zariadenia holičstvo a kaderníctvo. V okrsku Podbrezová v priestore Ulica Sládkovičova sa nachádzajú stávkové kancelárie.

Výrobné a opravárenské služby

V okrsku Podbrezová v priestore Skalica sa nachádza autoopravovňa. V návrhu v okrsku Lopej v priestore Ulica Družby rieši plochy pre špecializovanú opravovňu priemyselného tovaru, sklenárstvo. V okrsku Štiavnička v priestore BD Štiavnička návrh doporučuje zariadenia v rozsahu ponuky a potrieb v objektoch existujúceho stavebného fondu.

Ťažba nerastných surovín.

Podľa podkladov z Obvodného Banského úradu v Banskej Bystrici sa v severozápadnej časti katastrálneho územia nachádza ložisko nerastných surovín (dekoračný kameň). Ložisko je v súčasnosti nevyužívané a podľa poskytnutých údajov zaradený ako - neperspektívne. V návrhovom období nie je riešená ťažba v uvedenej lokalite.

Priemysel hutnícky

V zastavanom území je hutnícky priemysel je zastúpený výrobou ocele v okrsku Podbrezová areálmi Železiarní Podbrezová - Starý závod. V priestore Starý závod - Juh, Starý závod - Východ + Západ a Starý: závod - Planier sa nachádza hlavná hutnícka prevádzka, pomocné prevádzky a hutnícka druhovýroba. V priestore Bruchačka sa nachádza pomocná prevádzka vodného hospodárstva (malá nádrž úžitkovej vody). V okrsku Štiavnička sa nachádza pomocná prevádzka hutníckej výroby Šrotové pole a pomocné prevádzky železiarní Podbrezová - Nový závod. Areál Smrečiny je využívaný čiastočne ako skladová plocha. V priestore Štiavnička výrobné územie Šrotového poľa, Smrečiny. V okrsku Lopej je hutnícky priemysel zastúpený pomocnými prevádzkami energetiky (náhon pre HC Dubová), vodného hospodárstva (úpravňa vody, čerpacia stanica pitnej vody). V ostatnom území je hutnícky priemysel zastúpený zariadeniami technickej vybavenosti (vodojem Frúdle, Bendička, Chladiace veže Bendička, skládka priemyselného odpadu halda Šiklov, skládka priemyselného odpadu Za Šiklovom (ÚPO, 2006, s.56-75).

Priemysel kovových výrobkov

V zastavanom území Obce Podbrezová je v súčasnosti reprezentovaný výrobou rúr formou hutníckej druhovýroby podľa požiadaviek odberateľov. V zastavanom území sa nachádza areál Smrečiny v súčasnosti čiastočne využívaný ako voľné skladové plochy. Návrh rieši využitie areálu pre strojnú kovovýrobu v špecifických podmienkach susedstva s obytným územím a ochranného pásma navrhovanej trasy skupinového vodovodu a ČOV Štiavnička. Výrobné územie Smrečina sa navrhuje v rámci prestavby riešiť tak, aby emisie (hluk, prašnosť, zápach) z plôch výroby nemali negatívny dopad na obytné územie okrsku Štiavnička (ÚPO, 2006, s.56-75).

Stavebníctvo

V zastavanom území okrsku Podbrezová v priestore Ulice Chalupkova štvrte sa nachádza areál pridruženej stavebnej prevádzky SUNIK spol. s r.o. V návrhu riešenia bez zmien funkčného využitia a priestorového usporiadania (ÚPO, 2006, s.56-75).

Skladové hospodárstvo

V zastavanom území okrsku Lopej sa v priestore areálu Vajsková nachádzajú sklady spotreby a výroby. V ostatnom území okrsku Lopej v priestore Za Hronom sa nachádza areál skladu produkcie lesného hospodárstva. V zastavanom území okrsku Podbrezová sa v areáloch hutníckej výroby a stavebníctva nachádzajú sklady výroby. V priestore Ulica Sládkovičova sa nachádzajú sklady spotreby. V zastavanom území okrsku Štiavnička v priestore Šrotové pole a Nový závod sa nachádzajú sklady výroby. V návrhu riešenia okrsku Štiavnička (priestor Smrečina) sú riešené sklady roby v špecifických podmienkach susedstva s obytným územím (ÚPO, 2006, s.56-75).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

Materská škola

Zariadenie materskej školy sa nachádza v okrsku Lopej, Podbrezová, Štiavnička. V okrsku Lopej sa zariadenie nachádza v samostatnom objekte so záhradou. Nevyhovujúci je peší prístup križujúci cestu I/66 a hluk z automobilovej dopravy. V okrsku Podbrezová zariadenie pôvodne materská škola + jasle bolo umiestnené v samostatnom objekte so základnou. V priestore Ulíc Švermov rad, Chalupkova štvrť, Hviezdoslavova štvrť sa zariadenie nenachádza. V okrsku Štiavnička sa zariadenie nachádza v priestore BD Štiavnička formou polyfunkcie v bytovom objekte. Chýbajúce kapacity treba riešiť v rámci existujúcich areálov (ÚPO, 2006, s.52-58).

Základná škola

Zariadenia základnej školy sú zastúpené v okrsku Podbrezová, Štiavnička. Zariadenie nevyhovuje z hľadiska plošnej výmery. Zariadenie nemá podmienky pre návrh rozšírenia areálu pre športovú vybavenosť. Chýbajúce kapacity športovej vybavenosti základnej školy (ÚPO, 2006, s.52-58). V školskom roku 2013/2014 mala škola spolu 232 žiakov, z toho dievčat 110. I. stupeň navštevovalo 86 žiakov, z toho 40 dievčat a na II. stupni bolo 146 žiakov, z toho bolo 70 dievčat. Z celkového počtu žiakov bolo 19 so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí boli vedení ako integrovaní žiaci a boli začlenení v jednotlivých triedach. Na I. stupni bolo vytvorených 7 tried a na II. stupni 8 tried, spolu 15 tried. Pri škole pracovali 2 oddelenia ŠKD, ktorý navštevovalo žiakov. 56. Tunajšiu plnoorganizovanú základnú školu od piateho ročníka navštevujú aj žiaci z ďalších dvoch obcí spoločného školského obvodu – z Hornej Lehoty a Dolnej Lehoty, v ktorých sú len málotriedne školy s 1. - 4. ročníkom. V školskom roku 2013/2014 pracovalo v škole 24 pedagogických zamestnancov vrátane farára, z toho 21 učiteľov (19 učiteľov na plný úväzok a 2 so zníženým úväzkom) a 3 vychovávateľky (jedna na čiastočný úväzok). Pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačný predpoklad a majú ukončené úplné vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, jedna vychovávateľka vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa a jedna vychovávateľka požadované stredoškolské vzdelanie. Zo spomínaných pedagogických zamestnancov sa žiakom ŠVVP venovali 2 špeciálni pedagógovia a jeden asistent učiteľa (na čiastočný úväzok). Na škole počas školského roku pracovalo 6 nepedagogických zamestnancov (škólnik, 4 upratovačky so zníženým úväzkom, jedna pracovníčka s kumulovanou funkciou PAM + hospod., tiež ekonómka s úväzkom 0,4 a sezónne kurič na čiastočný úväzok). Školu navštevujú žiaci z troch obcí školského obvodu Podbrezová, Horná Lehota a Dolná Lehota. Vyučovanie v šk. roku 2013/2014 bolo organizované v dvoch školských budovách. Hlavná budova školy (skoro 70 ročná stavba) a jej areál je situovaný v strede obce Podbrezová na sídlisku Kolkáreň. V hlavnej budove boli umiestnené triedy I. stupňa (I.B., II.A, III.B a IV.A) a II. stupňa, jedno oddelenie školského klubu detí, odborné učebne vrátane školskej telocvične, školská dielňa, kancelárske, skladové a prevádzkové priestory. Súčasťou areálu je viacúčelová vyasfaltovaná plocha na školskom dvore a na južnej strane budovy školská záhrada so skleníkom. Tri triedy prvého stupňa (I.A, II.A, III. A) a tiež jedno

oddelenie školského klubu boli umiestnené v budove na sídlisku Štiavnička (elokované pracovisko). V hlavnej budove školy pre výchovno-vzdelávacie činnosti boli využívané nasledovné odborné učebne a špecifické priestory: Odborná učebňa chémie je po rekonštrukcii (február 2010), prebehla výmena laboratórneho nábytku a napojenia vody k pracovným stolom pre žiakov i pre učiteľa. Nachádza sa v nej počítač s pripojením na internet, interaktívna tabuľa s dataprojektorom. K učebni patrí kabinet pomôcok. Odborná učebňa fyziky je rekonštruovaná. Sú vybudované nové elektrorozvody a ich napojenie na nový laboratórny nábytok. Nachádza sa v nej počítač s pripojením na internet, interaktívna tabuľa s dataprojektorom. K učebni patrí kabinet pomôcok. Odborná počítačová učebňa je vybavená počítačmi (zo zdrojov INFOVEKU a vlastných zdrojov) pre 16 žiakov s pripojením na internet, dataprojektorom a notebookom, 2 tlačiarňami, scannerom, web kamerou. Učebňa bola plne využívaná pre vyučovanie informatickej výchovy a informatiky, na vyučovanie matematiky a iných predmetov podľa potreby vyučovania a použitých metód. Je využívaná na záujmovú činnosť žiakov, ich voľnočasové aktivity, tvorbu projektov. Na údržbe počítačovej siete školy sa významnou mierou podieľal odbor informatiky ŽP a.s.. Druhá počítačová učebňa je vybavená počítačmi získaných z už spomínaného projektu – Modernizácia vyučovacieho procesu. Využíva sa vo vyučovacom procese pre mladších žiakov. Je vybavená dataprojektorom, internetom a tabuľou, ktorá umožňuje interaktívne vyučovanie. V rámci rekonštrukčných prác sa vybudovala moderná jazyková učebňa – tzv. jazykové laboratórium. Je vybavené audiotechnikou pre 16 žiakov, s riadiacim pultom pre učiteľa, interaktívnou tabuľou, počítačom s pripojením na internet. Interaktívne tabule sa nachádzajú aj v ďalších triedach prvého a druhého stupňa i v elokovanom pracovisku na Štiavničke. Na vyučovanie pracovného vyučovania, predmetov svet techniky, svet práce bola využívaná štandardne vybavená miestnosť školskej dielne. Školská telocvičňa je využívaná na vyučovanie telesnej výchovy a záujmovej činnosti. V popoludňajších hodinách je denne využívaná na záujmovú činnosť žiakov a vo večerných hodinách pre verejnosť. Súčasťou telovýchovných zariadení školy je miniposilňovňa. Počas hodín TV môžu žiaci využívať viacúčelové ihrisko v obci neďaleko školy a po dohovore niekedy využívajú modernú kolkáreň (patrí ŽP ŠPORT a. s.). Žiaci školy na Štiavničke využívajú na vyučovanie TV sponzorský poskytnuté priestory telocvične, ktorá patrí ŽP ŠPORT a. s.. Školská záhrada s priestraným skleníkom bola využívaná na vyučovanie pestovateľských prác, hlavne na dopestovanie zeleninových priesad určených pre vlastnú potrebu školy i verejnosti (služba školy pre obec) a pestovanie kvetov na kvetinovú výzdobu školy – chodby i jednotlivé učebne a tiež v malom množstve črepníkové balkónové kvety pre verejnosť. Multimediálna učebňa je zriadená z vlastných finančných prostriedkov v priestore bývalej druhej školskej dielne, ktorá nebola efektívne využívaná. Služí predovšetkým na projektové vyučovanie (je vybavená interaktívnou tabuľou), na prezentáciu prác a projektov našich žiakov, na besedy pre žiakov, výstavy i záujmové vyučovanie. V popoludňajších hodinách slúži aj ako žiacka školská knižnica. V hlavnej budove školy, v ambulancii, zriadenej v priestoroch pôvodne bytu školníka, ordinuje detská lekárka, ktorej služby využívajú žiaci, rodičia i pedagógovia v čase vyučovania. V oblasti bežnej údržby sme realizovali nutné opravy v jednotlivých triedach a chodbách (10.5.2015, <http://www.zspodbrezova.edu.sk/text2/?>).

Stredné školstvo

Významné miesto vo vzdelávaní v obci má aj stredné školstvo. Nachádza sa tu Súkromná SOŠ hutnícka Železiarne Podbrezová. Veľkosťou, resp. výkonovým ukazovateľom je celkový počet žiakov školy, ktorý sa v posledných rokoch pohybuje okolo 280 až 300 žiakov a počet tried je 16, podľa potrieb a záujmu. Škola sa nachádza v budove zriaďovateľa školy Železiární Podbrezová a.s. spolu so Súkromným gymnáziom ŽP. Prevažná časť žiakov dochádza na vyučovanie z Brezna a z okolitých obcí. Časť žiakov, hlavne športových tried so zameraním na futbal je ubytovaná v školskom internáte, pretože ich trvalé bydlisko je mimo dosahu denného dochádzania. Škola je vybavená nadštandardne a v súčasnosti poskytuje vynikajúce materiálo-technické podmienky pre teoretické a praktické vyučovanie i tráveniu voľného času. Areál školy, má esteticky upravené okolie. Škola disponuje okrem kmeňových a odborných učební aj telocvičňou, posilňovňou, školskou knižnicou, klubovňou, internátom, jedálňou, ihriskom s umelou trávou a tiež priestormi autoškoly. Súčasťou školy sú aj dielne pre praktické vyučovanie a Zväračská škola. Žiaci majú z odborných učební k dispozícii 5 počítačových učební z toho dve multimediálne vybavené najmodernejšou technikou, odborné učebne fyziky, hutníctva, strojárstva, novú učebňu elektropneumatiky, hydrauliky, učebňu CNC obrábacích strojov, zriaďuje sa učebňa metrologie, učebne na delenú výučbu, kabinety, atď. Pre praktické vyučovanie, okrem dielní v škole, sa využívajú aj priestory zväračskej školy a žiaci vyšších ročníkov majú odborný výcvik priamo v prevádzkárňach Železiární Podbrezová a.s., kde po ukončení štúdia aj pracujú. Využitie informačných technológií je možné vo všetkých učebniach a kabinetoch vďaka inštalácii počítačovej siete v celej budove školy, čo rozširuje možnosti pre vnútornú komunikáciu i komunikáciu s rodičmi. Priebežné výsledky hodnotenia i dochádzku do školy si môžu žiaci a ich rodičia pozrieť v internetovej žiackej knižke, ktorá je súčasťou www stránky školy. Využívanie IKT otvára pre nás možnosti pre nový spôsob prezentácie školy, jej výsledkov, vyhľadávanie informácií a nové formy práce pri výučbe. Vo výučbe i v domácej príprave sa využívajú výukové portály, predovšetkým vlastné, čo zlepšuje dostupnosť informácií pre žiakov, ktorí sú pri svojej športovej výkonnosti veľmi často mimo priestoru školy. Škola disponuje nielen základnými učebnými pomôckami (obrazové materiály, trojrozmerné pomôcky), ale má k dispozícii aj modernejšie technické vybavenie – interaktívne tabule, dataprojektory, digitálne fotoaparáty, videokamery a pod. Športová príprava sa realizuje vo vynovenej telocvični, posilňovni, na ihrisku s umelou trávou

ale tiež v zariadeniach športových klubov Železiarní Podbrezová a.s.. Žiaci športových tried trénujú dvojfázovo, majú zabezpečenú rehabilitáciu - bazén, sauna, masáže, príspevok na letné a zimné sústredenia a športový výstroj. Dopravu na športoviská zabezpečujú športové kluby. Žiaci chodia do školy v rovnošatách šitých na mieru. Každoročne dostanú bezplatne sako, dvojce nohavíc, kravatu, sveter a na praktické vyučovanie pracovný odev (montérkovú súpravu, tričko a čiapku, pracovnú obuv). Veľmi dobré podmienky na ubytovanie žiakov v školskom internáte. Ubytovanie je formou bunkového systému (2 izby majú vlastné WC a sprchu). Veľká pozornosť je venovaná skvalitneniu prostredia školy. Dôraz sa kladie na estetickú úroveň úprav interiéru. V poslednom období sa uskutočnilo niekoľko rekonštrukcií budovy – výmena okien, renovácia podláh na chodbách i v triedach, šatní, sociálnych zariadení, atď. Učebne boli vybavené novým nábytkom a keramickými a interaktívnymi tabuľkami, dôraz kladieme na bezpečné prostredie v triedach. Areál školy je zabezpečený strážnou službou ŽP a.s., skúša sa preventívne monitorovanie kamerovým systémom (zníženie rizika krádeží, vandalstva a pod.) (14.6.2015, <http://www.ssosh.sk/zpgroupskoly/ssouh.nsf/>).

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrváť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	35	35	35	34	34	34	34	34	34	34	33
1-4	145	146	147	147	148	149	150	151	152	153	154
0 – priem. Index				0,994	% nárast – 0						-5,714
1-4 priem. Index				1,006	% nárast 1 – 4						6,207
Abs. nárast											7
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											4,540
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,637

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 1 roka o 5,714 % a vo vekovej skupine od 1 – 4 by mal počet stúpnuť o 6,207 %. V priemere by mal ale stúpnuť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2015 by mal podiel na celkovom počte činiť 4,540 %, do roku 2025 by mal tento podiel stúpnuť na 4,637 %. V absolútnom vyjadrení však dôjde k nárastu počtu detí len o cca. 7. Nárast by mal byť relatívne málo významný a teda pravdepodobne nebude vytvárať tlak na zvyšovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5-9	177	179	183	189	194	198	202	206	211	215	220
10-14	142	140	137	136	134	131	129	127	125	123	121
5-9 – pr. Index				1,022	% nárast 5 - 9						24,068
10-14 pr. Index				0,984	% nárast 10 - 14						-14,859
Abs. nárast											22
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											8,045
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											8,444

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá nárast. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku narásť o 22. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí narásť o 24,068 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí klesnúť o 14,859 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal ale stúpnuť na 8,444 %. Obec v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania a je aj zriaďovateľom

základnej školy. Ak sa doterajší trend zachová, nebude v sledovanom nevyhnutné toto zariadenia rozširovať.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Zariadenia sa v riešenom území nenachádzajú. V riešenom území sa nachádza zariadenie klub dôchodcov v okrsku Lopej, okrsku Podbrezová. V okrsku Štiavnička sa zariadenie nenachádza (ÚPO, 2006, s.52-58). Iné zariadenia sociálnej starostlivosti ako klub dôchodcov sa v riešenom území nenachádza. Na základe vyjadrenia odboru sociálnej starostlivosti Okresného úradu Brezno sa neplánuje budovanie nových zariadení sociálnej starostlivosti v k. ú. Podbrezová. Návrhom je riešená lokalizácia lôžková kapacita pre geriatricu v areáli OUNZ Brezno – Podbrezová (ÚPO, 2006, s.52-58).

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Brezno.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Brezno	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	9	9	9	11	12	12	17	18	18	20	19
Počet miest k 31.12 spolu	485	489	503	535	521	565	555	588	633	592	600
P.m. v domov. dôchodcov	167	176	175	175	161	161	0	0	0	0	0
P.m. v DSS pre pos. dosp.	101	99	113	217	223	241	227	247	292	224	307
P.m. v DSS pre postih. deti	146	143	142	47	45	40	16	32	62	32	32
P.m. v detských domovoch	71	71	73	82	78	89	91	93	94	102	105
Zariadenia pre seniorov	0	0	0	0	0	0	139	142	103	124	111

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Neziskové organizácie

V obci sú činné nasledujúce neziskové organizácie: Kluby dôchodcov, Kultúrne a spoločenské centrum Podbrezová, Urbár Lopej, OZ TIMO, OZ Podbrezovské Slniečko, Fotoklub Granus, Jednota dôchodcov Slovenska – Štiavnička, Jednota dôchodcov Slovenska – Podbrezová, Slovenský zväz zdravotne postihnutých, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, SpeedFUN PODBREZOVÁ, MO SRZ Podbrezová.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosťou, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	327	335	345	356	369	378	388	399	409	420	430
65-69	162	165	168	171	175	178	181	185	188	192	195
70-74	135	137	139	141	143	145	147	149	151	153	156
75-79	104	105	107	108	109	110	112	113	114	116	117
80-84	76	80	84	89	94	99	104	110	115	122	128
85-89	39	42	46	50	54	59	64	69	75	82	89
90-94	20	21	23	26	28	30	32	34	36	38	41
95-99	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,030	% nárast – 60+						33,787
Abs. nárast											292
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,791
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											28,664

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 33,787 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 28,664 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 292 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Zariadenia zdravotných stredísk sa nachádzajú v okrsku Podbrezová v priestore Ulica Sládkovičova, Železiarne Podbrezová, Ulica Štúrov rad. Nedostatkami sú dochádzkové vzdialenosti a zámer zrušenia zdravotného strediska v priestore Ulica Štúrov rad. Lekárske miesta sú riešené v priestore Kolkáreň, Ulica Sládkovičova. Lekárska starostlivosť nie je zastúpená v okrsku Lopej a okrsku Štiavnička. Zariadenie lekáreň sa nachádza v okrsku Podbrezová priestor Ulica Sládkovičova. Zariadenie rehabilitačnej ambulancie sa nachádza v okrsku Podbrezová priestor železiarne Podbrezová. Zariadenie protetiky sa nachádza v okrsku Podbrezová a okrsku Štiavnička (ÚPO, 2006, s.52-58).

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	35	35	35	34	34	34	34	34	34	34	33
1-4	145	146	147	147	148	149	150	151	152	153	154
0 – priem. Index				0,994	% nárast – 0						-5,714
1-4 priem. Index				1,006	% nárast 1 – 4						6,207
Abs. nárast											7
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											4,540
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,637

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	327	335	345	356	369	378	388	399	409	420	430
65-69	162	165	168	171	175	178	181	185	188	192	195
70-74	135	137	139	141	143	145	147	149	151	153	156
75-79	104	105	107	108	109	110	112	113	114	116	117
80-84	76	80	84	89	94	99	104	110	115	122	128
85-89	39	42	46	50	54	59	64	69	75	82	89
90-94	20	21	23	26	28	30	32	34	36	38	41
95-99	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,030	% nárast – 60+						33,787
Abs. nárast											292
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,791
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											28,664

2.13. ŠPORT

Zariadenia ihrísk pre deti sa nachádzajú v priestore Ulica Družby okrsku Podbrezová v rámci obytnej zelene bytových domov a v okrsku Štiavnička v rámci obytnej zelene bytových domov. V okrsku Podbrezová a Štiavnička je doporučená revitalizácia detských ihrísk v obytnej zelene bytových domov v skladbe vychádzajúcej z demografickej skladby (ÚPO, 2006, s.52-58). Zariadenia ihrísk pre mládež a dospelých v okrsku Lopej a okrsku Podbrezová sa nachádzajú v minimálnej miere. Priaznivejšie zastúpenie je v okrsku Štiavnička. Zariadenia telocvične sa v riešenom území nachádzajú v okrsku Lopej ako súčasť SOU, fitness v objekte materskej školy. V okrsku Podbrezová sa telocvična nachádza ako súčasť základnej školy a v okrsku Štiavnička ako zariadenie železiarní Podbrezová a.s.. Zariadenia veľkoplošných ihrísk sa nachádzajú v okrsku Podbrezová v priestore Skalica (tréningové futbalové ihrisko), Kolkáreň (futbalový štadión, tenisové kurty) a v okrsku Štiavnička športový areál. Zariadenie maloplošných ihrísk sa nachádza v okrsku Podbrezová (Športový areál Kolkáreň. areáli základnej

školy) a v okrsku Štiavnička (ihrisko pre loptové hry). Zariadenie otvoreného plaveckého bazénu sa nachádza v okrsku Podbrezová priestor Kolkáreň. V návrhu nie je riešená nová plocha pre plavecký bazén. V jestvujúcom areáli je návrhom riešený rozvoj vybavenosti (ÚPO, 2006, s.52-58).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú BBSketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov/>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	piemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	204	196	189	181	174	168	161	155	149	143	138
15-19 – pr. Index				0,962	% nárast 15-19						-32,353
Abs. nárast											-66
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											5,145
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											3,422

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	240	235	229	224	219	213	208	202	197	192	186
25-29	282	275	269	261	255	248	241	234	227	220	213
20-24 - pr. Index				0,975	% nárast – 20-24						-22,458
25-29 - pr. Index				0,972	% nárast 25 – 29						-24,433
Abs. nárast											-123
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											13,165
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											9,899

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
30-34	353	351	349	347	345	343	341	339	337	335	333
35-39	338	342	345	349	353	357	361	365	370	374	378
40-44	314	322	329	337	345	353	361	369	378	387	396
30-34 - pr. Index				0,994	% nárast – 30-34						-5,666
35-39 - pr. Index				1,011	% nárast – 35-39						11,834
40-44 - pr. Index				1,023	% nárast – 40-44						26,115
Abs. nárast											102
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											25,347

% z celkového počtu obyvateľov - 2025

27,451

2.14. KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti tejto obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Zariadenie knižnice sa nachádza v okrsku Lopej. Podbrezová v objektoch s materskou školou a v okrsku Štiavnička v objekte základnej školy. Zariadenie v Lopeji plošne vyhovuje. Zariadenie v okrsku Podbrezová a Štiavnička je vhodné rozšíriť. Zariadenia klubových priestorov sa nachádzajú v okrsku Lopej, Podbrezová. Nedostatočné sú kapacity v Lopeji a v okrsku Štiavničke sa zariadenia nenachádzajú (ÚPO, 2006, s.52-58). Zariadenie klubovne dôchodcov sa nachádza v okrsku Lopej, Podbrezová, aj v okrsku Štiavnička je vybudované vo vedľajších priestoroch knižnice. Zariadenia klubovní pre záujmovú a osvetovú činnosť sa nachádzajú v okrsku Podbrezová. Nové plochy pre uvedené zariadenia nie sú navrhnuté. Zariadenie kultúrneho domu sa v okrsku Lopej nenachádza. V okrsku Podbrezová pre tieto účely slúži Dom kultúry v priestore Kolkáreň, ktorý má charakter nadokrskovej vybavenosti. V okrsku Štiavnička sa zariadenie v prevádzke nenachádza. V okrsku Štiavnička budú spĺňať funkcie kultúrneho domu priestory v objekte Alhambra. Zariadenie Kino sa nachádza v Dome kultúry v priestore Kolkáreň (ÚPO, 2006, s.52-58).

Kultúrne a historické pamiatky

Rímsko-katolícky gotický kostol sv. Juraja v časti obce Podbrezová- v Lopeji s mohutnou štvorhrannou vežou-zvonicou, je ohradený múrom zo 17. storočia, v roku 1752 prešiel prestavbou. Je postavený na vyvýšenine v doline Hrona, malebne zasadený do krásnej horskej krajiny, čo si všimol a umeleckou fotografiou i vyjadril národný umelec Karol Plicka. V zakladacej listine z roku 1358 je neskoršia osada Lopej uvedená pod menom Svätý Juraj. Pod týmto istým menom je Lopej s kostolom vyznačený aj na najstaršej, tzv. Lazarovej, mape Uhorska z roku 1528. Vznik osady Lopej s kostolom v stredoslovenskej banskej oblasti, osídlenie tohto miesta osadníkmi-prisťahovalcami a zasvätenie kostola sv. Jurajovi-patrónovi rytierov sa viaže k obdobiu panovania Anjouovcov-Karola Roberta a jeho syna Ľudovíta Veľkého na uhorskom tróne v rokoch 1308 až 1382. Anjouovci sa zaslúžili o stabilitu krajiny bez vojen, o rozvoj baníctva vzácnych kovov, mincovníctva a obchodu, zakladali nové mestá, rozširovali v Uhorsku európsku kultúru a rytierske ideály spolupráce, pomoci a boja proti zlu. Z kresťanských rytierskych ideálov 14. storočia vychádza i námet obrazu hlavného oltára kostola „Svätý Juraj víťazí nad drakom“. Obraz v roku 1893 namaloval známy slovenský technický bádateľ a vynálezca rádiotelegrafie Jozef Murgaš, rímsko-katolícky kňaz, ktorý bol tiež významným umelcom-maliarom. Rytiersku tradíciu lopejského kostola si obec Podbrezová každoročne pripomína 24. apríla-v poslednú aprílovú nedeľu-na Ľudovej „Jarnej slávnosti svätého Juraja“ s alegorickým rytierskym sprievodom, s bohatým kultúrnym programom a ľudovým jarmokom.

Rímsko-katolícky kostol sv. Štefana Uhorského v Podbrezovej bol postavený v rokoch 1890 až 1892 pri novej valcovni Hrončianskeho železiarskeho komplexu v osade Brezová, kde boli ubytovaní väčšinou vedúci zamestnanci železiarne. Vznikol ako reprezentačná stavba na podnet a pod patronátom vedenia podbrezovskej fabрики s vyše 2000 zamestnancami, ktorá patrila medzi najväčšie a najúspešnejšie železiarne Uhorska. Súčasne kostol reprezentoval aj prosperitu novodobého Uhorska-maďarskú štátnu ideu, čo staviteľia kostola vyjadrili obrazom na hlavnom oltári, ktorý zobrazuje svätca sv. Štefana Uhorského-šíriteľa kresťanstva, panovníka a zakladateľa uhorského štátu v 11. storočí. Jednoduchý kostol nesie znaky novogotickkej architektúry, módy v 19. storočí. V interiéri kostola je pozoruhodná novogotická rebrová klenba, oporné polopiliere s listovými hlavami, nádherné novogotické pozdĺžne i kruhové okná s farebnými vitrážami, vyrobené v roku 1892 v umeleckej dielni Forgó a spol. v Budapešti. V novogotickom štýle umeleckou drevorezbou sú zhotovené kostolné lavice, dvere - hlavné, bočné i do sakristie, krstiteľnica, rámy obrazov krížovej cesty a bočné rohové oltáre. Železiarsku Podbrezovú reprezentuje unikátne použitie kovu vo veľkom rozsahu vo vnútornom vybavení kostola. Z oceľového, ohýbaného nalakovaného a pozláteného plechu je zhotovený novogotický hlavný oltár, oplechované sú rebrá klenby, plechové pozlátené hviezdičky vyplňajú modrý strop svätyne. Z mosadzného plechu je vytváraný hlavný luster a postranné svietidlá. Železný plech je použitý ako krytina lode kostola, medeným plechom je pokrytá veža. Z liatiny je umelecky odliate chórové zábradlie, sväteničky, pokladničky a tri kostolné zvony. Hlavice polopilierov sú odliate zo zinku a pozlátené. Z liatej mosadze a kovaného železa je zhotovený kríž na veži, na spojoch pozlátený. Dômyselné železné konštrukčné prvky sú tiež použité vo vnútri múrov v konštrukcii stavby. Architektúra spolu s vnútorným vybavením a výzdobou kostola v novogotickom štýle tvoria jednotný,dosiaľ ničím nenarušený celok (<http://www.podbrezova.sk/pamiatky.html>, 10.5.2015).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany

kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
  - rozšíriť systém permanentiek
  - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
  - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
  - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
  - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa pokles v obidvoch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	240	235	229	224	219	213	208	202	197	192	186
25-29	282	275	269	261	255	248	241	234	227	220	213
20-24 - pr. Index				0,975	% nárast – 20-24						-22,458
25-29 - pr. Index				0,972	% nárast 25 – 29						-24,433
Abs. nárast											-123
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											13,165
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											9,899

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
45-49	244	234	223	214	205	196	187	179	172	164	157
50-54	292	281	270	260	251	241	232	224	215	207	200
55-59	335	337	338	339	340	342	343	344	346	347	348
45-49 - pr. Index				0,957	% nárast - 45-49						-35,656
50-54 - pr. Index				0,963	% nárast - 50-54						-31,507
55-59 - pr. Index				1,004	% nárast - 55-59						3,881
Abs. nárast											-166
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,967
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											17,482

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Zariadenie horského hotela v okrsku Podbrezová sa nachádza v priestore Kolkáreň ako účelové zariadenie železniární Podbrezová as.. Zariadenie stredoškolského internátu sa nachádza v okrsku Lopej arcál SOU hutníckeho. V okrsku Lopej v priestore Ulica Družby je alokovaný Agromotel. V okrsku Podbrezová v priestore Kolkáreň sa nachádza Dom hostí a Ubytovňa - účelové zariadenia železniární Podbrezová as. V okrsku Štiavnička sa nachádza v priestore BD Štiavnička turistická ubytovňa - účelové zariadenie železniární Podbrezová a.s. Potenciálna plocha v rámci vybavenia športového areálu v okrsku Štiavnička. V riešenom území sa nachádza permanentne cca 60 neobývaných rodinných domov z toho 30 nevyčlenených chalúp. Uvedené zariadenia sú využívané prechodne majiteľmi bytov v bytových domoch prípadne obyvateľmi bývajúcimi mimo k. u. Podbrezová. Z uvedeného vyplýva ubytovací potenciál. V návrhovom období jestvujúci vyhovujúci neobývaný bytový fond sa navrhuje riešiť polyfunkciou občianskej vybavenosti - ubytovaním v súkromí (ÚPO, 2006, s.56-65).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

V okrsku Lopej v priestore Ulica Družby je riešené v rámci Agromotelu pohostinstvo a reštaurácia. V okrsku Podbrezová v priestore Ulica Sládkovičova 28 SR je umiestnená reštaurácia. V okrsku Štiavnička v priestore Chvatimech je umiestnené pohostinstvo. V návrhu je riešene v okrsku Podbrezová - Šupkova štvrť a okrsku Štiavnička - RD Štiavnička (Alhambra) reštauračné zariadenie. V okrsku Lopej v priestore Ulica Dolná sa nachádza zariadenie kaviarne, občerstvenia. V priestore potoka Belohra a cesty I/66 sa nachádza zariadenie motorestu. V okrsku Podbrezová v priestore AS SAD sa nachádza zariadenie občerstvenia, v priestore Ulice Sládkovičova 2S SR sa nachádza bufet, bar a v priestore Kolkáreň sa nachádza bufet. V okrsku Štiavnička sa zariadenia nenachádzajú (ÚPO, 2006, s.56-65).

2.17. CESTOVNÝ RUCH

V daných podmienkach nížinnej roviny sa obec vyvíjala ako typicky hospodársky urbánny celok s intenzívou priemyselnou (hutníckou) výrobou. Cestovný ruch je potrebné riešiť v nadväznosti na okolité strediská cestovného ruchu – Tále, Krpáčovo, Chopok, atď. V obci má stanicu čiernohorská železnica. V súčasnosti ČHŽ premáva denne počas letnej turistickej sezóny od 2.5. do 30.9., prevádzka je zabezpečovaná na úseku trate z Chvatimechu do Čierneho Balogu a do Vydrovskej doliny (spolu 14 km). V roku 2012 bola s podporou Európskej Únie otvorená obnovená trať z Čierneho Balogu do miestne časti Dobroč (4km). Mimoriadne jazdy je možné si objednať kedykoľvek!. Vozový park pozostáva z štyroch parných lokomotív, piatich motorových lokomotív a zrekonštruovaného motorového vozňa M21 004. Lokomotívy sú v prevádzke spolu so súpravou historických osobných vozňov. Časť z nich vrátane reštauračného vagóna, je v prevedení letných výhliadkových vagónov, ktoré umocňujú priamy zážitok z jazdy a prírody. Tieto vagóny získala ČHŽ prestavbou pôvodných nákladných vagónov, v jednom prípade ide o originálny letný výhliadkový vagón zachránený zo zrušenej trate Ružomberok - Korytnica Kúpele. Zaujímavosťou je i ručný spôsob brzdenia súprav, obvyklý práve na lesných železničiach (12.5.2015, <http://www.chz.sk/zeleznicka.htm>).

Spoločnosť Tále a.s. je významný subjekt v oblasti cestovného ruchu. Zaoberá sa ponukou v oblasti golfu, zimných športov, ubytovania, stravovania, kongresov a iných činností. Železiarne Podbrezová vlastní 98,27% tejto spoločnosti. ŽP vlastní aj 99,80 % akcií ŽP Športu. Táto spoločnosť je vlastníkom futbalového klubu FO ŽP Šport Podbrezová. Okrem profesionálneho sa venuje aj neprofesionálnemu športu a športovej činnosti zamestnancov skupiny ŽP. Počas roku 2010 mala prebiehať reštrikcia výdavkov a rušenie niektorých oddielov (12.5.2015, https://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%BDeleziarne_Podbrezov%C3%A11).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejšiu rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatikosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov

cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom						
	2 009	2010	2011	2 012	2013	2 014
Bežné príjmy	1595572	1527113	1555351	1570821	1644493	1684689
Bežné výdavky	1483212	1422630	1424465	1401919	1402353	1490587
Kapitálové príjmy	404853	117274	217	3739	5615	25544
Kapitálové výdavky	559568	185746	41154	130315	183675	149012
Príjmy finančných operácií	42 355	0	776	0	243	274
Výdavky finančných operácií	0	0	0	0	0	0
Príjmy celkom	2042780	1644387	1556344	1574560	1650351	1710507
Výdavky celkom	2042780	1608376	1465619	1532234	1586028	1639599

Zdroj: OcÚ Podbrezová, 2015

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať Opatrenie klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce

Súčasné zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Podbrezová. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 11 členov. Obec má zriadené obecné komisie: Komisia pre verejné obstarávanie, Komisia pre financie a správu obecného majetku, obchodu a podnikania, Komisia kultúry, školstva, mládeže a športu a občianskych obrádov, Komisia na ochranu verejného záujmu, Komisia výstavby a životného prostredia, Komisia sociálna zdravotná, Osobitná komisia pre ochranu verejného záujmu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS	
Sídlo matričného úradu	Podbrezová
Sídlo pracoviska daňového úradu	Brezno
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Brezno
Sídlo Okresného súdu	Brezno
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Brezno
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Banská Bystrica
Sídlo Územnej vojenskej správy	Brezno
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Brezno
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Brezno
ŠÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Podbrezová je súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Banskobystrický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Podľa stupňa urbanizácie sa radí do skupiny ostatný vidiecky región (53,5 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa výrazne prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 31 %) a vo verejnej správe a v školstve (spolu takmer 27 %). Nezamestnanosť v tomto kraji je vysoko nad priemerom SR i EÚ 27. V prípade BBK bude nevyhnutné vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 10 000). Prioritou je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie. Pre udržateľnosť investícií a maximalizáciu prínosu investície pre regionálnu ekonomiku je rozhodujúcim faktorom existencia vhodných ekonomických štruktúr schopných naplniť požiadavky investorov v oblasti dodávok pre produkciu. V investičnej (prípravnej) aj operačnej (výrobnej) fáze realizácie investícií z hľadiska počtu dominuje zapojenie domácich dodávateľov. Prevažne ide o podniky lokalizované mimo daného okresu. Z hľadiska objemu dodávok v investičnej fáze síce podniky väčšinu svojich dodávok získavajú od dodávateľov zo Slovenska, ale vo fáze výroby už väčšina dodávok prichádza zo zahraničia. Napriek významnému podielu investícií do vedomostne menej náročných odvetví a z časti obmedzenému vplyvu multiplikačných efektov, regionálna ekonomika môže reálne profitovať z transferu technológií, zvýšenej zamestnanosti a rozvoja kvalifikácie pracovnej sily. Priemysel je v regióne rozložený nerovnomerne. Dosahuje vysokú koncentráciu na severe kraja, kde sídlia najproduktívnejšie odvetvia ekonomiky - hutnícky, strojársky, automobilový, drevársky, farmaceutický a polygrafický priemysel. V južnej časti majú základňu potravinársky priemysel a ostatné odvetvia komplementárne k poľnohospodárstvu. Celkom možno očakávať, že BBK má šancu si len vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu. Bude sa však len veľmi pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať doterajší priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať turizmus. BBK má silný inovačný potenciál len v dvoch mestách – Banská Bystrica a Zvolen. Pomaly sa zvyšuje výkonnosť v oblasti turizmu. Vidiecke oblasti sú na ceste k transformácii, pomáhajú im nástroje na vyrovnávanie regionálnych rozdielov – predovšetkým diverzifikácia hospodárskej činnosti. Identita/specificita sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov napr. lazy. Prírodné zdroje BBK sú bohaté a rôznorodé. Veľký význam majú lesy, zdroje minerálnych a termálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj disponuje veľkým podielom chránených území.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdelanej pracovnej sily, vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda BBK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období nemala spracované PHSR.

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Podbrezová nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovanej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých

je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Podbrezová a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá poloha obce vzhľadom na dostupnosť krajského mesta B. Bystrica a okresného mesta Brezno (cesta I/66 triedy prechádzajúca katastrom), - relatívne vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním – 24,46 % a vysokoškolským vzdelaním – 9,04 %, - celkovo 175 činných fyzických osôb podnikateľov, - najväčší zamestnávateľ v regióne – Železiarne Podbrezová, a.s., - rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce, - celkovo 86 podnikateľských subjektov – právnické osoby, - Podbrezová má postavenie centra lokálneho významu s pretrvávajúcou podporou rozvoja osídlenia, - obyvatelia zamestnaní prevažne v sekundárnom a terciárnom sektore – 940 a 816 (k roku 2011), - sídlo s fungujúcim poľnohospodárskym podnikom so sídlom v obci Predajná, - v centrálnej časti Podbrezová sústredená základná, ale aj vyššia občianska vybavenosť, - dostupné komerčné služby pre obyvateľov, - rozvinutá kovovýroba, - existujúce skladové hospodárstvo (Štiavnička, u. Sládkovičova, atď.), - rozvinutá devárska výroba – Lopej – Vajsková, - rozvinutá stavebná výroba – Podbrezová, - 	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodne alokované pohostinské zariadenie pri vchode do MŠ, klubu dôchodcov a ambulancie (Kolkáreň), - nedostatočné pokrytie obchodnými a komerčnými službami (domáce potreby, drogeria, textil, oprava obuvi, servis elektroniky, atď..), - absencia cukrárne, - nevyužívaná budova nákupného strediska, - absencia predajne mäsových výrobkov, - útlm stavebnej výroby, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - mála výmera katastrálneho územia k počtu obyvateľov, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - využitie polohového potenciálu obce Podbrezová s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť krajského mesta B.Bystrica a okresného mesta Brezno, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia obslužných a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, - rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená regionálna a celosvetová konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Podbrezová (hutnícka výroba), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 16 8	11 5 Stratégia WO 8
T hrozby	Stratégia ST 6	Stratégia WT

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj priemyselných zón v časti Podbrezová a Piesok.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta I/66 spájajúca obec s krajským mestom B.Bystrica a okresným mestom Brezno, - vybudovaná sieť ciest III. triedy, - Cez obec je vedená verejná autobusová doprava SAD – Brezno – Podbrezová – B.Bystrica - Bratislava, - vybudovaná autobusová stanica v okrsku Podbrezová – 7 nástupíšť, - dostatočné pokrytie zastávkami SAD, - dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, - v smere východ - západ prechádza elektrifikovaná železničná trať III. skupiny ŽSR č. 170 (Zvolen – Červená skala), - vybudovaná železničná vlečka do areálu ŽP,a.s., - Úzkorozchodná Čiernohronska železnica, - čiastočne vybudované chodníky pre peších, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav chodníkov pre peších v časti Štiavnička a na Chalúpkovej ul., - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií v časti Štiavnička, Hnusno a Lopej, - nevhodne riešený pohyb chodcov v priestore obch. domu Podbrezová, - nevhodne riešené chodníky pre peších v časti Kolkáreň, - potrebná rekonštrukcia miestnej komunikácie v smere na časť Skalica – Vršok, - nevyhovujúci stav autobusovej stanice, - nevyhovujúci stav komunikácie „Na Švermov Rad“, - absencia chodníka popri ceste I/66 „Na Švermov rad“, - nedobudované chodníky pre peších v časti Lopej, - absencia prechodu pre chodcov na križovatke pri pekárni, - nedostatok parkovacích miest na ul. Bendička, - nevyhovujúci stav miestnej komunikácie a chodníkov na ul. Sládkovičova, - nedostatok parkovacích miest v časti Štiavnička, - nevyhovujúci stav križovatky pred materskou školou, - nevyhovujúci stav premostenia k obecnému úradu, - nevyhovujúci stav cesty II. triedy v smere na obec Predajná, - absencia cyklotrás, - kolízie chodcov s dopravou v stiesnených úsekoch pôvodnej starej zástavby obce, - nevysporiadané vlastníctvo pod cestami a chodníkmi - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty I/66. triedy, - vybudovanie peších a cyklistických prepojení za účelom efektívneho prepojenia s ostatnými časťami obce a prírodnými hodnotami, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 10	19 10 6 Stratégia WO
T hrozby	4 9 Stratégia ST	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudované plochy cintorínov, - možnosti rozvoja bytovej výstavby, - obec Podbrezová je dnes zásobovaná pitnou vodou z 3 vodovodov, - existencia vlastných vodných zdrojov – Hámor, Bystrá, Kráľ Matyáš, - vodojem Frúdle o objeme 236 m³, vodojem Kolkáreň o objeme 400 m³, - dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 100 %, T - mobile - 100 %, O2 – 100 %, - prevádzka Slovenskej pošty, a.s., - vyvedené 22 kV distribučné linky č. 308, 382, 426, 426 v smere do záujmového územia a riešeného územia, - dostatočná kapacita transformátorových staníc, - vybudovaná sieť miestneho rozhlasu pre informovanie obyvateľov obce, - obec je zásobená zemným plynom z jestvujúceho VTL plynovodu o tlaku 2,5MPa (prípojkou) DN200/300, - vybudované regulačné stanice plynu, - administratívnym územím obce Podbrezová vedú diaľkové káble: diaľkový optický kábel /DOK/ Banská Bystrica – Brezno, - v obci Podbrezová je vybudovaná digitálna telefónna ústredňa RSU, - vybudované verejné osvetlenie vo všetkých častiach obce, - požiarna zbrojnica v správe obce Podbrezová, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovaná rozvodná sieť plynu v časti Štiavnička, - nevyhovujúci stav obecného rozhlasu, - nedostatočná kapacita a technický stav elektrickej siete v časti Skalica, - nevyhovujúci technický stav vodovodnej siete v časti Lopej, - nevybudovaný bezbariérový prístup do budovy OcÚ a zdravotného strediska, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - voda z miestneho vodného zdroja Matyáš z hľadiska kvality vykazuje zvýšené množstvo arzenu, čiže je chemicky závadná, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - naplňajúca sa kapacita cintorínov, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými-obmedzenia ochranných pásiem, - absencia vysokokapacitnej dátovej siete k jednotlivým domom,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcia vzdušnej elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - rekonštrukcia vodovodnej siete, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojek do nových častí IBV a HBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 16	17 12 7 Stratégia WO
T hrozby	9 Stratégia ST	5 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - okrsku Lopej v zóne Vajsková je v súčasnosti vybudovaná splašková kanalizácia, - vybudovaná ČOV pre priemyselný areál Vajsková, - v okrsku Lopej má vybudovanú samostatnú ČOV SOU ŽP a.s., Podbrezová, - okrsok Podbrezová má v súčasnosti čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu v centrálnej časti obce (zóna Skalica. Sládkovičova ulica, Šupkova štvrť), - vybudovaná jednotná kanalizácia v obvode Kolkáreň, - vybudovaná tlaková kanalizácia v dĺžke 3900 m DN 50 - 120 v Starom závode ŽP a.s., Podbrezová, - v okrsku Štiavnička je vybudovaná splašková a jednotná kanalizácia DN 300 – 400, - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Podbrezová, - zabezpečený odvoz TKO, - na území obce v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zástavby sa nachádzala jedna evidovaná skládka odpadu, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - zavedený lokálny systém podľa zvozového kalendára do zberných nádob a kontajnerov, resp. iným spôsobom /jedlé tuky a oleje/, - zavedený donáškový systém na vyhradených miestach obce a do vyhradených zberných nádob, - obec prevádzkuje ZBERNÝ DVOR, ktorý sa nachádza na adrese Štiavnička 199, - obecné kompostovisko v časti Šiklov na parcele číslo 3695 v k. ú. Podbrezová, - obec za účelom zhodnocovania BRKO zakúpila štiepkovač – drvič drevnej hmoty JUNKARRI HJ 4G, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovaná kanalizačná sieť v časti Lopej, - nedobudovaná splašková kanalizačná sieť na ul. Smreková, - nedostatočne riešená kanalizačná sieť na ul. Bendička, - nedoriešená likvidácia rastlinného odpadu v časti Lopej, - nedostatok odpadkových košov v časti Štiavnička, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba obecného kompostoviska, - modernizácia a dovybavenie zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

<ul style="list-style-type: none"> - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 17	Stratégia WO 7 10
T hrozby	Stratégia ST 2 9	Stratégia WT

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie ST – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - okrsku Lopej v zóne Vajsková je v súčasnosti vybudovaná splašková kanalizácia, - vybudovaná ČOV pre priemyselný areál Vajsková, - v okrsku Lopej má vybudovanú samostatnú ČOV SOU ŽP a.s., Podbrezová, - okrsok Podbrezová má v súčasnosti čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu v centrálnej časti obce (zóna Skalica. Sládkovičova ulica, Šupkova štvrť), - vybudovaná jednotná kanalizácia v obvode Kolkáreň, - vybudovaná tlaková kanalizácia v dĺžke 3900 m DN 50 - 120 v Starom závode ŽP a.s., Podbrezová, - v okrsku Štiavnička je vybudovaná splašková a jednotná kanalizácia DN 300 – 400, - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Podbrezová, - zabezpečený odvoz TKO, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - v území obce sa nachádzajú územia NATURA 2000: Alúvium Hrona, - obecné kompostovisko v časti Šiklov na parcele číslo 3695 v k. ú. Podbrezová, - obec za účelom zhodnocovania BRKO zakúpila štiepkovač – drvič drevnej hmoty JUNKARRI HJ 4G, 	<ul style="list-style-type: none"> - veľký zdroj znečistenia ovzdušia, vody a ostatných zložiek životného prostredia – hutnícka výroba, - nedostatok izolačnej zelene v časti Lopej, Skalica a Štiavnička, - upchaté odtokové kanály na miestnych komunikáciách, - nedostatočná kontrola majiteľov psov v časti Kolkáreň, - nedostatok oddychových zón v časti Kolkáreň, - nedostatočne riešená zeleň v časti Skalica, - absencia námestia obce Podbrezová, - existencia čiernych skládok v lokalite Štiavnička, - vysoké dopravné zaťaženie na ceste I/66, - znečistené koryto toku Hron a Vajskovský potok, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútro sídlisková doprava, - zvýšená hladina hluku na železničnej trati na hlavnom ťahu č. 170,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - obmedzovanie negatívnych vplyvov hutníckej výroby, - údežba korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v obci, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná

- dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	- skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,
--	---

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	14 Stratégia SO 7	13 3 Stratégia WO 7
T hrozby	Stratégia ST	10 Stratégia WT

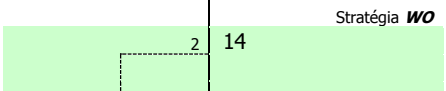
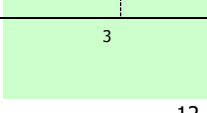
V prípade životného prostredia prevládajú mierne silné stránky nad slabými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v obci v rámci hutníckej výroby. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečená opatrovateľská služba, - zariadenie klub dôchodcov v okrsku Lopej a okrsku Podbrezová, - dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - existujúce zariadenia zdravotných stredísk sa nachádzajú v okrsku Podbrezová v priestore Ulica Sládkovičova, Železiarne Podbrezová, Ulica Štúrov rad, - existencia lekárne v Podbrezovej, - zariadenie rehabilitačnej ambulancie v okrsku Podbrezová priestor železiarne Podbrezová, - zariadenie protetiky v okrsku Podbrezová a okrsku Štiavnička, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia základnej lekárskej starostlivosti v časti Štiavnička a nedostatočne riešená dostupnosť v časti Lopej, - absencia služby stravovania dôchodcov, - neposkytovaná služba denného stacionára, - neposkytovaná služba monitoringu obyvateľov v dôchodkovom veku a ZP, - problémy s neprispôsobivými obyvateľmi, - nedostatok nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi, - vysoké nájomné v nájomných bytoch z titulu legislatívy, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis), - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia, - negatívny demografický vývoj a zdravotný stav obyvateľstva,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť,

<ul style="list-style-type: none"> vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, lepšie podmienky na zlad'ovanie prac. a rodinných povinností, možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,
---	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 	Stratégia WO
T hrozby	11 Stratégia ST 	8 Stratégia WT

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu **SO** – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečiť nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Brezno.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> existencia 3 materských škôl v okrsku Lopej, Podbrezová, Štiavnička, zariadenie základnej školy zastúpené v okrsku Podbrezová, Štiavnička, športový areál Kolkáreň bol prebudovaný na futbalový štadión, 2 oddelenia ŠKD, zrekonštruovaná budova základnej školy, pedagogickí zamestnanci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady, Súčasťou areálu je viacúčelová vyasfaltovaná plocha na školskom dvore a na južnej strane budovy školská záhrada so skleníkom, vybudovaná športová infraštruktúra základnej školy, existencia súkromnej strednej školy, zariadenia telocvične vybudované v okrsku Lopej ako súčasť SOU, existencia fitness v objekte materskej školy, v okrsku Podbrezová vybudovaná telocvična nachádza ako súčasť základnej školy, zariadenia veľkopošňých ihrísk v okrsku Podbrezová v priestore Skalica(tréningové futbalové ihrisko), vybudované ihriská v časti Kolkáreň (futbalový štadión, tenisové kurty), vybudovaný športový areál v okrsku Štiavnička, zariadenie otvoreného plaveckého bazénu v okrsku Podbrezová priestor Kolkáreň, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočná kapacita materskej školy v časti Štiavnička, nevyhovujúci stav ihriska v časti Štiavnička, absencia detského ihriska v časti Lopej, nedostatočná údržba ihriska v časti Štiavnička, potrebná modernizácia vybavenia základnej školy, jedálne, družiny, telocvične ... absencia jasiel malá kapacita krytých športovísk, výhľadovo nepostačujúca kapacita materských škôl, chýbajúce zdroje na obnovu a rekonštrukciu, dovybavenie a rozšírenie detských ihrísk,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - modernizácia a rekonštrukcia školskej infraštruktúry, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Podbrezová, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - rekonštrukcia infraštruktúry vzdelávania, - zefektívnenie spolupráce s okresným mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,
---	---

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 16	10 3 7 Stratégia WO
T hrozby	9 Stratégia ST	7 Stratégia WT

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dom kultúry v centrálnej časti obce s viacúčelovou kultúrnou sálou, - dostupná knižnica v okrsku Lopej, Štiavnička, - existencia kina v budove Domu kultúry v priestore Kolkáreň, - Rímsko-katolícky gotický kostol sv. Juraja v časti obce Podbrezová, - Rímsko-katolícky kostol sv. Štefana Uhorského v Podbrezovej, - existencia tehcnických pamiatok, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, - zlý technický stav budovy kultúrneho domu, - potrebná obnova kina – vybavenie, technológia, - zastaralé technické vybavenie domu kultúry, - nedostatočná kapacita na celoobecné podujatia, - nedostatočná modernizácia služieb obecných knižníc, - absencia múzea ľudovej kultúry, prípadne histórie,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry, dovybavenie interiérov, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zoslabovanie tradičného vnímania obce Podbrezová, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
--	-----------------	-----------------

O príležitosti	Stratégia SO	7	1	Stratégia WO
	6		1	7
T hrozby	Stratégia ST	6		Stratégia WT

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa stabilizovať situáciu. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - v okrsku Lopej v priestore Ulica Družby je alokovaný Agromotel, - v okrsku Podbrezová v priestore Kolkáreň sa nachádza Dom hostí a Ubytovňa - účelové zariadenia železniari Podbrezová as, - v okrsku Štiavnička sa nachádza v priestore BD Štiavnička turistická ubytovňa, - v priestore Ulica Družby je riešené v rámci Agromotelu pohostinstvo a reštaurácia, - v okrsku Lopej v priestore Ulica Dolná sa nachádza zariadenie kaviarne, občerstvenia, - v priestore potoka Belohra a cesty I/66 sa nachádza zariadenie motorestu, - vybudovaná lanovka na vrch Chvatimech, - blízka alokácia turistických centier – Tále, Krpáčovo, - Čiernohorská železnica, - bohatá hutnícka história s technickými pamiatkami, - existencia otvoreného bazéna s vybudovaným areálom, 	<ul style="list-style-type: none"> - obec ako typický priemyselný celok s intenzívnou hutníckou výrobou, - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrnoopoznávacieho cestovného ruchu, - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec, - nedostatok kvalitných stravovacích kapacít,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Podbrezová v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha Podbrezová vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality – Tále, Krpáčovo, Mýto pod Ďumbierom, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - cezhraničná spolupráca, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	Stratégia WO
	11	8
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT

--	--	--

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce, - vlastná matrika a stavebný úrad, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - nevyhovujúci stav budovy obecného úradu, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	12 Stratégia SO	7 Stratégia WO 3
T hrozby	4 Stratégia ST 1	5 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec využiť silné stránky a príležitosti.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - 100 % pokrytie signálom Orange, - 100 % pokrytie signálom T – mobile a O2, - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, - obecný občasník a rozhlas, - vlastné webové stránky všetkých organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov, - legislatívne a stavebné prekážky pri budovaní informačných technológií,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 	Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST 	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých

faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Podbrezová a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Podbrezová patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Podbrezová vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE PODBREZOVÁ.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Podbrezová. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Podbrezová a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR BBSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Podbrezová poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Podbrezová je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Podbrezová je súčasťou vyššieho územného celku Bratislava. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHSR obce Podbrezová:

Hlavné disparity BBK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;
- nevyužitý potenciál pestovania rôznych kultúrnych plodín pre oblasť energetiky a ekologického poľnohospodárstva;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v rozhodujúcich odvetviach;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne, nízka orientácia na PZI do odvetví s vyššou pridanou hodnotou;
- nízky rast produktivity práce v priemysle;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania;
- podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP;
- nevyužitý potenciál turizmu – kúpeľníctvo, chránené územia a lazy;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);
- nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV;
- nedodržiavanie stanovených limitov a regulatívov;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny a budúcich obnoviteľných zdrojov energie;
- nízka dopravná dostupnosť územia a „regionálna logistika“;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra vo vybraných okresoch, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- postupný zánik strategicky významných študijných programov a odborov;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
- nízka životná úroveň v južných okresoch;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- nedostatočná propagácia regiónu a jeho komparatívnych výhod;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov.

Hlavné faktory rozvoja BBK:**v pôdohospodárstve**

- dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny;
- lesné hospodárstvo – vysoké zásoby a ťažba dreva;
- dôsledné uplatňovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky aj v chránených oblastiach;

v priemysle

- možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, drevospracujúceho, keramického a sklárskeho priemyslu;
- budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia;
- podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach, zvýšenie atraktivity pre prílev PZI;
- možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných nerastných surovín;
- možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce

v priemyselnej výrobe;

- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;

v službách

- atraktívny potenciál pre zvyšujúci sa záujem o turizmus, zameranie sa na kúpeľníctvo a vidiecky turizmus;
- záujem regionálnej samosprávy o podporu podnikateľského a inovačného prostredia v regióne;
- existujúce poradenské centrá pre rozvoj podnikateľského prostredia;
- začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom;
- rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach, zvyšovanie dostupnosti služieb pre obyvateľstvo;

v technickej infraštruktúre

- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť – Krakov;
- dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia – veľká koncentrácia druhotných drevných surovín vhodných na energetické účely;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;

- vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
- možnosť vytvorenia kvalitného regionálneho systému celoživotného vzdelávania (NSRR, 2013, s.91-92).

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Podbrezová v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ dobrá poloha obce vzhľadom na dostupnosť krajského mesta B. Bystrica a okresného mesta Brezno (cesta I/66 triedy prechádzajúca katastrom),	1,5	- nevhodne alokované pohostinské zariadenie pri vchode do MŠ, klubu dôchodcov a ambulancie (Kolkáreň),	1,5
+ relatívne vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním – 24,46 % a vysokoškolským vzdelaním – 9,04 %,	1,5	- nedostatočné pokrytie obchodnými a komerčnými službami (domáce potreby, drogéria, textil, oprava obuvi, servis elektroniky, atď..),	1
+ celkovo 175 činných fyzických osôb podnikateľov,	1,5	- absencia cukrárne,	0,5
+ najväčší zamestnávateľ v regióne – Železiarne Podbrezová, a.s.,	1,5	- nevyužívaná budova nákupného strediska,	1,5
+ rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce,	1	- absencia predajne mäsových výrobkov,	1
+ celkovo 86 podnikateľských subjektov – právnické osoby,	1,5	- útlm stavebnej výroby,	1,5
+ Podbrezová má postavenie centra lokálneho významu s pretrvávajúcou podporou rozvoja osídlenia,	1,5	- nezáujem mladých ľudí o podnikanie,	1,5
+ obyvatelia zamestnaní prevažne v sekundárnom a terciárnom sektore – 940 a 816 (k roku 2011),	1	- nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce,	1,5
+ sídlo s fungujúcim poľnohospodárskym podnikom so sídlom v obci Predajná,	1	- vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života,	1,5
+ v centrálnej časti Podbrezová sústredená základná, ale aj vyššia občianska vybavenosť,	1	- mála výmera katastrálneho územia k počtu obyvateľov,	1,5
+ dostupné komerčné služby pre obyvateľov,	1,5	- nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,	1,5
+ rozvinutá kovovýroba,	1		
+ existujúce skladové hospodárstvo (Štiavnička, u. Sládkovičova, atď.),	1		
+ rozvinutá drevárska výroba – Lopej – Vajsková,	1		
+ rozvinutá stavebná výroba – Podbrezová,	1		
spolu	18,5	spolu	14,5
výsledok	4,0		

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ prechádzajúca cesta I/66 spájajúca obec s krajským mestom B.Bystrica a okresným mestom Brezno,	1,5	- nevyhovujúci stav chodníkov pre peších v časti Štiavnička a na Chalúpkovej ul.,	1,5
+ vybudovaná sieť ciest III. triedy,	1,5	- nevyhovujúci stav miestnych komunikácií v časti Štiavnička, Hnusno a Lopej,	1,5
+ Cez obec je vedená verejná autobusová doprava SAD – Brezno – Podbrezová – B.Bystrica - Bratislava,	1	- nevhodne riešený pohyb chodcov v priestore obch. domu Podbrezová,	1,5
+ vybudovaná autobusová stanica v okrsku Podbrezová – 7 nástupíšť,	1	- nevhodne riešené chodníky pre peších v časti Kolkáreň,	1
+ dostatočné pokrytie zastávkami SAD,	1	- potrebná rekonštrukcia miestnej komunikácie v smere na časť Skalica – Vríšok,	1
+ dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce,	1,5	- nevyhovujúci stav autobusovej stanice,	1,5
+ v smere východ - západ prechádza elektrifikovaná železničná trať III. skupiny ŽSR č. 170 (Zvolen – Červená skala),	1,5	- nevyhovujúci stav komunikácie „Na Švermov Rad“,	0,5
+ vybudovaná železničná vlečka do areálu ŽP,a.s.,	1	- absencia chodníka popri ceste I/66 „Na Švermov rad“,	1,5
+ Úzkorozchodná Čiernohronska železnica,	0,5	- nedobudované chodníky pre peších v časti Lopej,	1
+ čiastočne vybudované chodníky pre peších,	1	- absencia prechodu pre chodcov na križovatke pri pekární,	1,5
		- nedostatok parkovacích miest na ul. Bendička,	1
		- nevyhovujúci stav miestnej komunikácie a chodníkov na ul. Sládkovičova,	1
		- nedostatok parkovacích miest v časti	1

		<ul style="list-style-type: none"> - Štiavnička, nevyhovujúci stav križovatky pred materskou školou, - nevyhovujúci stav premostenia k obecnému úradu, - nevyhovujúci stav cesty II. triedy v smere na obec Predajná, - absencia cyklotrás, - kolízie chodcov s dopravou v stiesnených úsekoch pôvodnej starej zástavby obce, - nevysporiadané vlastníctvo pod cestami a chodníkmi - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, 	1,5 1 1 1 1 1
spolu	11,5	spolu	23,0
		výsledok	-7,5

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ vybudované plochy cintorínov,	1	- nedobudovaná rozvodná sieť plynu v časti Štiavnička,	1,5
+ možnosti rozvoja bytovej výstavby,	1,5	- nevyhovujúci stav obecného rozhlasu,	0,5
+ obec Podbrezová je dnes zásobovaná pitnou vodou z 3 vodovodov,	1,5	- nedostatočná kapacita a technický stav elektrickej siete v časti Skalica,	1
+ existencia vlastných vodných zdrojov – Hámor, Bystrá, Kráľ Matyáš,	1,5	- nevyhovujúci technický stav vodovodnej siete v časti Lopej,	1,5
+ vodojem Frúdle o objeme 236 m3, vodojem Kolkáreň o objeme 400 m3,	1,5	- nevybudovaný bezbariérový prístup do budovy OčÚ a zdravotného strediska,	1
+ dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 100 %, T - mobile - 100 %, O2 – 100 %, prevádzka Slovenskej pošty, a.s.,	1	- potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete,	1,5
+ vyvedené 22 kV distribučné linky č. 308, 382, 426, 426 v smere do záujmového územia a riešeného územia,	1,5	- voda z miestneho vodného zdroja Matyáš z hľadiska kvality vykazuje zvýšené množstvo arzenu, čiže je chemicky závadná,	1,5
+ dostatočná kapacita transformátorových staníc,	1,5	- zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie,	1,5
+ vybudovaná sieť miestneho rozhlasu pre informovanie obyvateľov obce,	1	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce,	1
+ obec je zásobená zemným plynom z jestvujúceho VTL plynovodu o tlaku 2,5MPa (prípojkou) DN200/300,	1,5	- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,	1,5
+ vybudované regulačné stanice plynu,	1,5	- vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia,	1,5
+ administratívnym územím obce Podbrezová vedú diaľkové káble: diaľkový optický kábel /DOK/ Banská Bystrica – Brezno,	1	- naplňajúca sa kapacita cintorínov,	1
+ v obci Podbrezová je vybudovaná digitálna telefónna ústredňa RSU,	1	- zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry,	1
+ vybudované verejné osvetlenie vo všetkých častiach obce,	1,5	- prevaha nadzemných vedení nad podzemnými-obmedzenia ochranných pásiem,	1
+ požiarňa zbrojnica v správe obce Podbrezová,	1,5	- absencia vysokokapacitnej dátovej siete k jednotlivým domom,	1,5
spolu	21,5	spolu	18,5
výsledok	-3,5		

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ okrsku Lopej v zóne Vajsková je v súčasnosti vybudovaná splašková kanalizácia,	1,5	- nedobudovaná kanalizačná sieť v časti Lopej,	1,5
+ vybudovaná ČOV pre priemyselný areál Vajsková,	1,5	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť na ul. Smreková,	1,5
+ v okrsku Lopej má vybudovanú samostatnú ČOV SOU ŽP a.s., Podbrezová,	1,5	- nedostatočne riešená kanalizačná sieť na ul. Bendička,	1,5
+ okrsk Podbrezová má v súčasnosti čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu v centrálnej časti obce (zóna Skalica. Sládkovičova ulica, Šupkova štvrť),	1,5	- nedoriešená likvidácia rastlinného odpadu v časti Lopej,	1,5
+ vybudovaná jednotná kanalizácia v obvode Kolkáreň,	1,5	- nedostatok odpadkových košov v časti Štiavnička,	1,5
+ vybudovaná tlaková kanalizácia v dĺžke 3900 m DN 50 - 120 v Starom závode ŽP a.s., Podbrezová,	1,5	- nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber,	1,5
+ v okrsku Štiavnička je vybudovaná splašková a jednotná kanalizácia DN 300 – 400,	1,5	- čierne skládky ako finančné bremeno obce,	1,5
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO,	1		
+ spracovaný POH obce Podbrezová,	1		

+ zabezpečený odvoz TKO,	1,5		
+ na území obce v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zástavby sa nachádzala jedna evidovaná skládka odpadu,	1,5		
+ v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov,	1		
+ zavedený lokálny systém podľa zvozového kalendára do zberných nádob a kontajnerov, resp. iným spôsobom /jedlé tuky a oleje/,	1		
+ zavedený donáškový systém na vyhradených miestach obce a do vyhradených zberných nádob,	1,5		
+ obec prevádzkuje ZBERNÝ DVOR, ktorý sa nachádza na adrese Štiavnička 199,	1,5		
+ obecné kompostovisko v časti Šíklav na parcele číslo 3695 v k. ú. Podbrezová,	1,5		
+ obec za účelom zhodnocovania BRKO zakúpila štiepkovač – drvič drevnej hmoty JUNKARRI HJ 4G,	1,5		
spolu	22,5	spolu	10,5
výsledok	10,5		

Životné prostredie

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ okrsku Lopej v zóne Vajsková je v súčasnosti vybudovaná splašková kanalizácia,	1,5	- veľký zdroj znečistenia ovzdušia, vody a ostatných zložiek životného prostredia – hutnícka výroba,	1,5
+ vybudovaná ČOV pre priemyselný areál Vajsková,	1,5	- nedostatok izolačnej zelene v časti Lopej, Skalica a Štiavnička,	1,5
+ v okrsku Lopej má vybudovanú samostatnú ČOV SOU ŽP a.s., Podbrezová,	1,5	- upchaté odtokové kanály na miestnych komunikáciách,	1,5
+ okrsok Podbrezová má v súčasnosti čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu v centrálnej časti obce (zóna Skalica. Sládkovičova ulica, Šupkova štvrť),	1,5	- nedostatočná kontrola majiteľov psov v časti Kolkáreň,	1,5
+ vybudovaná jednotná kanalizácia v obvode Kolkáreň,	1,5	- nedostatok oddychových zón v časti Kolkáreň,	1
+ vybudovaná tlaková kanalizácia v dĺžke 3900 m DN 50 - 120 v Starom závode ŽP a.s., Podbrezová,	1,5	- nedostatočne riešená zeleň v časti Skalica,	1
+ v okrsku Štiavnička je vybudovaná splašková a jednotná kanalizácia DN 300 – 400,	1,5	- absencia námestia obce Podbrezová,	1
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO,	1	- existencia čiernych skládok v lokalite Štiavnička,	1,5
+ spracovaný POH obce Podbrezová,	1	- vysoké dopravné zaťaženie na ceste I/66,	1,5
+ zabezpečený odvoz TKO,	1	- znečistené koryto toku Hron a Vajskovský potok,	1,5
+ v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov,	1,5	- malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk,	1
+ v území obce sa nachádzajú územia NATURA 2000: Alúvium Hrona,	1,5	- zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútrosídlsková doprava,	1,5
+ obecné kompostovisko v časti Šíklav na parcele číslo 3695 v k. ú. Podbrezová,	1,5	- zvýšená hladina hluku na železničnej trati na hlavnom ťahu č. 170,	1,5
+ obec za účelom zhodnocovania BRKO zakúpila štiepkovač – drvič drevnej hmoty JUNKARRI HJ 4G,	1,5		
spolu	19,5	spolu	17,0
výsledok	-2,5		

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ zabezpečená opatrovateľská služba,	1,5	- absencia základnej lekárskej starostlivosti v časti Štiavnička a nedostatočne riešená dostupnosť v časti Lopej,	1,5
+ zariadenie klub dôchodcov v okrsku Lopej a okrsku Podbrezová,	1,5	- absencia služby stravovania dôchodcov,	1,5
+ dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),	1,5	- neposkytovaná služba denného stacionára,	1,5
+ funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,	1	- neposkytovaná služba monitoringu obyvateľov v dôchodkovom veku a ŽP,	1
+ stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť	1	- problémy s neprispôsobivými obyvateľmi,	1,5
+ uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce	1	- nedostatok nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi,	1,5
+ pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...),	1,5	- vysoké nájomné v nájomných bytoch z titulu legislatívy,	1,5
+ existujúce zariadenia zdravotných stredísk sa nachádzajú v okrsku Podbrezová v priestore Ulica Sládkovičova, Železiarne Podbrezová, Ulica Štúrov rad,	1,5	- nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života,	1
		- nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre	1

+	existencia lekárne v Podbrezovej,	1	-	mládež a dorast, na voľnočasové aktivity	1
+	zariadenie rehabilitačnej ambulancie v okrsku Podbrezová priestor železiarne Podbrezová,	1,5	-	nedoriešená sociálna sieť,	1,5
+	zariadenie protetiky v okrsku Podbrezová a okrsku Štiavnička,	1,5	-	zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu,	1
			-	absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis),	1
			-	nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,	1,5
			-	negatívny demografický vývoj a zdravotný stav obyvateľstva,	
spolu		15,5	spolu		18,0
			výsledok		-2,5

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia 3 materských škôl v okrsku Lopej, Podbrezová, Štiavnička,	1,5	- nedostatočná kapacita materskej školy v časti Štiavnička,	1,5
+ zariadenie základnej školy zastúpené v okrsku Podbrezová, Štiavnička,	1,5	- nevyhovujúci stav ihriska v časti Štiavnička,	1
+ športový areál Kolkáreň bol prebudovaný na futbalový štadión,	1	- absencia detského ihriska v časti Lopej,	1
+ 2 oddelenia ŠKD,	1	- nedostatočná údržba ihriska v časti Štiavnička,	1
+ zrekonštruovaná budova základnej školy,	1	- potrebná modernizácia vybavenia základnej školy, jedálne, družiny, telocvične ...	1
+ pedagogickí zamestnanci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady,	1	- absencia jasiel	1,5
+ súčasťou areálu je viacúčelová vyasfaltovaná plocha na školskom dvore a na južnej strane budovy školská záhrada so skleníkom,	1	- malá kapacita krytých športovísk,	1
+ vybudovaná športová infraštruktúra základnej školy,	1	- výhľadovo nepostačujúca kapacita materských škôl,	1,5
+ existencia súkromnej strednej školy,	1,5	- chýbajúce zdroje na obnovu a rekonštrukciu,	1,5
+ zariadenia telocvične vybudované v okrsku Lopej ako súčasť SOU,	1	- dovybavenie a rozšírenie detských ihrísk,	1
+ existencia fitness v objekte materskej školy,	1		
+ v okrsku Podbrezová vybudovaná telocvičňa nachádza ako súčasť základnej školy,	1		
+ zariadenia veľkopoštných ihrísk v okrsku Podbrezová v priestore Skalica(tréningové futbalové ihrisko),	1		
+ vybudované ihriská v časti Kolkáreň (futbalový štadión, tenisové kurty),	1		
+ vybudovaný športový areál v okrsku Štiavnička,	1		
+ zariadenie otvoreného plaveckého bazénu v okrsku Podbrezová priestor Kolkáreň,	1		
5spolu	17,5	spolu	12,0
výsledok	5,5		

Kultúra

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ dom kultúry v centrálnej časti obce s viacúčelovou kultúrnou sálou,	1,5	- nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca,	1,5
+ dostupná knižnica v okrsku Lopej, Štiavnička,	1	- zlý technický stav budovy kultúrneho domu,	1,5
+ existencia kina v budove Domu kultúry v priestore Kolkáreň,	1,5	- potrebná obnova kina – vybavenie, technológia,	1,5
+ Rímsko-katolícky gotický kostol sv. Juraja v časti obce Podbrezová,	1,5	- zastaralé technické vybavenie domu kultúry,	1,5
+ Rímsko-katolícky kostol sv. Štefana Uhorského v Podbrezovej,	1,5	- nedostatočná kapacita na celoobecné podujatia,	1
+ existencia tehcnických pamiatok,	1,5	- nedostatočná modernizácia služieb obecných knižníc,	1
		- absencia múzea ľudovej kultúry, prípadne histórie,	1
spolu	8,5	spolu	9,0
		výsledok	0,5

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
-----------------	------	------------------	------

+ v okrsku Lopej v priestore Ulica Družby je alokovaný Agromotel,	1,5	- obec ako typicky priemyselný celok s intenzívnou hutníckou výrobou,	1,5
+ v okrsku Podbrezová v priestore Kolkáreň sa nachádza Dom hostí a Ubytovňa - účelové zariadenia železniari Podbrezová as,	1,5	- nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu,	1,5
+ v okrsku Štiavnička sa nachádza v priestore BD Štiavnička turistická ubytovňa,	1,5	- chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine,	1
+ v priestore Ulica Družby je riešené v rámci Agromotelu pohostinstvo a reštaurácia,	1,5	- nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu,	1
+ v okrsku Lopej v priestore Ulica Dolná sa nachádza zariadenie kaviarne, občerstvenia,	1	- nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrnoopoznávacieho cestovného ruchu,	1,5
+ v priestore potoka Belohra a cesty I/66 sa nachádza zariadenie motorestu,	1,5	- problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia,	1,5
+ vybudovaná lanovka na vrch Chvatimech,	1,5	- chýbajúce pešie väzby na obec,	1
+ blízka alokácia turistických centier – Tále, Krpáčovo,	1,5	- nedostatok kvalitných stravovacích kapacít,	1
+ Čiernohorská železnica,	1,5		
+ bohatá hutnícka história s technickými pamiatkami,	1,5		
+ existencia otvoreného bazéna s vybudovaným areálom,	1,5		
spolu	16,0	spolu	9,0
výsledok	7,0		

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia verejného rozhlasu,	1	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce,	1,5
+ dostatok priestorov pre administratívu,	1,5	- nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu,	1
+ budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	1,5	- zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus,	1,5
+ vlastná matrika a stavebný úrad,	1,5	- nevyhovujúci stav budovy obecného úradu,	1,5
		- v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou,	1,5
		- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,	1
		- nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe,	1
		- absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy,	1
		- nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy,	1
		- nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy,	1
		- nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát,	1
		- pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,	1
spolu	5,5	spolu	14
		výsledok	-8,5

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
-----------------	------	------------------	------

+ 100 % pokrytie signálom Orange,	1,5	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu	1
+ 100 % pokrytie signálom T – mobile a O2,	1,5	- a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu	
+ postupne zavádzané služby eGovernmentu a	1,5	- vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-	
elektronizácia služieb štátnej správy a		- služieb,	
samosprávy		- nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a	1
+ dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej	1	- štandardizácie dokumentov vo verejnej	
IK infraštruktúry v obecnom úrade,		- správe,	
+ relatívne vysoká penetrácia širokopásmového	1	- absencia koncepčného a systematického	1
pripojenia,		- formovania právneho rámca podpory	
+ obecný občasník a rozhlas,	1	- aplikácie IT v procesoch výkonu činností	
+ vlastné webové stránky všetkých organizácií v	1	- verejnej správy,	
zriaďovateľskej pôsobnosti obce,		- nízky podiel e-služieb verejnej správy s	1
		- vyššou pridanou hodnotou a nízka	
		- efektívnosť ostatných služieb verejnej správy,	
		- nízka efektívnosť, bezpečnosť a	1
		- interoperabilita ISVS,	
		- nedostupný kvalitný digitálny obsah,	1
		- fyzicky nedostupný internet v území s nízkou	1
		- hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre	
		- používateľov,	
		- pomaly zavádzané základné služby	1
		- eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných	
		- elektronizovaných verejných služieb, ktoré	
		- väčšinou iba kopírujú papierové služby,	
		- chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k	1
		- domom,	
spolu	8,5	spolu	9
		výsledok	-0,5

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie kľúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Podbrezová.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR BBSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách
obec
investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec,
obyvatelia obce,
podnikateľské subjekty,
mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina

obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Podbrezová 2015 - 2024

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE PODBREZOVÁ

Vízia

Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – hutnícka produkcia, kovovýroba, drevovýroba. Vytvorí podmienky na rozvoj drobných výrobných prevádzok, ktoré neovplyvňujú kvalitu bývania. V obci je dobudovaná infraštruktúra s vytvorenými podmienkami pre individuálnu bytovú výstavbu. Bol vytvorený dostatočný priestor na bývanie v čistom, zdravom prostredí, s dostatkom príležitostí na trávenie voľnočasových aktivít, s dôrazom na využitie potenciálu obce a jej okolia pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. Obec Podbrezová bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov, ako aj jej jednotlivých častí – Lopej, Vajsková, Skalica, Štiavnička, Chvatimech a Brezová. V obci je rozvinutá predškolská výchova v 3

zariadeniach, ako aj povinná školská dochádzka zabezpečená plnoorganizovanou základnou školou. V obci sa naďalej rozvíja stredné súkromné školstvo zamerané na vzdelávanie v oblasti hutníctva.

Obec bude vyvážené a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania. V súvislosti s rozvojom sa bude snažiť propagovať existujúce prírodné hodnoty, ktoré zasahujú do oblasti. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Podbrezová. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Podbrezová a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Podbrezová disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Podbrezová všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Podbrezová v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií. Pridanou hodnotou by mala byť výstavba nových komunikácií a cyklotrás.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia. Obec podpísala zmluvu na prevádzkovanie verejného osvetlenia s SSE. a.s.. Spoločnosť zabezpečí modernizáciu, rozširovanie vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržbu existujúcich svetelných bodov, prípadne ich prestavba na energeticky úspornejší systém.

Okrem toho obec zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, plynárenskej, elektrickej, komunikačnej a dátovej. V tejto oblasti je potrebné budovať ďalšie verejnoprospešné stavby a zariadenia, ako trhovisko, parkoviská a odstavné plochy pre vozidlá, zberné miesta, hygienické zariadenia, stojiská pre kontajnery, rozptylové lúky, autobusové zástavky a podobne.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Pozornosť treba venovať aj tzv. zelenému odpadu a jeho kompostovaniu. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj detské a športové ihriská vo všetkých častiach obce Podbrezová so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba či organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Podbrezová považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Podbrezová v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnom vzdelávacom zariadení, ktorým sú zariadenia predškolskej výchovy a plnoorganizovaná základná škola.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce, teda ni plné financovanie, ale podpora. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Podbrezová či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný šport je jednou z ciest vyplňania voľnočasových aktivít obyvateľstva a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk vytvárajú vyšší štandard životných podmienok jednotlivých miest a obcí. Podporu výkonnostného a reprezentačného športu by mal zastrešovať štát, nakoľko obecné prostriedky postačujú ledva na prevádzku športovísk. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, menšej kriminalite či úrazovosti.

7. Kultúra

Obec Podbrezová v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, a prevádzkuje obecnú knižnicu. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych inštitúcií k na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu obec plní najmä úlohy koordinačné, propagačné, organizačné a legislatívne. Prostredníctvom masmediálnych prostriedkov informuje verejnosť o kultúre, prírodných danostiach, špecifikách obce, možnostiach kultúrneho, spoločenského, či relaxačného využitia územia. Spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva. Zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisťátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľádovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Podbrezová nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Podbrezová, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do zlepšovania podmienok života obyvateľov obce v zdravom životnom prostredí pri zachovaní okolitého prírodného potenciálu. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľádovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci. Obec bude podporovať služby a takú výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na zveľadenie katastrálneho územia, s cieľom zachovania atraktivity obce na bývanie bez rušivých vplyvov a priemyselnej výroby. Opatreniami pre podporu malého podnikania a služieb sa bude snažiť znižovať nezamestnanosť. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky v rámci hodnôt nachádzajúcich sa v okolí. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu obyvateľstva v aktívnom prostredí s vybudovanou infraštruktúrou. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácií nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácií nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a

na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Podbrezová je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

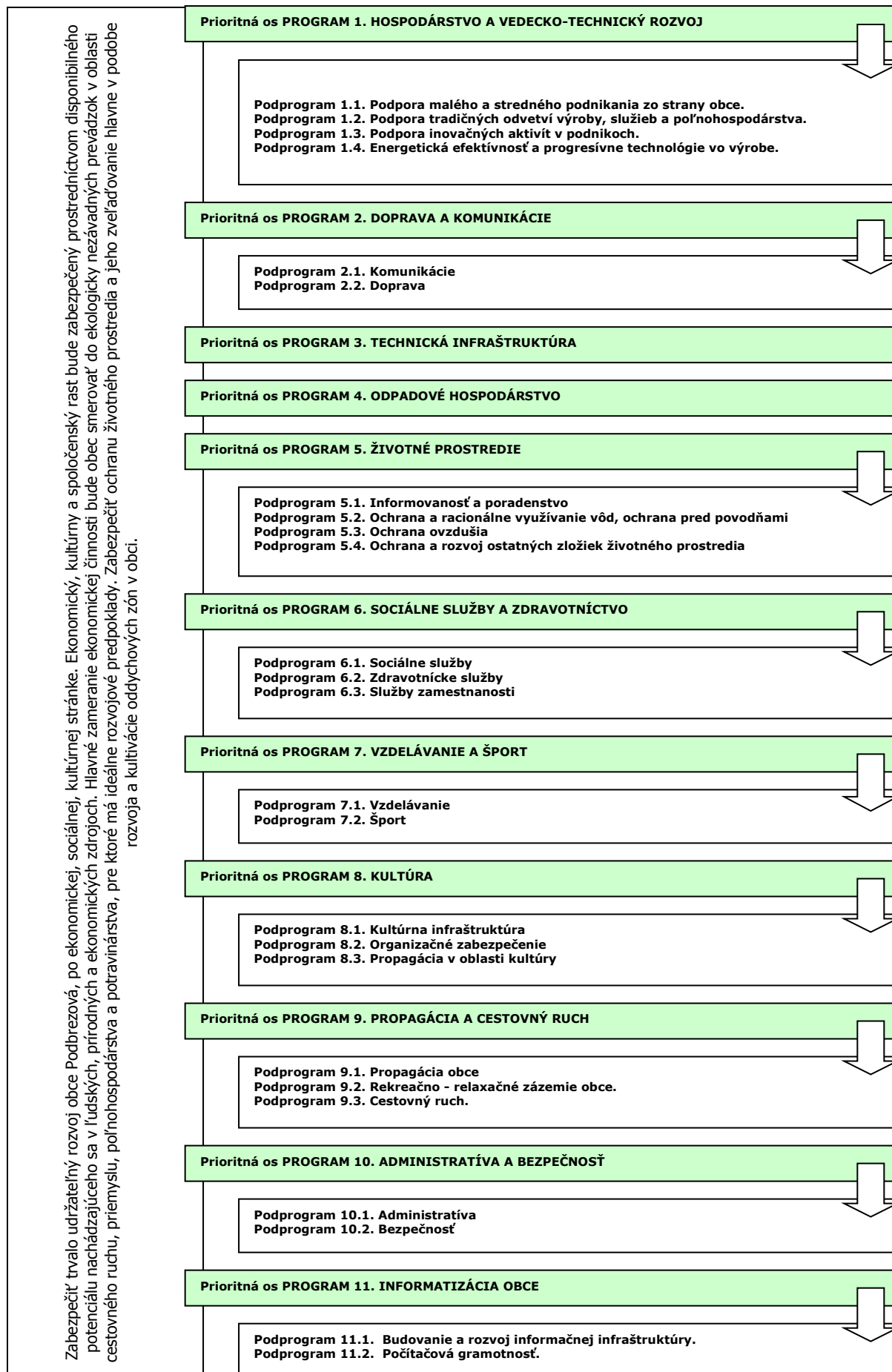
K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbrezová na roky 2015 – 2024 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Podbrezová. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.**Cieľ 1.1****Opatrenie 1.1.1****Opatrenie 1.1.2****Opatrenie 1.1.3****Opatrenie 1.1.4****Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.**

Vytváraním podmienok, legislatívne a technicky podporovať malé podnikanie a služby.

Podporovať výučbu a rozvoja tradičných remesiel v obci s orientáciou na prírodné danosti a tradície.

Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.**Cieľ 1.2****Opatrenie 1.2.1****Podpora tradičných odvetví výroby a poľnohospodárstva.**

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel, výroby a služieb v obci.

Podporovať rozvoj tých odvetví, pre ktorých rozvoj existujú danosti.

Podprogram 1.3.**Cieľ 1.3****Opatrenie 1.3.1****Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.**

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.**Cieľ 2.1****Opatrenie 2.1.1****Opatrenie 2.1.2****Opatrenie 2.1.3****Opatrenie 2.1.4****Opatrenie 2.1.5****Opatrenie 2.1.6****Opatrenie 2.1.7****Komunikácie**

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Úprava dopravnej infraštruktúry.

Podprogram 2.2.**Cieľ 2.2****Opatrenie 2.2.1****Opatrenie 2.2.2****Doprava**

Zabezpečenie návaznosti dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Hromadná autobusová doprava.

Hromadná železničná doprava.

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska životných štandardov, prílevu investícií, zamestnanosti a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej štruktúry a počtu obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3**Opatrenie 3.1****Opatrenie 3.2****Opatrenie 3.3****Opatrenie 3.4****Opatrenie 3.5****Opatrenie 3.6****Opatrenie 3.7****Opatrenie 3.8****Opatrenie 3.9****Opatrenie 3.10**

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.

Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.

Modernizácia obecného rozhlasu rozhlasu.

Požiarňa ochrana.

Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.

Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v obci Podbrezová.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.

Rekonštrukcia telekomunikačnej siete.

Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Opatrenie 4.4	Modernizácia obecného zberného dvora a kompostoviska.
Opatrenie 4.5	Vybudovanie stojísk, prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch, nádob na odpad a veľkokapacitných zberných nádob.
Opatrenie 4.6	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.
Opatrenie 4.7	Dostavba a rekonštrukcia dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení a výsadba izolačnej zelene.
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.
Opatrenie 6.1.5.	Obecná nájomná bytová výstavba.

Podprogram 6.2.

Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti.
Opatrenie 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľuďoch a dlhodobo chorých.

Podprogram 6.3.

Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.**Vzdelávanie**

Cieľ 7.1

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenie 7.1.1

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Opatrenie 7.1.2

Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.

Opatrenie 7.1.3

Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.

Opatrenie 7.1.4

Podpora záujmovej činnosti.

Opatrenie 7.1.5

Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.

Opatrenie 7.1.6

Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.2.**Šport**

Cieľ 7.2.

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu.

Opatrenie 7.2.1

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Opatrenie 7.2.2

Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.

Opatrenie 7.2.3

Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.

Opatrenie 7.2.4

Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.

Opatrenie 7.2.5

Podporovať talentovanú mládež.

Opatrenie 7.2.6

Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.

Opatrenie 7.2.7

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou.

Podprogram 8.1.**Kultúrna infraštruktúra**

Cieľ 8.1

Zachovanie kultúrne-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenie 8.1.1

Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Opatrenie 8.1.2

Expozície, galérie a pamiatky.

Opatrenie 8.1.3

Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecnej knižnice.

Opatrenie 8.1.4

Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.2.**Organizačné zabezpečenie**

Cieľ 8.2

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenie 8.2.1

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.**Propagácia v oblasti kultúry**

Cieľ 8.3

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenie 8.3.1

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom webovej stránky domu kultúry.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.**Propagácia obce**

Cieľ 9.1

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenie 9.1.1

Aktualizácia www stránky obce.

Opatrenie 9.1.2

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.**Rekreačno - relaxačné zázemie obce.**

Cieľ 9.2

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenie 9.2.1

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.**Cestovný ruch.**

Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Administratíva

Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia interiérov budovy Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Opatrenie 10.2.1	Modernizácia kamerového systému.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e-government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy a zabezpečenie dátovej komunikačnej siete.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Podbrezová
2015 - 2024

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Vytváraním podmienok, legislatívne a technicky podporovať malé podnikanie a služby.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Aktivita	Podporovať výučbu a rozvoja tradičných remesiel v obci s orientáciou na prírodné danosti a tradície. Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci. Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.
Opatrenie 1.1.2 Aktivita	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem. Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Opatrenie 1.1.3 Aktivita	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce. Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov.
Opatrenie 1.1.4 Aktivita	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci. Rekonštrukcia domu služieb. Výstavba trhoviska v časti Štiavnička. Podpora rozvoja reštauračných služieb v časti Šupkova štvrť. Podpora rozvoja reštauračných služieb v okrsku Štiavnička. Podpora rozvoja komerčných služieb v časti Šupkova štvrť.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví výroby a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel, výroby a služieb v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Aktivita	Podporovať rozvoj tých odvetví, pre ktorých rozvoj existujú danosti. Podpora zavádzania nových environmentálne vhodných technológií do podnikov hutníckej výroby. Podpora zavádzania nových environmentálne vhodných technológií do podnikov kovovýroby. Podpora zavádzania nových environmentálne vhodných technológií do podnikov drevárskej výroby.
-----------------------------	---

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Aktivita	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Spracovanie technickej dokumentácie. Inštalácia slnečných kolektorov na verejnej budovy, obnova technológií kotolní, zateplenie budov v rámci výmeny výplni otvorov za úspornejšie, doplnenie zdrojov tepla o obnoviteľné zdroje a úsporné technológie, rekonštrukcia riadenia, merania a regulácie zdrojov tepla. Inštalácia slnečných kolektorov na budovách škôl, a verejných budovách.
-----------------------------	---

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Podbrezová. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.1.1
Aktivity Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Štiavnička.
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Hnusno.
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Lopej.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie pred obecným úradom.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie v smere na časť Skalica – Vršok.
Rekonštrukcia komunikácie „Na Švermov Rad“.
Výstavba prepojenia zón Belohrad a Čelno.
Výstavba prepojenia ul. Družby a cesty I/66.
Výstavba prístupovej komunikácie v priestore Za hronom.
Výstavba prepojenia ČOV Štiavnička – Chvatimech.
Výstavba miestnej komunikácie k územiu Hrbok.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Sládkovičova.
Rekonštrukcia križovatky pred materskou školou.
- Opatrenie 2.1.2
Aktivity Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Výstavba obchvatu obce Podbrezová (cesta I/66).
Rekonštrukcia cesty I/72 v úseku Podbrezová – Mýto pod Ďumbierom.
- Opatrenie 2.1.3
Aktivity Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba cyklotrasy s prepojením na časť Lopej.
Výstavba cyklotrasy v smere na Piesok a Chvatimech.
Výstavba cyklochodníka/ch. pre korčuliarov v priestore ul. Družby.
- Opatrenie 2.1.4
Aktivity Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba parkovacích plôch v časti Štiavnička.
Výstavba parkovacích miest na ul. Bendička.
Dostavba parkovacích plôch pre „fitnesscentrom“.
Dostavba 14 p.m. pre potreby zariadenia Agromotel.
Dostavba 21 p.m. pre potreby SOŠ.
Dostavba 12 p.m. pred Obchodným domom.
Výstavba parkoviska (20 p.m.) pri železničnej stanici.
Dostavba 120 p.m. pred Domom kultúry – Kolkáreň.
Dostavba 100 p.m. pre potreby Športového štadiónu – Kolkáreň.
Výstavba parkoviska Čiern. žel. – Chvatimech – 50 p.m..
- Opatrenie 2.1.5
Aktivity Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba a rekonštrukcia chodníkov v časti Štiavnička.
Dostavba a rekonštrukcia chodníkov na Chalúpkovej ul..
Dostavba a rekonštrukcia chodníka v priestore obch. domu Podbrezová.
Dostavba a rekonštrukcia chodníka v priestore časti Kolkáreň.
Výstavba chodníka popri ceste I/66 „Na Švermov rad“.
Dostavba chodníkov pre peších v časti Lopej.
Rekonštrukcia chodníka pozdĺž cesty I/66 pozdĺž areálu železniární.
Výstavba jednostranného chodníka od sídliska Kolkáreň po Sv. Antonka.
Výstavba náučného chodníka „Sv. Antonko“.
Rekonštrukcia a dostavba chodníkov na ul. Sládkovičova.
- Opatrenie 2.1.6
Aktivity Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.
Rekonštrukcia premostenia v časti Podbrezová.
- Opatrenie 2.1.7
Aktivity Úprava dopravnej infraštruktúry.
Osadenie spomaľovača na ul. Družby.
Osadenie spomaľovača medzi kruhovým objazdom a zastávkou SAD.
Označenie prechodu pre chodcov na križovatke pri pekárni.
Výstavba protihlukových stien – Šrotové pole, Smrečina a Nový závod.
Výstavba protihlukových stien – Lopej západne od križovatky – 250 m.
Výstavba protihlukových stien – Lopej východne od križovatky – 500 m.

Podprogram 2.2. Doprava**Cieľ 2.2 Zabezpečenie návaznosti dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.**

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.2.1
Aktivity Hromadná autobusová doprava.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba a obnova zastávok SAD.
Rekonštrukcia a dostavba autobusovej stanice.
- Opatrenie 2.2.2
Hromadná železničná doprava.
Výstavba železničnej stanice v zóne Chvatimech.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska životných štandardov, prílevu investícií, zamestnanosti a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej štruktúry a počtu obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
---------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba plôch IBV v lokalite Pod Hrbkom. Dostavba plôch IBV v lokalite ul. Čelno. Dostavba plôch IBV v lokalite ul. Chalúpkova štvrť. Dostavba plôch IBV v lokalite Belohrad. Dostavba plôch IBV v lokalite Skalica.
Opatrenie 3.2 Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie a ďalšie úsporné technológie, osvetlenie priechodov pre chodcov.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám. Spracovanie technickej infraštruktúry. Úprava vstupov vo verejných budovách.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Modernizácia obecného rozhlasu. Spracovanie technickej dokumentácie. Zlepšenie informovanosti občanov – oznamy MR cez sms. Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu.
Opatrenie 3.5 Aktivity	Požiarňa ochrana. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budov požiarnej zbrojnice. Rekonštrukcia a modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.
Opatrenie 3.6 Aktivity	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie plochy cintorína v lokalite Lopej.
Opatrenie 3.7 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v obci Podbrezová. Rekonštrukcia centrálnych zdrojov vykurovania. Výstavba energeticky efektívnych zdrojov. Rekonštrukcia rozvodov.
Opatrenie 3.8 Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodnej siete v časti Lopej. Dostavba a zokruhovanie vodovodnej siete v časti Lopej v dĺžke 1000 m. Rekonštrukcia vodovodnej siete v časti Piesok.
Opatrenie 3.9 Aktivity	Rekonštrukcia telekomunikačnej siete. Spracovanie technickej infraštruktúry. Realizácia kabelizácie miestnej telefónnej a dátovej siete.
Opatrenie 3.10 Aktivity	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete. Výstavba transformátorovej stanice – Lopej západ – 400 kVA. Výstavba transformátorovej stanice – Lopej východ – 160 kVA. Výstavba transformátorovej stanice – Za Hronom – 160 kVA. Výstavba transformátorovej stanice – Štiavnička – 250 kVA. Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete v časti Skalica. Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Pod Hrbkom, Hrbok, Družby. Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Čelno, Belohrad. Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Skalica. Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Bendička. Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Šupkova štvrť. Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Chalúpkova štvrť. Výstavba RS plynu Chalúpkova štvrť. Dostavba rozvodnej siete plynu v časti Štiavnička.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivita	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivita	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber. Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Aktivita	Rekultivácia skládky odpadu „Šiklov“. Rekultivácia skládky odpadu „Za Šiklovom“. Riešenie problému znečistenia verejných priestranstiev chovateľmi psov.
Opatrenie 4.4	Modernizácia obecného zberného dvora a kompostoviska.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia zberného dvora. Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor. Obstaranie mechanizácie obecné kompostovisko.
Opatrenie 4.5	Vybudovanie stojísk, prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch, nádob na odpad a veľkokapacitných zberných nádob.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Osadenie odpadkových košov na psie exkrementy v časti Kolkáreň. Osadenie odpadkových košov v časti Štiavnička.
Opatrenie 4.6	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba kanalizačnej siete v časti Lopej – 3580 m. Výstavba samostatnej ČOV Lopej – Murgašova. Výstavba samostatnej ČOV v zóne Čelno – Belohrad. Výstavba samostatnej ČOV v zóne Chvatimech. Dostavba kanalizačnej siete na ul. Smreková. Dostavba a rekonštrukcia kanalizačnej siete na ul. Bendička – 1450 m. Výstavba verejných WC v centrálnej časti obce. Dostavba kanalizačnej siete nad priemyselným areálom Vajsková. Dostavba kanalizačnej siete v zóne Čelno – Belohrad – 2200 m. Výstavba kanalizačnej siete na ul. Družby. Dostavba kanalizačnej siete v okrsku Štiavnička – 220 m. Dostavba kanalizačnej siete v zóne Skalica. Dostavba kanalizačnej siete na ul. Švermov – 170 m. Dostavba kanalizačnej siete na lokalite Chalúpkova štvrť – 1410 m. Dostavba kanalizačnej siete na ul. Štúrov – 650 m. Dostavba kanalizačnej siete na ul. Hviezdoslavova – 670 m. Dostavba kanalizačnej siete v zóne Chvatimech - 120 m.
Opatrenie 4.7	Dostavba a rekonštrukcia dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva	
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Aktivity Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvedy v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
Pravidelný monitoring vodovodnej siete.

Opatrenie 5.2.2 Výstavba protizáplavových opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba protipovodňových opatrení v časti Skalica.
Realizácia protipovodňových opatrení na toku Hnused.

Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.
Aktivity Revitalizácia vodného toku Bystrianka.
Revitalizácia vodného toku Brezová.
Rekonštrukcia oporného múru na rieke Hron v úseku ŽP, a.s..
Výčistenie a revitalizácia koryta toku Hron.
Výčistenie a revitalizácia koryta toku Vajskovský.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení a výsadba izolačnej zelene.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia protieróznych opatrení.
Výsadba izolačnej zelene v časti Lopej.
Výsadba izolačnej zelene v časti Štiavnička.
Výsadba izolačnej zelene v časti Skalica.

Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba oddychových zón v časti Kolkáreň (lavičky, zeleň, ...).
Výstavba oddychovej zóny v časti Lopej.
Výstavba oddychovej zóny na ul. Smreková.
Výstavba oddychovej zóny v časti Chvatimech.
Výsadba estetickej zelene na ul. Družby.
Osadenie lavičiek v smere na časť Chvatimech.
Výstavba oddychovej zóny v parku pri pomníku.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1 Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.
Aktivity Tvorba podmienok pre poskytovanie stravovania obyvateľov v dôchodkovom veku.
Výstavba denného stacionáru.
Zriadenie služby „elektronický strážca“ pre obyvateľov dôchodkového veku a ŽP.

Opatrenie 6.1.2 Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Tvorba podmienok.
Opatrenie 6.1.3 Aktivity	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Tvorba podmienok.
Opatrenie 6.1.4 Aktivity	Marginalizované skupiny a rómske komunity. Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.1.5 Aktivity	Obecná nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba štandardných bytových domov.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby**Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1 Aktivity	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 6.2.2 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť. Udržanie existujúcich lekárskeho kapacít.
Opatrenie 6.2.4 Aktivity	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých. Realizácia priestorov pre zriadenie ambulancie praktického lekára pre dospelých v časti Štiavnička. Realizácia priestorov pre zriadenie ambulancie praktického lekára pre deti v časti Štiavnička. Rekonštrukcia budovy starej nemocnice (pod kostolom).

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti**Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.3.1 Aktivity	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania. Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.3.2 Aktivity	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva. Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Opatrenie 6.3.3 Aktivity	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT**Strategický zámer**

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie**Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
-----------------	---

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba kapacít materskej školy v časti Štiavnička, Modernizácia vnútorného vybavenia materských škôl.
Opatrenie 7.1.2 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva. Modernizácia vnútorného vybavenia základnej školy.
Opatrenie 7.1.3 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov.
Opatrenie 7.1.4 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Zriadenie stálych priestorov pre ZUŠ. Zriadenie centra voľného času.
Opatrenie 7.1.5 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia jedálne MŠ a ZŠ. Modernizácia vybavenia jedálne MŠ a ZŠ.
Opatrenie 7.1.6 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry. Modernizácia vybavenia školskej telocvične. Výstavba dopravného ihriska.

Podprogram 7.2. Šport**Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia ihriska v časti Štiavnička. Výstavba detského ihriska pod kostolom. Výstavba detského ihriska v časti Lopej – severne od rieky Hron. Výstavba detského ihriska v časti Lopej – v priestore Pod Vríškom. Výstavba detského ihriska v časti Lopej – v priestore Čelno. Výstavba viacúčelového ihriska v priestore Skalica. Výstavba viacúčelového ihriska v priestore Štiavnička. Rekonštrukcia a dostavba športového ihriska v lokalite Štiavnička. Revitalizácia a dostavba areálu otvoreného bazéna.
Opatrenie 7.2.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia. Výstavba petangového ihriska.
Opatrenie 7.2.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 7.2.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA**Strategický zámer**

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Pribežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra**Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
-----------------	--

Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Modernizácia a digitalizácia kina.
Rekonštrukcia objektu Alhambra na multifunkčné kultúrne zariadenie.
Výstavba bezbariérového prístupu do kultúrneho domu.
Modernizácia sociálnych zariadení v dome kultúry.
Modernizácia vybavenia DK.

Opatrenie 8.1.2 Expozície, galérie a pamiatky.
Aktivity Zriadenie expozície o histórii obce.

Opatrenie 8.1.3 Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecných knižníc.
Aktivity Modernizácia vybavenia obecných knižníc.

Opatrenie 8.1.4 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.
Aktivity Podpora kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimedialnej forme.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie koncepcie v multimedialnej forme.

Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom webovej stránky domu kultúry.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhladávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúlí v obci.
Aktivity Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atrakciách obce.
Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba turistickej výhliadky na vrchu Šiklov.
Rekonštrukcia a obnova lanovky na vrch Chvatimech.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ**Strategický zámer**

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva**Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia interiérov budovy Obecného úradu.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť**Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť a kamerové systémy.
Aktivity	Riešenie problému s neprispôsobivými obyvateľmi – bezpečnostné akcie. Osadenie kamier na výjazdových bodoch v obci. Osadenie kamier na železničnej stanici. Realizácia preventívnych akcií štátnej polície. Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách. Inštalácia kamery na križovatku pred materskou školou.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE**Strategický zámer**

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.**Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity	Technické zabezpečenie IS. Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci. Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.**Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy. Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Opatrenie 11.2.2 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.
Opatrenie 11.2.3 Aktivity	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb. Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Podbrezová sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ**Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.**

Cieľ 1.1 Vytváraním podmienok, legislatívne a technicky podporovať malé podnikanie a služby.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Podporovať výučbu a rozvoja tradičných remesiel v obci s orientáciou na prírodné danosti a tradície.	Počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	dopad	absolútny počet	obec Podbrezová	0	10
		Produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Podbrezová	5	20
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	obec Podbrezová	0	5
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	30
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	500

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví výroby a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel, výroby a služieb v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podporovať rozvoj tých odvetví, pre ktorých rozvoj existujú danosti.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	150
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	0	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	15

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Podbrezová	0	1500 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kW	obec Podbrezová	0	3000

		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Podbrezová	0	0
--	--	---	-------	-------	-----------------	---	---

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Podbrezová	0	15
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Podbrezová	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Podbrezová	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Podbrezová	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	-	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Podbrezová	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	5000
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	5000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Podbrezová	0	350
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Podbrezová	0	10
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Podbrezová	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných mostov	výstup	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	-	-
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	15
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Podbrezová	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie návážnosti dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Hromadná autobusová doprava.	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Podbrezová	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
Opatrenie 2.2.2	Hromadná železničná doprava.	Počet zrekonštruovaných zastávok	výstup	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.							
--	--	--	--	--	--	--	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Počet bytových jednotiek	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	50
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Podbrezová	0	500
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	50
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Podbrezová	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbrezová	0	5
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.	Počet prestavaných budov na bezbariérový prístup	dopad	počet	obec Podbrezová	0	4
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	20	50
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbrezová	1	5
Opatrenie 3.4	Modernizácia obecného rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom	dopad	%	obec Podbrezová	90	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
		Počet novonainštalovaných reprosústav,	výstup	počet	obec Podbrezová	0	50
Opatrenie 3.5	Požiarna ochrana.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbrezová	0	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	200
Opatrenie 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	2000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	200
Opatrenie 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v obci Podbrezová.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	1000
Opatrenie 3.8	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Podbrezová	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Podbrezová	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
Opatrenie 3.9	Rekonštrukcia telekomunikačnej siete.	Dĺžka zrekonštruovanej siete	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
Opatrenie 3.10	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Podbrezová	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Podbrezová	950	850
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Podbrezová	890	700
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Podbrezová	65	130
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Podbrezová	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Podbrezová	65	130
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Podbrezová	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Podbrezová	890	700
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Podbrezová	0	5000
Opatrenie 4.4	Modernizácia obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Podbrezová	0	150
		Počet vybudovaných zberných dvorov	Výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
Opatrenie 4.5	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, ..	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
Opatrenie 4.6	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Podbrezová	0	10
Opatrenie 4.7	Dostavba a rekonštrukcia dažďovej kanalizačnej	Dĺžka novovybudovanej a zrekonštruovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Podbrezová	0	4

	siete.					
--	--------	--	--	--	--	--

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitatívnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Podbrezová	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Podbrezová	0	10
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Podbrezová	0	5
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzi	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	1
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Podbrezová	0	5
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Podbrezová	0	-

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Podbrezová	0	30

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení a výsadba izolačnej zelene.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Podbrezová	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	500
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Podbrezová	0	15000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	800

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
-----------	-------	----------------------	-----	----------------	---------------	---------------	-----------------

Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	50
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	1
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	50
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	1
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	60
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	5
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	5
Opatrenie 6.1.5	Obecná nájomná bytová výstavba.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	100
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	10
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbrezová	0	1
Opatrenie 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbrezová	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	4000
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	500

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov CZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Podbrezová	0	30
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Podbrezová	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	30
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbrezová	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	30
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbrezová	0	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Podbrezová	0	15
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Podbrezová	0	5

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	500
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	0
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	150
Opatrenie 7.1.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Počet novovybudovaných miestností	výstup	počet	obec Podbrezová	0	5
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	300
Opatrenie 7.1.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.	Plocha rekonštruovaných externých priestorov	výsledku	ha	obec Podbrezová	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	150
Opatrenie 7.1.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	200
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	300
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	450
Opatrenie 7.1.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	500
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	500
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	450

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	4000
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	500
Opatrenie 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	100
Opatrenie 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	20
Opatrenie 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	20
Opatrenie 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	20
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	5
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	50

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	5000
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Podbrezová	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Podbrezová	0	600
Opatrenie 8.1.2	Expozície, galérie a pamiatky.	Počet zriadených expozícií	výstup	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	obec Podbrezová	0	1500
Opatrenie 8.1.4	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecných knižníc.	Počet nových objektov kultúrnych služieb	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
		Počet výpožičiek za rok	výsledok	počet	obec Podbrezová	2500	4000
Opatrenie 08.1.5	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	3000	8500
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Podbrezová	2	2

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	8500

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	8500
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom webovej stránky domu kultúry.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	4000
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Podbrezová	0	8500
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH**Podprogram 9.1. Propagácia obce**

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Podbrezová	2500	4000
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Podbrezová	0	3500

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Podbrezová	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	8500

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	5500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Podbrezová	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	5500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	500

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbrezová	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Podbrezová	0	10
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	0

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť a kamerové systémy.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Podbrezová	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Podbrezová	0	40
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Podbrezová	0	50

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbrezová	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbrezová	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Podbrezová	10	20

Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Podbrezová	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Podbrezová	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbrezová	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbrezová	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Podbrezová	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbrezová	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Podbrezová	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbrezová	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Podbrezová	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbrezová	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbrezová	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Podbrezová	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbrezová	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbrezová	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Podbrezová	10	20

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Podbrezová
2015 - 2024

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE PODBREZOVÁ

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Podbrezová. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Podbrezová, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Podbrezová, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Podbrezová na roky 2015 – 2024.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Podbrezová

Implementácia PHRSR obce Podbrezová sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Podbrezová je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Podbrezová. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Podbrezová budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poslanci obce, súčinnosť poskytnú jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Podbrezová.

Realizácia vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov, a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy. Doporučuje sa zriadenie novej funkcie zamestnanca obecného úradu za účelom získavania cudzích nenávratných prostriedkov, administrovanie eurofondov, verejné obstarávanie a stavebný dohľad. V obci Podbrezová je zriaďovanie ďalších orgánov v súvislosti s PHRSR bezpredmetné. Vo väčších aglomeráciách sa odporúča zriadiť orgány ako Výbor pre PHRSR, Komisia strategického rozvoja, Koordinátor pre stratégiu a podobne.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2015 – 2024 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Podbrezová je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Podbrezová. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Podbrezová vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Podbrezová (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Podbrezová). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažérmi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Podbrezová. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Podbrezová a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Podbrezová. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Podbrezová na roky 2015 - 2024. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2015 – 2024) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba). Pri hodnotení treba brať v úvahu skutočnosť, že návrhy do PHR obce podávali rôzne cieľové skupiny obyvateľstva, inštitúcie a jednotlivci. Nie všetky úlohy sú reálne z pohľadu samosprávy, nie všetky úlohy sú prioritné z pohľadu obecného zastupiteľstva a nie všetky úlohy je možné zrealizovať z vlastných prostriedkov obce, s prihliadnutím a nenáročnosťou dotácií a nie celkom transparentný spôsob ich získavania. Niektoré úlohy môžu vychádzať z momentálnej nálady v obci či jednotlivých záujmov, pričom s odstupom času sa môžu javiť ako málo významné. PHR nie je dogma a nie je to nemenný materiál, je to vytýčenie dlhodobých cieľov a potrieb obce z pohľadu väčšinových záujmov a poradia financovania. Obecné zastupiteľstvo môže tento materiál dopĺňať a aktualizovať.

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Podbrezová najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Podbrezová. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Podbrezová pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Podbrezová. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2024. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Podbrezová, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 - 2024		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programového obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Podbrezová.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	09/2016	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	09/2017	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	09/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	09/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	09/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	09/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	09/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

						Záverečný účet	
8.	09/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	09/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej popravenosti Projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický záměr						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	podnikateľské subjekty, obec
	Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty, obyvatelia
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia domu služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

			schémy			
	Výstavba trhoviska v časti Štiavnička.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Podpora rozvoja reštauračných služieb v časti Šupkova štvrť.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja reštauračných služieb v okrsku Štiavnička.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja komerčných služieb v časti Šupkova štvrť.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Podporovať rozvoj tých odvetví, pre ktorých rozvoj existujú danosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zavádzania nových enviromentálne vhodných technológií do podnikov hutníckej výroby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zavádzania nových enviromentálne vhodných technológií do podnikov kovovýroby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zavádzania nových enviromentálne vhodných technológií do podnikov drevárskej výroby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.3	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.3.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Inštalácia slnečných kolektorov na verejné budovy, obnova technológie kotolní, zateplenie budov v rástane výmeny výplni otvorov za úspornejšie, doplnenie zdrojov tepla o obnoviteľné zdroje a úsporné technológie, rekonštrukcia riadenia, merania a regulácie zdrojov tepla.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovách škôl, a verejných budovách.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Projekt 1.1.1										
Projekt 1.1.2										
Projekt 1.1.3										
Projekt 1.1.4										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.										
Cieľ 1.2										
Projekt 1.2.1										
Projekt 1.2.2										
Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.3										
Projekt 1.3.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Podbrezová. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Štiavnička.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Hnusno.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Lopej.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie pred obecným úradom.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie v smere na časť Skalica – Vršok.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia komunikácie „Na Švermov Rad“.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba prepojenia zón Belohrad a Čelno.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba prepojenia ul. Družby a cesty I/66.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba prístupovej komunikácie v priestore Za hronom.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba prepojenia ČOV Štiavnička – Chvatimech.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba miestnej komunikácie k územiu Hrbok.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Sládkovičova.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia križovatky pred materskou školou.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba obchvatu obce Podbrezová (cesta I/66).	podľa potreby	VÚC BBSK, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK, SSC
	Rekonštrukcia cesty I/72 v úseku Podbrezová – Mýto pod Ďumbierom.	podľa potreby	VÚC BBSK, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK, SSC
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba cyklotrasy s prepojením na časť Lopej.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba cyklotrasy v smere na Piesok a Chvatimech.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba cyklochodníka/ch. pre korčuliarov v priestore ul. Družby.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Dostavba parkovacích plôch v časti Štiavnička.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba parkovacích miest na ul. Bendička.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Dostavba parkovacích plôch pre „fitnesscentrum“.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Dostavba 14 p.m. pre potreby zariadenia Agromotel.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Dostavba 21 p.m. pre potreby SOŠ.	18	súkromné subjekty	súkromný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Dostavba 12 p.m. pred Obchodným domom.	15	súkromné subjekty	súkromný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Výstavba parkoviska (20 p.m.) pri železničnej	18	rozpočet obce,	verejný	vysoký	obec

	stanici.		ŠF EÚ	sektor		Podbrezová
	Dostavba 120 p.m. pred Domom kultúry – Kolkáreň.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Dostavba 100 p.m. pre potreby Športového štadiónu – Kolkáreň.	120	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba parkoviska Čiern. žel. – Chvatimech – 50 p.m..	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov v časti Štiavnička.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov na Chalúpkovej ul..	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Dostavba a rekonštrukcia chodníka v priestore obch. domu Podbrezová.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Dostavba a rekonštrukcia chodníka v priestore časti Kolkáreň.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba chodníka popri ceste I/66 "Na Švermov rad".	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Dostavba chodníkov pre peších v časti Lopej.	120	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia chodníka pozdĺž cesty I/66 pozdĺž areálu železniarní.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba jednostranného chodníka od sídliska Kolkáreň po Sv. Antonka.	35	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba náučného chodníka "Sv. Antonko".	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia a dostavba chodníkov na ul. Sládkovičova.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia premostenia v časti Podbrezová.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Osadenie spomaľovača na ul. Družby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Osadenie spomaľovača medzi kruhovým objazdom a zastávkou SAD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Označenie prechodu pre chodcov na križovatke pri pekárni.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba protihlukových stien – Šrotové pole, Smrečina a Nový závod.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba protihlukových stien – Lopej západne od križovatky – 250 m.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba protihlukových stien – Lopej východne od križovatky – 500 m.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Hromadná autobusová doprava.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Dostavba a obnova zastávok SAD.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová

	Rekonštrukcia a dostavba autobusovej stanice.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 2.1.2	Hromadná železničná doprava.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba železničnej stanice v zóne Chvatimech.	podľa potreby	ŽSR, rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	ŽSR, obec Podbrezová

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										
Projekt 2.1.2										
Projekt 2.1.3										
Projekt 2.1.4										
Projekt 2.1.5										
Projekt 2.1.6										
Projekt 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										
Projekt 2.1.2										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Dostavba plôch IBV v lokalite Pod Hrbkom.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Dostavba plôch IBV v lokalite ul. Čelno.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Dostavba plôch IBV v lokalite ul. Chalúpkova štvrt'.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Dostavba plôch IBV v lokalite Belohrad.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Dostavba plôch IBV v lokalite Skalica.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	600	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Úprava vstupov vo verejných budovách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
Opatrenie 3.4	Modernizácia obecného rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Zlepšenie informovanosti občanov – oznamy MR cez sms.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 3.5	Požiarna ochrana.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia budov požiarnych zbrojníc.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia a modernizácia vybavenia požiarnych zbrojníc.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Rozšírenie plochy cintorína v lokalite Lopej.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v obci Podbrezová.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia centrálnych zdrojov vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba energeticky efektívnych zdrojov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia rozvodov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 3.8	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Rekonštrukcia vodovodnej siete v časti Lopej.	500	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba a zokruhovanie vodovodnej siete v časti Lopej v dĺžke 1000 m.	100	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Rekonštrukcia vodovodnej siete v časti Piesok.	400	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
Opatrenie 3.9	Rekonštrukcia telekomunikačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	Telekom,a.s.	súkromný sektor	žiadny	Telekom,a.s.
	Realizácia kabelizácie miestnej telefónnej a dátovej siete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 3.10	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba transformátorovej stanice – Lopej západ – 400 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba transformátorovej stanice – Lopej východ – 160 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba transformátorovej stanice – Za Hronom – 160 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba transformátorovej stanice – Štiavnička – 250 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete v časti Skalica.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Pod Hrbkom, Hrbok, Družby.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Čelno, Belohrad.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Skalica.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Bendička.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite Šupkova štvrť.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu v lokalite	podľa potreby	rozpočet	verejný sektor	žiadny	SPP,a.s.,

	Chalupkova štvrť.		SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	/ súkromný sektor		
	Výstavba RS plynu Chalupkova štvrť.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu v časti Štiavnička.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cieľ 3										
Projekt 3.1										
Projekt 3.2										
Projekt 3.3										
Projekt 3.4										
Projekt 3.5										
Projekt 3.6										
Projekt 3.7										
Projekt 3.8										
Projekt 3.9										
Projekt 3.10										
Projekt 3.11										
Projekt 3.12										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Zabezpečenie zberného kontajneru.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekultivácia skládky odpadu „Šiklov“.	800	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Rekultivácia skládky odpadu „Za Šiklovom“.	500	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Riešenie problému znečistenia verejných priestranstiev chovateľmi psov.	5	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Modernizácia zberného dvora.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Obstaranie mechanizácie obecné kompostovisko.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 4.5	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Osadenie odpadkových košov na psie exkrementy v časti Kolkáreň.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Osadenie odpadkových košov v časti Štiavnička.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 4.6	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete v časti Lopej - 3580 m.	400	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Výstavba samostatnej ČOV Lopej - Murgašova.	50	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Výstavba samostatnej ČOV v zóne Čelno - Belohrad.	450	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Výstavba samostatnej ČOV v zóne Chvatimech.	450	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete na ul. Smreková.	200	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba a rekonštrukcia kanalizačnej siete na ul. Bendička - 1450 m.	200	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Výstavba verejných WC v centrálnej časti obce.	100	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete nad priemyselným areálom Vajsková.	250	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete v zóne Čelno - Belohrad - 2200 m.	350	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Výstavba kanalizačnej siete na ul. Družby.	150	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete v okrsku Štiavnička - 220 m.	60	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete v zóne Skalica.	200	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete na ul. Švermov - 170 m.	60	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete na lokalite Chalúpkova štvrť - 1410 m.	200	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete na ul. Štúrov - 650 m.	120	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete na ul. Hviezdoslavova - 670 m.	130	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Dostavba kanalizačnej siete v zóne Chvatimech - 120 m.	50	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Podbrezová
Opatrenie 4.7	Dostavba a rekonštrukcia dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cieľ 4										

Projekt 4.1										
Projekt 4.2										
Projekt 4.3										
Projekt 4.4										
Projekt 4.5										
Projekt 4.6										
Projekt 4.7										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	SVS, a.s., obec Podbrezová
	Pravidelný monitoring vodovodnej siete.	podľa potreby	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	SVS, a.s., obec Podbrezová
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba protipovodňových opatrení v časti Skalica.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Realizácia protipovodňových opatrení na toku Hnusné.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia vodného toku Bystrianka.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Revitalizácia vodného toku Brezová.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia oporného múru na rieke Hron v úseku ŽP, a.s..	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Vyčistenie a revitalizácia koryta toku Hron.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbrezová

			schémy			
	Vyčistenie a revitalizácia koryta toku Vajskovský.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbrezová

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení a výsadba izolačnej zelene.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Realizácia protierózných opatrení.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Výsadba izolačnej zelene v časti Lopej.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výsadba izolačnej zelene v časti Štiavnička.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výsadba izolačnej zelene v časti Skalica.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Dostavba oddychových zón v časti Kolkáreň (lavičky, zeleň, ...).	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba oddychovej zóny v časti Lopej.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba oddychovej zóny na ul. Smreková.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba oddychovej zóny v časti Chvatimech.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výsadba estetickéj zelene na ul. Družby.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Osadenie lavičiek v smere na časť Chvatimech.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba oddychovej zóny v parku pri pomníku.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Projekt 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Projekt 5.2.1										
Projekt 5.2.2										
Projekt 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Projekt 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Projekt 5.4.1										

Projekt 5.4.2										
Projekt 5.4.3										
Projekt 5.4.4										
Projekt 5.4.5										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok pre poskytovanie stravovania obyvateľov v dôchodkovom veku.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba denného stacionáru.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Zriadenie služby „elektronický strážca“ pre obyvateľov dôchodkového veku a ZP.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Tvorba podmienok.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Tvorba podmienok.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Realizácia - výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 6.1.5	Obecná nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba štandardných bytových domov.	1 200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová

	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Udržanie existujúcich lekárskeho kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia priestorov pre zriadenie ambulancie praktického lekára pre dospelých v časti Štiavnička.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Realizácia priestorov pre zriadenie ambulancie praktického lekára pre deti v časti Štiavnička.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia budovy starej nemocnice (pod kostolom).	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Projekt 6.1.1										
Projekt 6.1.2										
Projekt 6.1.3										
Projekt 6.1.4										
Projekt 6.1.5										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Projekt 6.2.1										
Projekt 6.2.2										
Projekt 6.2.3										
Projekt 6.2.4										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Projekt 6.3.1										
Projekt 6.3.2										
Projekt 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Dostavba kapacít materskej školy v časti Štiavnička,	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Modernizácia vnútorného vybavenia materských škôl.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 7.1.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vnútorného vybavenia základnej školy.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 7.1.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 7.1.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie stálych priestorov pre ZUŠ.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Zriadenie centra voľného času.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia jedálne MŠ a ZŠ.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Modernizácia vybavenia jedálne MŠ a ZŠ.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 7.1.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia školskej telocvične.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba dopravného ihriska.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Revitalizácia ihriska v časti Štiavnička.	40	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba detského ihriska pod kostolom.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba detského ihriska v časti Lopej - severne od rieky Hron.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba detského ihriska v časti Lopej - v priestore Pod Vírskom.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba detského ihriska v časti Lopej - v priestore Čelno.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba viacúčelového ihriska v priestore Skalica.	200	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba viacúčelového ihriska v priestore	200	rozpočet obce,	verejný	vysoký	obec

	Štiavnička.		MŠ SR	sektor		Podbrezová
	Rekonštrukcia a dostavba športového ihriska v lokalite Štiavnička.	450	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Revitalizácia a dostavba areálu otvoreného bazéna.	400	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Podbrezová

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Projekt 7.1.1										
Projekt 7.1.2										
Projekt 7.1.3										
Projekt 7.1.4										
Projekt 7.1.5										
Projekt 7.1.6										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Projekt 7.2.1										
Projekt 7.2.2										
Projekt 7.2.3										
Projekt 7.2.4										
Projekt 7.2.5										
Projekt 7.2.6										
Projekt 7.2.7										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Modernizácia a digitalizácia kina.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia objektu Alhambra na multifunkčné kultúrne zariadenie.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Výstavba bezbariérového prístupu do kultúrneho domu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Modernizácia sociálnych zariadení v dome kultúry.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Modernizácia vybavenia DK.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 8.1.2	Expozície, galérie a pamiatky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie expozície o histórii obce.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
Opatrenie 8.1.3	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecných knižníc.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia obecných knižníc.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
Opatrenie 8.1.4	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Projekt 8.1.1										
Projekt 8.1.2										

Projekt 8.1.3										
Projekt 8.1.4										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Projekt 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Projekt 8.3.1										
Projekt 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Výstavba turistickej výhliadky na vrchu Šiklov.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová
	Rekonštrukcia a obnova lanovky na vrch Chvatimech.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbrezová

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										

Projekt 9.1.1										
Projekt 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Projekt 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Projekt 9.3.1										
Projekt 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický záměr						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia interiérov budovy Obecného úradu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Podbrezová

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť a kamerové systémy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Riešenie problému s neprispôsobivými obyvateľmi - bezpečnostné akcie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Osadenie kamier na výjazdových bodoch v obci.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Osadenie kamier na železničnej stanici.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Realizácia preventívnych akcií štátnej polície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Inštalácia kamery na križovatku pred materskou školou.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Podbrezová

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Projekt 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										

Projekt 10.2.1										
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Podbrezová
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	20	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	10	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbrezová

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Podbrezová
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Projekt 11.1.1										
Projekt 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Projekt 11.2.1										
Projekt 11.2.2										
Projekt 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Podbrezová
2015 - 2024

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
I. Hospodárska politika	713,0	821,8	1210,0	1210,0	1123,8	1015,0	367,1	367,1	60,1	60,1	6948,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	227,5	227,5	227,5	227,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	910,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	404,9	404,9	448,7	448,7	352,4	352,4	57,0	57,0	0,0	0,0	2526,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	60,0	123,8	375,0	375,0	625,0	561,3	310,0	310,0	60,0	60,0	2860,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	0,6	0,6	101,4	101,4	101,4	101,4	0,1	0,1	0,1	0,1	407,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	7,5	45,0	37,5	37,5	37,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	165,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	12,5	20,0	20,0	20,0	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	80,0
II. Sociálna politika	191,4	624,9	1048,6	1012,6	821,4	643,9	335,1	115,1	115,1	115,1	5023,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	0,0	37,5	452,5	452,5	452,5	415,0	37,5	37,5	37,5	37,5	1960,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	15,0	396,0	404,8	368,8	353,8	228,8	297,5	77,5	77,5	77,5	2297,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	176,4	191,4	191,4	191,4	15,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	766,0
III. Environmentálna politika	1424,8	1689,7	1698,9	1698,9	274,2	35,4	26,2	0,0	0,0	0,0	6848,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	1424,8	1424,8	1424,8	1424,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5699,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	0,0	264,9	274,2	274,2	274,2	35,4	26,2	0,0	0,0	0,0	1149,0

Zdroj: vlastné spracovanie

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámernov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.4	200	200	150	50	40	0	10	0	0
Cieľ 1.3	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.3.1	710	710	533	178	142	0	36	0	0
Spolu	910	910	683	228	182	0	46	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2015	227,50	228	171	57	46	0	11	0	0
2016	227,50	228	171	57	46	0	11	0	0
2017	227,50	228	171	57	46	0	11	0	0
2018	227,50	228	171	57	46	0	11	0	0
2019	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	910,00	910	683	228	182	0	46	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vospelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	985	985	739	246	197	0	49	0	0
Opatrenie 2.1.3	175	175	131	44	35	0	9	0	0
Opatrenie 2.1.4	456	456	342	114	91	0	23	0	0
Opatrenie 2.1.5	525	525	394	131	105	0	26	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.2.1	385	385	289	96	77	0	19	0	0
Spolu	2 526	2 526	1 895	632	505	0	126	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2015	404,92	405	304	101	81	0	20	0	0
2016	404,92	405	304	101	81	0	20	0	0
2017	448,67	449	337	112	90	0	22	0	0
2018	448,67	449	337	112	90	0	22	0	0
2019	352,42	352	264	88	70	0	18	0	0
2020	352,42	352	264	88	70	0	18	0	0
2021	57,00	57	43	14	11	0	3	0	0
2022	57,00	57	43	14	11	0	3	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2526,00	2526	1895	632	505	0	126	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	600	600	450	150	120	0	30	0	0
Opatrenie 3.5	1 005	1 005	754	251	201	0	50	0	0
Opatrenie 3.6	255	255	191	64	51	0	13	0	0
Opatrenie 3.8	1 000	1 000	750	250	200	0	50	0	0
Spolu	2 860	2 860	2 145	715	572	0	143	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2015	60,00	60	45	15	12	0	3	0	0
2016	123,75	124	93	31	25	0	6	0	0
2017	375,00	375	281	94	75	0	19	0	0
2018	375,00	375	281	94	75	0	19	0	0
2019	625,00	625	469	156	125	0	31	0	0
2020	561,25	561	421	140	112	0	28	0	0
2021	310,00	310	233	78	62	0	16	0	0
2022	310,00	310	233	78	62	0	16	0	0
2023	60,00	60	45	15	12	0	3	0	0
2025	60,00	60	45	15	12	0	3	0	0
Spolu	2860,00	2860	2145	715	572	0	143	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zdefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	1 305	1 305	979	326	261	0	65	0	0
Opatrenie 4.4	560	560	420	140	112	0	28	0	0
Opatrenie 4.5	4	4	3	1	1	0	0	0	0
Opatrenie 4.6	3 420	3 420	2 565	855	684	0	171	0	0
Opatrenie 4.7	410	410	308	103	82	0	21	0	0
Spolu	5 699	5 699	4 274	1 425	1 140	0	285	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	1424,75	1425	1069	356	285	0	71	0	0
2016	1424,75	1425	1069	356	285	0	71	0	0
2017	1424,75	1425	1069	356	285	0	71	0	0
2018	1424,75	1425	1069	356	285	0	71	0	0
2019	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0

2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	5699	5699	4274	1425	1140	0	285	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKO FOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	505	505	379	126	101	0	25	0	0
Opatrenie 5.2.3	450	450	338	113	90	0	23	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	37	37	28	9	7	0	2	0	0
Opatrenie 5.4.2	157	157	118	39	31	0	8	0	0
Spolu	1 149	1 149	862	287	230	0	57	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	264,92	265	199	66	53	0	13	0	0
2017	274,17	274	206	69	55	0	14	0	0
2018	274,17	274	206	69	55	0	14	0	0
2019	274,17	274	206	69	55	0	14	0	0
2020	35,42	35	27	9	7	0	2	0	0
2021	26,17	26	20	7	5	0	1	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1149,00	1149	862	287	230	0	57	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKO FOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	310	310	233	78	62	0	16	0	0
Opatrenie 6.1.2	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Opatrenie 6.1.3	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Opatrenie 6.1.4	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Opatrenie 6.1.5	1 200	1 200	900	300	240	0	60	0	0
Spolu	1 960,00	1 960,00	1 470,00	490,00	392,00	0,00	98,00	0,00	0,00

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)						
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje			Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje		

		zdroje spolu		Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	37,50	38	28	9	8	0	2	0	0
2017	452,50	453	339	113	91	0	23	0	0
2018	452,50	453	339	113	91	0	23	0	0
2019	452,50	453	339	113	91	0	23	0	0
2020	415,00	415	311	104	83	0	21	0	0
2021	37,50	38	28	9	8	0	2	0	0
2022	37,50	38	28	9	8	0	2	0	0
2023	37,50	38	28	9	8	0	2	0	0
2025	37,50	38	28	9	8	0	2	0	0
Spolu	1960,00	1960,00	1470,00	490,00	392,00	0,00	98,00	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	310	310	233	78	62	0	16	0	0
Opatrenie 7.1.2	60	60	45	15	12	0	3	0	0

Opatrenie 7.1.3	72	72	54	18	14	0	4	0	0
Opatrenie 7.1.5	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Opatrenie 7.1.6	35	35	26	9	7	0	2	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	1 320	1 320	990	330	264	0	66	0	0
Spolu	2 297	2 297	1 723	574	459	0	115	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2015	15,00	15	11	4	3	0	1	0	0
2016	396,00	396	297	99	79	0	20	0	0
2017	404,75	405	304	101	81	0	20	0	0
2018	368,75	369	277	92	74	0	18	0	0
2019	353,75	354	265	88	71	0	18	0	0
2020	228,75	229	172	57	46	0	11	0	0
2021	297,50	298	223	74	60	0	15	0	0
2022	77,50	78	58	19	16	0	4	0	0
2023	77,50	78	58	19	16	0	4	0	0
2025	77,50	78	58	19	16	0	4	0	0
Spolu	2297,00	2297	1723	574	459	0	115	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	705	705	529	176	141	0	35	0	0
Opatrenie 8.1.2	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Opatrenie 8.1.3	40	40	30	10	8	0	2	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	766,0	766	574	192	153	0	39	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	176,35	176	132	44	35	0	9	0	0
2016	191,35	191	143	48	38	0	10	0	0
2017	191,35	191	143	48	38	0	10	0	0
2018	191,35	191	143	48	38	0	10	0	0
2019	15,10	15	11	4	3	0	1	0	0
2020	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	766,0	766	574	192	153	0	39	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS**PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013**

1. Podpora kultúrnych Projektov

2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIAŤKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	405	405	304	101	81	0	20	0	0
Spolu	407	407	304	103	81	0	22	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	0,60	1	0	1	0	0	1	0	0
2016	0,60	1	0	1	0	0	1	0	0
2017	101,35	101	76	25	20	0	5	0	0
2018	101,35	101	76	25	20	0	5	0	0
2019	101,35	101	76	25	20	0	5	0	0
2020	101,35	101	76	25	20	0	5	0	0
2021	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	407	407	304	103	81	0	22	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE**9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ**

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľ/ov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	15	15	11	4	3	0	1	0	0
Spolu	165	165	124	41	33	0	8	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	7,50	8	6	2	2	0	0	0	0
2016	45,00	45	34	11	9	0	2	0	0
2017	37,50	38	28	9	8	0	2	0	0
2018	37,50	38	28	9	8	0	2	0	0
2019	37,50	38	28	9	8	0	2	0	0
2020	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	165,00	165	124	41	33	0	8	0	0

OP Efektívna verejná správa (EVS)**9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE**

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Opatrenie 11.1.2	30	30	23	8	6	0	2	0	0
Spolu	80	80	60	20	16	0	4	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	12,50	13	9	3	3	0	1	0	0
2016	20,00	20	15	5	4	0	1	0	0
2017	20,00	20	15	5	4	0	1	0	0
2018	20,00	20	15	5	4	0	1	0	0
2019	7,50	8	6	2	2	0	0	0	0
2020	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	80,00	80	60	20	16	0	4	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮ A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;

- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatreniu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.
- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4: skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je: medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14:

verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov;

MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

- opatrenia č. 15:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,

Pôdohospodársku platobnú agentúru,

Národnú sieť rozvoja vidieka

sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ
Celkové oprávnené výdavky

Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýrody (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýrody;
- podopatrenia 5.3:

poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním, fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude

prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Podbrezová je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHSRR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Podbrezová bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... VZN/UMZ č. ....

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK),
6. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
7. Národný program reforiem, máj 2012,
8. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
9. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
10. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
11. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
12. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
13. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komún na Slovensku na roky 2009 – 2015
14. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
15. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
16. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
17. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
18. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
19. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
20. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
21. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
24. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
25. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
26. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
27. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja.
28. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
29. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
32. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
33. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
34. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROS, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Podbrezová.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'án, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiák, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIC, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.minerality.sk/files/hor/spras.htm>
37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -

38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Brezno: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. ÚPO Podbrezová, 2006
55. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
56. 20.5.2010, www.krasy-slovenska.sk
57. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
58. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
59. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
60. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
61. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
62. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
63. <http://www.sopsr.sk/>
64. <http://www.podbrezova.sk/historia.html>,
65. [http://www.npmp.sk/obsah/ fauna](http://www.npmp.sk/obsah/fauna)
66. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Hron>
67. <http://www.zspodbrezova.edu.sk/text2/?>
68. [http://www.ssosh.sk/ zpgroupskoly/ssouh.nsf/](http://www.ssosh.sk/zpgroupskoly/ssouh.nsf/)

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Podbrezová
Programovacie obdobie 2015 – 2024
2015**

SCARABEO-SK, s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224
0911 439 224